

ПОЛИТИКИН

БРОЈ
1227

ЗАБАВНИК

4.7.1975. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVI

4

динара



КОМПЛЕТАН
СТРИП
СЛУЧАЈ
ЛУДОГ
ГЛУМЦА

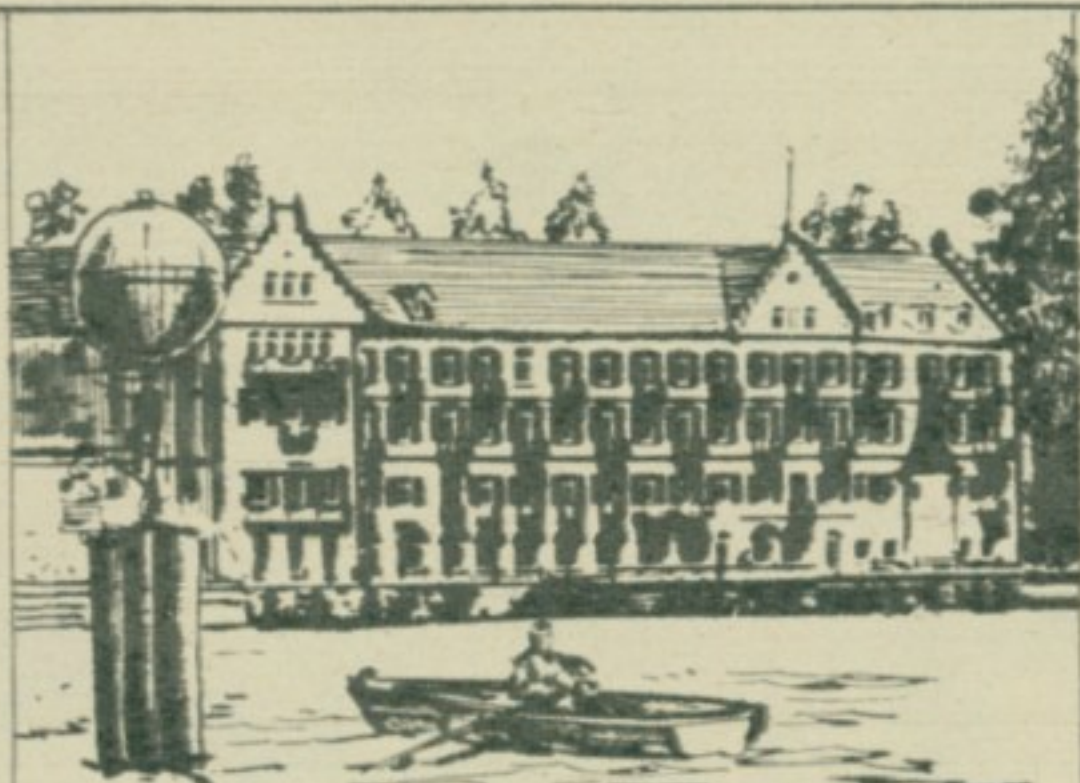


КАКАВ ОТАЦ, ТАКАВ СИН!

СЕЛЕСТИНО СЕГУАРДО
ИЗ ПОРТОА (ПОРТУГАЛ)

РОДИО СЕ
1. ЈАНУАРА 1812.
А УМРО ЈЕ
2. ЈАНУАРА 1912.
ЊЕГОВ СИН
ЕДУАРДО
РОДИО СЕ
1. ЈАНУАРА 1832.
А УМРО ЈЕ
2. ЈАНУАРА
1932.

ОТАЦ И СИН РОЂЕНИ СУ
И УМРЛИ НА ИСТИ ДАТУМ
И ОБОЈИЦА СУ
ЖИВЕЛА
100 ГОДИНА
И ЈЕДАН ДАН.



Хотел „ИНСЕЛ“

У КОНСТАНЦИ,
У НЕМАЧКОЈ,
БИО ЈЕ ПРВОБИТНО
МАНАСТИР
А
ЗАТИМ
ФАБРИКА ТЕКСТИЛА.



У Белгијској војсци

ЗА ВРЕМЕ ПРВОГ
СВЕТСКОГ РАТА
МИТРАЉЕЗЕ
СУ НА ФРОНТ
ДОВЛАЧИЛИ ПСИ.



НАДГРОБНИ СПОМЕНИК

ХАЈНРИХА
БРУГША,
ЧУВЕНОГ
НЕМАЧКОГ
ЕГИПТОЛОГА,
КОЈИ ЈЕ
САХРАЊЕН
У ШАРЛОТЕНБУРГУ
(НЕМАЧКА)
СЛУЖИО ЈЕ
ПРЕ
6000 ГОДИНА
У ФИЗЕКУ
(ЕГИПАТ)
КАО
ЗАКЛОПАЦ
НА
МРТВАЧКОМ
КОВЧЕГУ



фришуре жена

НАЧИЊЕНЕ ОД СЛАМЕ
РАЖИ ПОСТАВЉАЈУ
НА СВОЈА ПОЉА СЕЉАЦИ
ИЗ ДОЛИНЕ АЈЗАК,
У ЈУЖНОМ ТИРОЛУ, ВЕРУЈУЋИ
ДА ЋЕ ИМ ТАДА
УСЕВИ
ДОБРО ПОНЕТИ.



МАДАГАСКАРСКИ ЛЕМУР

АД = АД:

ИМА СВЕТЛЕКЕ ОЧИ
КОЈЕ СТВАРНО
БЛИСТАЈУ У МРАКУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● од пре извесног времена јапански град Шиба има детектор за откривање загађености ваздуха. Апарат се састоји од гвозденог рама високог 6,50 метара, на којем је постављена табла величине 4 X 2,50 м. На овој табли се осим разних лам-



пи налази и једна глава која се већ према степену загађености, смеје, мршти, љути, итд. На табли се налазе и различите бројке које се сваки час пале и показују у децибелима колика је

тренутна бука у том делу града. Апарат је постављен испред главне железничке станице где су загађеност и бука највећи.



● краљица Ранавалона II (1808—1883) са Мадагаскара купала се сваког дана потпуно обучена и са круном на глави.

● два килограма сувог дрвета дају исту топлоту као и један килограм угља доброг квалитета. Да би се добило суво дрво, мора да прође најмање 18 месеци до две године од сечења када остане само 25 одсто влаге.



● такозване „арапске“ бројке у данашњем облику први је нацртао велики сликар и гравер Албрехт Дирер (1471—1528).

● западњонемачки стручњаци из Бисбадена — Бибриха направили су тапете од синтетичког материјала депрона које за-



државају топлоту или хладноћу као зид од природног камена дебео 27 сантиметара. Ове танке плоче дебљине 2 милиметра лепе се на зид испод правих тапета и служе као изолација.

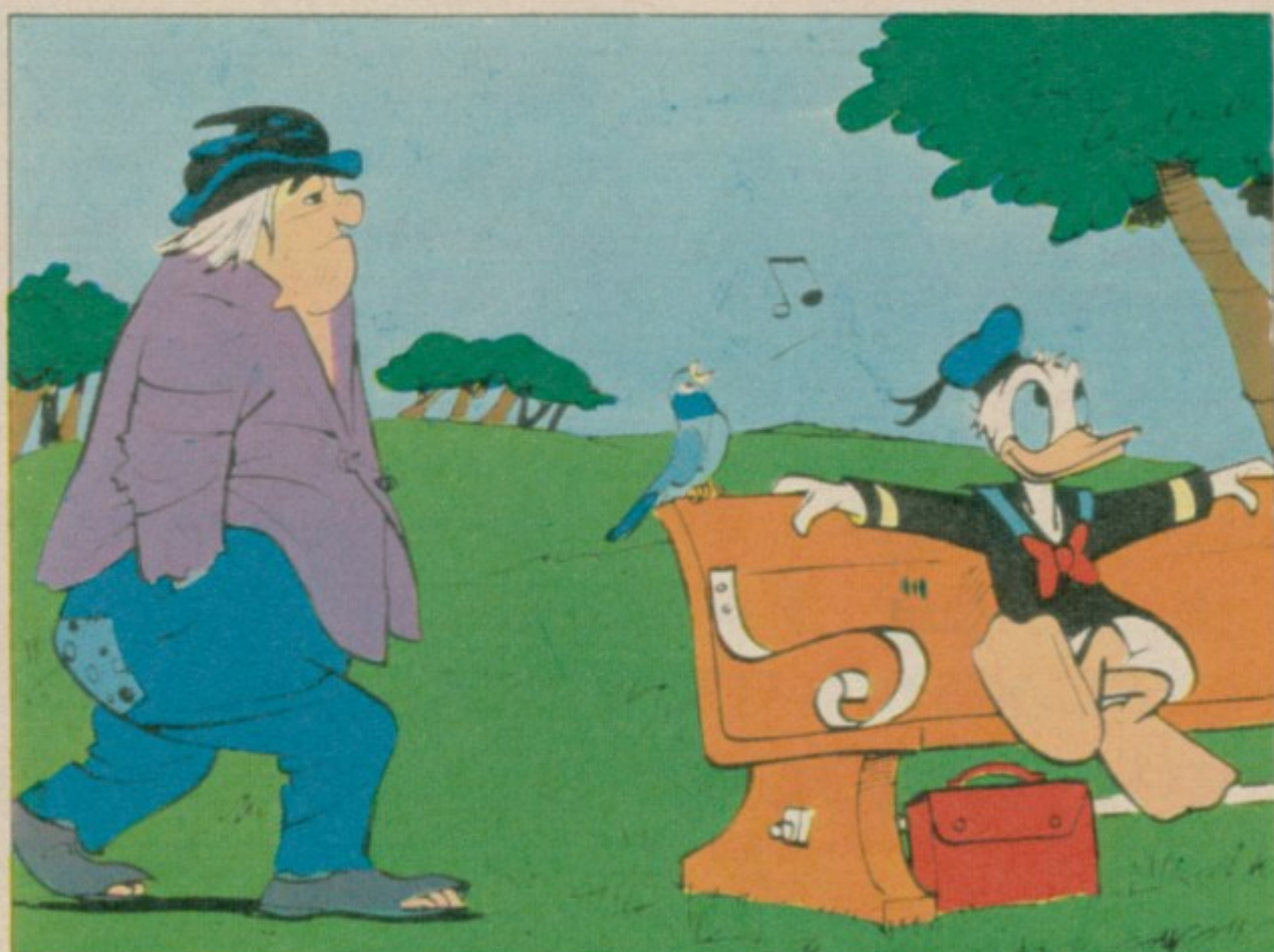
● први „куварски рачунар“ конструисали су недавно стручњаци из немачког града Ерлангена и он се сада налази на проби на универзитетској кли-



ници у Келну. Ево како он ради: скувана јела стављају се на траку, шаљу у ледару где се ствара залиха од 110.000 порција. Рачунар забележи улазак и излазак сваке порције као и њену цену. Тако свих 2100 болесника и 3700 лекара и осталог особља може да изабере јело по жељи. Поруџбине се врше помоћу перфорираних картица које се добијају уз јеловник. Рачунар „чита“ поруџбину и помоћу аутматског система доводи јело на разне спра-тсве. Ту се јела поново загревају и сервирају. Аутоматски транспортни систем састоји се од читавог сплета мреже дугачке више километара.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК



У малом месту Бела Црква, 7. јула 1941. године, Жикица Јовановић Шпанац ликвидирао је двојицу жандарма и тако обележио почетак народног устанка и прве оружане партизанске акције у Србији. Отпор према окупатору почео је да се шири као незадржива бујица.

У том делу Србије партизани су заузели готово читаву Рађевину, Герњу Подгорину, Дсњу Азбуковицу, Подриње — Мачву, Колубару и Посаво-Тамнаву. Акције су се низале једна за другом.

Првих дана септембра 1941. године ослобођени су рударско место Столице и варошица Крупањ. Тада је по одлуци ЦК КПЈ и друга Тита почело стварање прве слободне територије. У Крупању је 5. септембра прокламован први декрет нове власти и образован Српски народноослободилачки одбор.

Немачки командант за југословенски фелдмаршал Вилхелм Лист беснео је због партизанских успеха јер су

ВАЛЦЕР

НАПАШЋЕМО ИХ ФЛАШАМА СА БЕНЗИНОМ — СОКОЛИО ЈЕ БОРЦЕ РАЂЕВСКОГ ПАРТИЗАНСКОГ ОДРЕДА КОМЕСАР ЖИКИЦА ЈОВАНОВИЋ ШПАНАЦ ДОК СУ ЧЕЛИЧНЕ ГРДОСИЈЕ РУЛАЛЕ ДРУМОМ ОД ВАЉЕВА КА СЕЛУ ПРИЧЕВИЋИ.

заробили немачког команданта. Код њих смо пронашли томпусе, цигаре које до тада нисмо видели. Жикица их је скупио и дао групи младинаца, рекавши им да их сачувају,

и повуку неколико димова. — Ове цигаре дуго горе, а пепео сакрива жар — рекао је. — Ми ћемо вас штитити пушчаном ватром. А кад се привучете болници, жаром припалите фитиље на бомбама и убаците их кроз прозор. Немци ће помислити да смо их напали минобацачима.

Експлозија „динамитеровац“, како су још у Шпанији називали бомбе-конзерве, била је застрашујућа. Касније су заробљени Немци причали како су се увијали у ћебад и бежали под болничке кревете.

ТЕНК НИЈЕ БАУК

Огорчени Немци нису се лако мирили с поразом. А партизани су постајали све јачи и ускоро је Ваљево било спокојено њиховим јединицама. Прекаљени ратник Шпанац, који је пренео богато искуство сваком новом борцу, са својом четом реметио је план окупатора. Решио је да нападну и њихове тенкове.

Иако је увек умео да одабере најбољи положај одакле је нападао непријатеља, овог пута се нашао пред озбиљном препреком. Требало је да борцима, млађим од двадесет година, разбије страх од тенкова. Јер, многи од тих младића са села нису до тада видели ни ауто ни камион,

а овог пута морали су да се сусретну с челичним грдосијама које су „бљувале ватру и ујале.“

Вијугавим путем што се протеже од Ваљева према Лозници и Дрини рулале су тенкови с кукастим крестом. Народ се у страху склањао пред непријатељем. Партизанске јединице су се налазиле код села Причевића, на четрнаестом километру од Ваљева.

Жикица Јовановић је поставио заседу на месту званом Рибари, иза једне оштре окуке. Позвао је бомбаше на договор. Иако нису имали противтенковско оружје, применили су старо партизанско правило: снађи се како знаш. Шпанац је наредио борцима да скупе празне флаше по селу.

И док су се тенкови приближавали, Жикица је на брзину одржао практичан час, присећајући се како је то радио док се борио у Шпанији. Флаше су наочиглед бомбаша пуњене бензином, а како није било чепова, затварали су их корењем и „кочањкама“ окруженог кукуруза. Старе крпе су послужиле уместо фитиља и запаљиве бомбе биле су готове.

— Знао је да подигне морал борцима — прича Димитрије Кољковић. — Једноставношћу своје личности и непосредношћу уносио је топлину међу људе и храбрио их. Неискусним борцима говорио је да тенк није баук и како ће пока-

зати да и ово опасно оружје уме да „игра валцер“.

Подгорска јесен, топла и смиренних боја, усквиравала је мирна села, расута с обе стране друма. А на њивама изнад друма партизанска заседа чекала је тенкове.

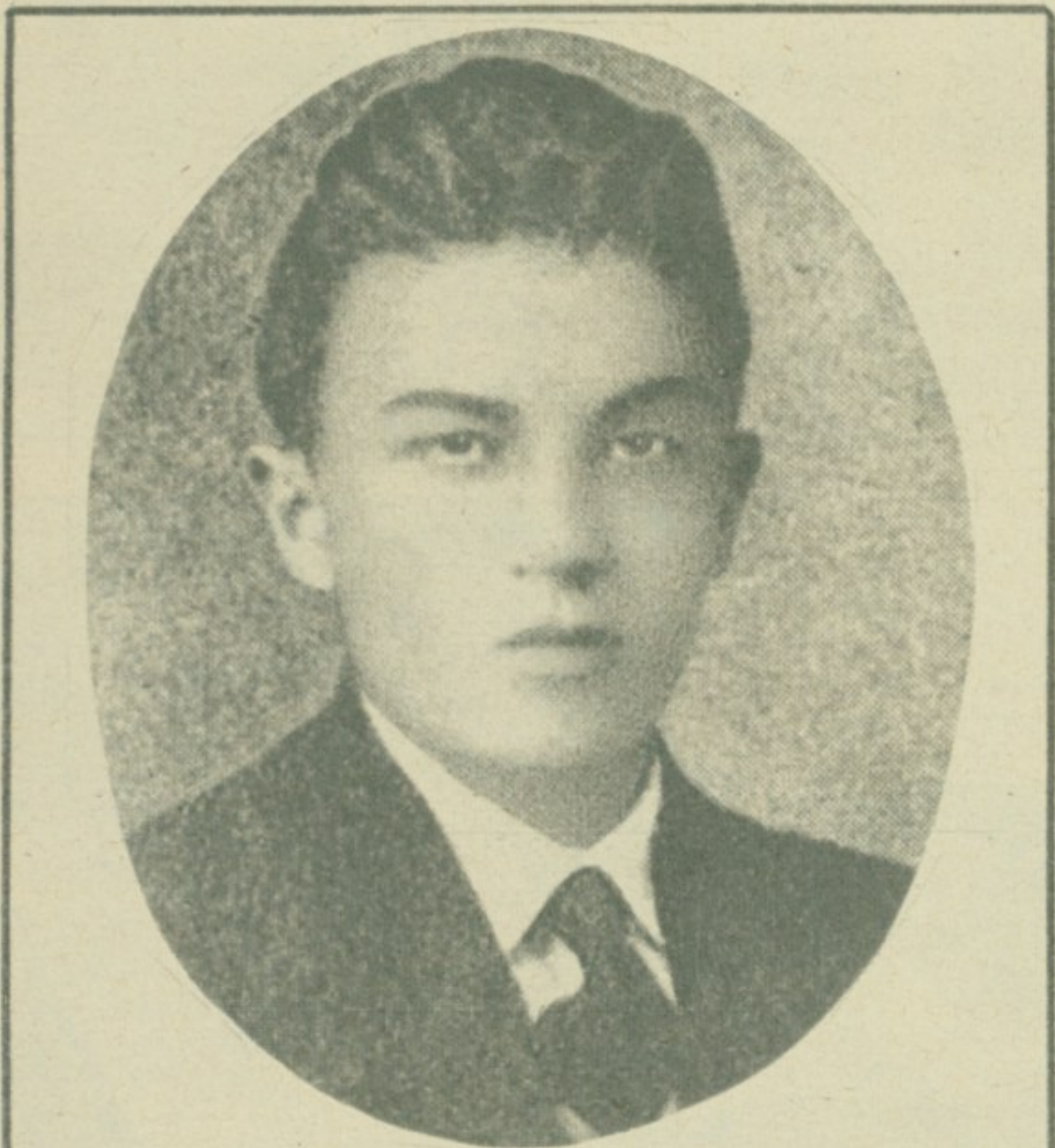
И ЋУСКИЈЕ СУ ОРУЖЈЕ

Жикица се сетио још једног оружја које може да буде опасно. Пронашао је неколико челичних ћускија (пслуга) зашиљених на врху, које служе за вађење камења. И док су га борци зачуђено гледали рекао им је да ће ћускије бити музика за игру тенкова.

Извршио је последњу проверу. Сваки борац добио је задатак, а први напад извршиће — он. Тек после тога, када виде како то изгледа на делу, напаћће и остали бомбаши. Ништа није хтео да остави случају, јер у окршају стенковима полазили су људи који су имали само херцска срца и — флаше напуњене бензином.

Напетост међу борцима је достигла врхунац. Тенкови су се приближавали, земља је подрхтавала...

Када је први тенк про-



ЖИКИЦА ЈОВАНОВИЋ ШПАНАЦ КАО СТУДЕНТ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА, У ЈЕСЕН 1932. ГОДИНЕ

у бици за Столице и Крупањ. Немци доживели први пораз у поробљеној Европи.

ТОМПУСИ ЗА БОМБАШЕ

— Био сам са Жикицом Јовановићем Шпанцем када смо у ноћи између 1. и 2. септембра 1941. године за неколико минута ликвидирали митраљеско гнездо на Столицама — прича Димитрије Кољковић Диша, бомбаш и један од првих обавештајаца у Рађевској партизанској чети, а данас члан Савета Републике Србије. — Уништили смо посаду од тридесет људи и

док им не дозволи да их употребе.

Тек сутрадан, приликом борбе за Крупањ, која је почела 2. септембра схватили смо зашто је наредба била тако оштра.

Партизани су одлучили да нападну тспоницу антимсна и болницу у којој се налазило главно немачко упориште. Одабрану групу предводили су бомбаши. Слабо су били наоружани, нису имали ни бацаче, ни довољно бомби. Ипак, Жикица није склевао. Наредио је борцима да прснађу што више празних конзерви, које су напунили експлозивом и у њих ставили фитиље. Кад су под окриљем мрака кренули у напад, Жикица је рекао бомбашима да запале томпусе



ЖИКИЋИН ЦРТЕЖ ИЗ КОНЦЕНТРАЦИОНОГ ЛОГОРА У ГИРСУ, У ФРАНЦУСКОЈ, ГДЕ СУ МНОГИ ШПАНСКИ БОРЦИ ЗАТВОРЕНИ ПОСЛЕ ПОВЛАЧЕЊА ИНТЕРНАЦИОНАЛНИХ БРИГАДА.

ЕНКОВА



лазио поред Жикице он је муњевито хитнуо флашу, која је пала право међу гусенице. Пламен!... Чули су се јауци у тенку који се окретао округ. Некoliko секунди касније, из куполе су почели да искачу војници у зеленим униформама. Меци су погађали циљ!

Битка се распламсавала, све је тутњало. Немци су пристизали и у камиснима, али партизани се нису повлачили.

Други тенк је већ био крај првог. Онда је Жикица искочио на друм. Високо изнад главе држао је ђускију и забио је међу точкове. Тада су борци схватили шта је „валцер тенкова“.

Уништени колоси стајали су као каменски међаци, преко којих Немци нису коракнули ни метар даље. Трећи тенк се вратио ка Ваљеву. Фашисти су бежали...

Окршај је био кратак, али жесток. А партизани су видели на делу како вештина и храбро срце могу да буду снажније оружје од модерне ратне технике.

ДА СЕ НЕ ВРАТИ

Оштра зима 1941/42. године била је савезник непријатељима. Ваљевски борци и поред недостатка муниције, хране и одеће, сдодевали су суровој природи и непријатељу који се за-

верио да их уништи. После једног тешког марша, Суворовски одред, испрљен данскојним борбама, стигао је у село Радансво, на огранцима Маљена, према Косјерићу. Жикица Јовановић, тада члан штаба Групе командне одреда Западне Србије, као и увек био је раздраган и весео,

правио је шале и увеселjavaо борце.

Изненада је отпочела борба. Жикица је рекао:

— Одох на положај!

И отишао је... да се више не врати.

На удаљености од пола километра видео се четнички строј. Неки борци су пришли Жикици да га

питају шта ће да предузме. Слабо заклоњен једним жбуном, он је клечећи осматрао распоред непријатеља. Тада се обратио једном другу и затражио пушку, јер је његова била искова- рена... И одједном, док му је овај додавао пушку, Жикица је пао на земљу: метак му је прошао кроз главу.

Поред њега је пао и храбри радник, митраљезац Милан Ђук. Озлојеђен због погибије смиљеног команданта сипао је рафале на непријатеља у стојећем стању, без икаквог заклона.

На потресну вест о Жикичиној погибији, уздрхтала су срца бораца. Да ли је то могуће? Само неколко тренутака раније био је ведар, весео и као увек спреман за шалу. Многи Ваљевци све до краја рата

нису могли да поверују како Жикице више нема.

А непријатељ? Ни он није веровао. И мртвог су се плашили јер са њим није могло да нестане и дело за које се борио.

ЧЕСТИТКЕ ЗА РОЂЕНДАН

Жикица Јовановић је погинуо 12. марта 1942. године неколико дана пред свој 29. рођендан, за који су му пожелели срећу и дуг живот родитељи и другови, не знајући још за његову смрт.

Борци су се с дубоком тугом опростили са својим храбрим другом. Уместо по смртног марша, крај одра неустрашивог команданта, бораца са топлот поднебља сунчане Шпаније, борбеног студента Београдског универзитета, преко завичајних, планинских висина, као да је долазио познати одјек седмојулског пуцања и борбене речи:

— Ко вас буде присиљавао да служите окупатору, ми ћемо му кичму сло- мити.

Тог мартовског дана колони бораца кретала се даље без свог комесара, да кроз беспуће крчи трнови- те стазе ка слободи. Жикица Јовановић Шпанац изостао је из строја. Остао је на вечитој стражи слободе, на огранку Маљена, у природи, коју је толико волео, тамо „где има више сунца, више ваздуха, тамо где се шире визији“, како је имао обичај да говори.

У мислима сваког бораца, лебдео је његов лик. Његова јуначка дела из борбе за Столице, Крушев, на Ластови и у опсади Ваљева. И рађала се неизмерна жеља за осветом.

ИСТИНА О МОМ СВЕТУ

биле сиво влажне у испуцалости старих, бљуштених зидова. Небо је било сиво и тешко. Као чудно мало острво у смеси свих сивих сенки, лепрштале су заставе живих боја. Окићене као илузије сањарења. Бестидно су лепршале под посивелим, тешким људима.

Не знам зашто сам се опијао свим сликама. Па ипак, нешто ми је стезало срце. И открих истину иза лепршавих, искићених застава...

Мој добри пријатељ, ковачев син, снажан и здрав ммак, чији су ознојени мишићи светлуцали у полутами ковачнице, када је са сцем радио горе у селу... Утроба му је била присутна ударцем распреле гранате. А једна рука, коју му граната није однела, била је очајним болем стиснута у песницу. Његове некада топле, мрке очи, које сам покушавао да насликам једанпут, биле су бесмислено стаклене и заливене крвљу.

Не знам да ли сам плакао тада, да ли су ме одвукли с муксид лећа, да ли сам тукао сие ско себе или сам у бесвести бунцао бестидне речи. Да ли сам пљувао на светиње, којима су нас лагали сд малена...

Те истине биле су тешке и стварне као смрт милиона људи. Нису се дале по- копати лажним речима.

Истине, као што је смрт оног селјака, који је с муксид исхранивао четворо деце. Умро је закачен о бодљикаве жице. Под штет кањем митраљеза, лепршао се као подерана, прљава крпа. А код куће су остала деца.

Истине, као што је продорни кашаљ и рспац от- рсвазог гасом...

Као што је мој вид.

Раније нисам питао: За- што?

Живео сам очима. Сада сам слеп човек.

... Добро се сећам тог дана, прмљазина топова од- јекивала је на удаљеним сектору. Бауљао сам по прспланку и најзад легао у један левак, направљен

ударом гранате. Лежао сам у руци на фронту и спазих мали, жути цвет јагосрчевине.

Као спијен, придох бли- же. Посегах руком, али се не усудих да га дотакнем. Миловао сам га погледом.

... Кад бих био код куће, изабрао бих га. То би било за њу — за Ану. Дао бих га њој и рекао само једну реч. То можда не би била реч — можда би то био само дах јли поглед, али она би разумела...

Сећарио сам...

Ужасан тресак помери ми разум. А затим болан мрак и падање... падање.

То би била истина о мом свету који су ми стели. О беди човечанства, проваре- ног и поскраденог, истина о бестидној срамоти која се руга напорима и животима људи.

Дошао је рат, а ја нисам питао: Зашто?

Био сам млад човек и залубљен у лепоту света.

Сада — ја сам слеп чо- век.

Сада ја питам: Зашто?"

Б. Јеренић

ПРЕПОТОПКО



НЕ МОЖЕШ МИ ПОБЕЋИ!



Камп је одавно већ спавао, а ја сам се превртала у уском пољском кревету. Што сам се више трудила да заспим, била сам све буднија! Узалуд сам се свим силама трудила да не мислим на ЊЕГА... Нешто ме је стално ераћало на Дејанову косу, његове плаве очи и на оно што ме је данима већ мучило: зашто мушкарац мора да буде старији? По ком то правилу? И зашто је Дејан млађи од мене годину дана?

КАЛУЂЕР У ФАРМЕРКАМА

У ствари Дејан нам је у почетку био смешан, мислим мени и мојој другарици Маји. Бледо лице, плава коврџава коса, наочаре с металним оквиром. Изгледао је претерано нежан, сав некако прозиран. Обично је седео у хладу и само би ретко запливао. Питали смо се што је уопште дошао на море. Предвече је облачио кошуљу и фармерке док су остали дечаци ишли у кратким панталонама.

Нисмо знали ни одакле је, ни кад је дошао — бајус је одједном као падобранац. Он није покушавао да нам се приближи, ми њему још мање. И тако, осматрали смо се из даљине. Гледајући га једном како увече седи у башти рекла сам Маји:

— Знаш, страшно ми личи на оног младог калуђера кога смо видели на екскурзији. Сећаш ли се, звао се Атана... — И, од тада, непознати је за нас био само Атана.

Све је заправо почело онда кад смо га позвали да игра са нама реми. Ученили смо то из радознкости. Копкало нас је ко је, одакле је. Цело наше друштво седело је у кругу

ИМАЛА САМ ШЕСНАЕСТ ГОДИНА АЛИ САМ СЕ ПОРЕД ДЕЈАНА ОСЕЋАЛА КАО УСЕДЕЛИЦА.

док нам је он, у пратњи једног нашег дечака који је стишао да га позове, прилазио.

— Здраво! — рекао је и насмејао се. — Ја сам Дејан.

Није приметио наше подсмешљиве погледе, за нас је он био Атана.

Али, није прошло ни пола сата, а све се наједном променило.

Маја је прва пробила лед кад га је питала одакле је.

— Из Крагујевца — одговорио је и даље се смејећи и сео преко пута мене.

Играо је добро, а ја сам губила. Он се стално смењао, гледао у карте, а понекад би бацио преко њих поглед на мене. Чинило ми се да први пут видим тако дубоке плаве очи, тамне као море на пучини. И, у једном тренутку, сасвим изненада, зажелела сам да се сви склоне, да оду, да останем сама са њим, да разговарамо, да му додирнем косу. Око мене као да више није било никога, видела сам једино њега, његове дугачке прсте који су чврсто држали четрнаест карата.

ЦЕНТАР ДРУШТВА

После неколико узастопних победа Дејанов углед прораствао је у очима мојих другова.

Од тада су га наши дечаци врло често позивали у друштво и сад је сваког дана био са нама, поред мене. Тако смо сазнали да је завршио други разред

гимназије, да је овамо дошао са мамом и татом и да се осећао веома усамљен док нам се није прикључио. Ужасно ме погодило то што сам старија од њега! Маја ми је узалуд говорила да је то чиста предрасуда, да је година дана

ко сам желела да се држимо за руке, да будемо заједно, али она разлика од годину дана није ми давала мира!!

Једне вечери, међутим, док смо снако у гомили шетали обалом, Дејан ме је ухватио за руку:

— Зашто бежиш, не вреди... — рекао је неким мени досле непознатим гласом. Сагнуо се на брзину и дотакао ми косу уснама. — Нећу те пустити!

Читаву ноћ смо преседели на плажи. Саша је не-

Желела сам да никад не сване следећи дан који ће ме одвести одавде, од Дејана...



безначајна и све у том смислу. Мени је било јасно да више од свега желим да будем са њим, а избегавала сам његово друштво! Међутим, кад год не бих издржала и погледала га, и он је мене гледао. Неки пут би се насмејао крајичком усана, а ја сам у неприлици правила гримасу као да сам прогутала живу рибу.

Постајала сам све ћутљивија, повлачила се док се он гретворио у центар нашег друштва. Нисмо могли ни да сањам да је тако симпатичан и више ником није падало на памет да га зове калуђер Атана. Ја сам коначно морала себи да признам да сам се заљубила „до даске“. Трудила сам се да се отргнем од тог осећања, да га заборавим, али он ми то није дозвољавао. Увече кад смо шетали он је ишао поред мене, на плажи седео поред мене, кад смо играли карте био до мене. Увек је био ту и гледао ме оним својим дубоким очима. Та-

престано ударао у жице гитаре, сви су певали, само сам ја била одсутна. Отпловила бих далеко у мислима док ме Дејанов стисак руке не би повратио у стварност. Разлишли смо се тек кад је почело да свиће.

СВАДБЕНИ МАРШ

Кад сам ујутру, око девет, изашла на врата наше кућице, зинула сам од чуда. Цело друштво, њих десет, стајало је поређано као прави хор, а Саша је с гитаром стајао мало по страни. Како сам ја закорачила ван, запевали су свадбени марш и погледали према прозору куће у којој је становао Дејан. Прво сам се наљутила, али кад сам на прозору угледала Дејана који се смејао, прошао ме брзо бес. Остало ми је само да се питам кад су пре мангупи успели да сазнају?! Потрчала сам низ степенице ка плажи док су остали као

дивљаци скакали и трчали за мном...

Дани су пролазили брзо. Освестила сам се тек кад ми је Маја рекла:

— Па ми, људи, сутра идемо кући.

Те речи унеле су панику у мене.

— Кад ти идеш, Дејане — једва сам успела да проговорим, али сам себе натерала да се при том осмекујем.

— Сутра — одговорио је мрачно.

— Тако ти је то — филозофирао је Саша одбацујући гитару од које се месец дана није одвајао. — Све што је лепо кратко траје.

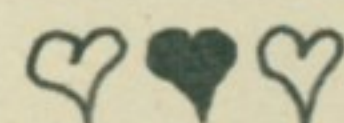
— Па нећемо ваљда да кукамо због сутрашњег одласка — викнула је Маја. — Хајдемо у воду.

Последњи заједнички дан нам је прслетео. Нисмо ни приметили кад је сунце почело да тоне иза Ловћена а море тамни. Одговлачили смо растањак, али после поноћи морали смо да се разиђемо како би сутрадан бар колико-толико били способни за дуг пут.

Целе ноћи нисам спава-ла, наша соба постала ми је одједном тако мала. Желела сам да никад не сване следећи дан који ће ме одвести одавде, од Дејана... Зору сам дочекала будна. Већ сам чула мени добро познате гласове, па устадох и изађох испред кампа. Талас свежине ме заплусну. Дејан је већ долазио да се поздравим. Прилазио ми је са чудним осмехом у коме је било доста туге.

— Ја већ идем — рекао је. — Моји хоће да пожуре док не припреје. Немој бити тужна, писаћу ти. Здравствено.

— Здраво — промучала сам са сузама у глору. Сагнуо се и дотакао ми косу уснама, чврсто ми стегаво руке и отрчао.



Сада, кад сам у свом граду, жељно очекујем пошту. У тренуцима кад се осетим сама, поређам испред себе гомилу Дејанових писама и тада знам сигурно да ће и следеће ускоро доћи.

Марија Сенић,
Ваљево - 7
(Хонорар: 250 дина.)

Љубављеници послани

Ево, прети море! Ево, прети ватро!
Потисни гласове, прати журину!
Види ми сву лепоту твоју прелепост,
и сваког дана пратићу те!
Моје је срце твојим гласовима
и сваког дана пратићу те!
Моје је срце твојим гласовима
и сваког дана пратићу те!
Моје је срце твојим гласовима
и сваког дана пратићу те!
Моје је срце твојим гласовима
и сваког дана пратићу те!
Моје је срце твојим гласовима
и сваког дана пратићу те!

Ана, Милошевић



ОКРУЖЕН ЗИДОВИМА — у периоду од 14. до 16. века око града Корчуле на истоменом острву, подигнуте су високе зидине. На изградњи утврђења и његових кула радио је и чувени корчулански клесар и неимар Марко Андријић. Током времена, зидови су делимично порушени али су до данас остале чувене полуцилиндричне куле Барбарига и Тиеполо у северном делу града и Балби и Капело у јужном.

КЛЕ НА



У ЧАСТ ПРОВИДУРА — Монументални улаз у град подигли су 1650. године корчулански племићи приликом победе над Турцима у част венецијанског провидура Леонарда Фоскола. Кулу Ревелин с овим улазом штитио је некада широки опкоп испуњен морском водом. Степениште које се види на слици саграђено је касније.



ПОД УДАРЦИМА ДЛЕТА — Вештина корчуланских клесара посебно се огледала у вајању кама. Под оштрицом њихових длета камен се претварао у грбове, цвеће, митолошка бића и звери. Ненаметљив улаз у катедралу Св. Марка најбоље илуструје укус и осећај за меру корчуланских клесара.

САРИ ГЛАСУ

По предању, прву насеобину на Корчули основао је тројански јунак Антенор, који је после пада Троје, лутајући морима, доспео до овог острва. Римљани су на капији града узидали плочу на којој пише: „Овде је Антенор поставио темеље првог насеља Корчуле“.

У старом веку Корчула је била нека врста поморске раскрснице. Њен географски положај био је разлог што су се разни народи вековима отимали за власт над овим острвом. Корчулом су владали, краће или дуже време, Римљани, Готи, Неретљани, Млечани, хрватско-угарски краљеви, Руси, Французи, па чак и Енглези. Понекад је град успевао и да се осамостали, па је у једном таквом периоду, 1214. године, донео и свој Статут, познат по томе што је њиме укинута ропство на острву.



КУЋА МАРКА ПОЛА — Усред града, на узвишењу са којег се пружа изванредан поглед на Пељешки канал, налази се зграда на чијим су рушевинама изникли лимунски и мандарини. По предању, некада је припадала породици Поло и у њој је 1245. рођен светски путник и путописац Марко Поло.



УЗ ДОМАЋЕ МАЈСТОРЕ — Катедрала Св. Марка представља мешавину неколико стилова у архитектури: готике, ренесансе и барока. У њеној изградњи, коју је у 15. веку започео Хранџ Драгошевић, учествовао је поред домаћих мајстера и Апуљанин Јакв Ксерр. Катедрала је завршена крајем 16. века.



КНЕЖЕВА ПАЛАЧА — Насупрот катедрали, налази се занимљива ренесансна грађевина, Кнежева палача. У овој згради, која је знатно страдала за време другог светског рата, данас се налази Музеј града Корчуле.



ГРАДСКА ЛОЋА — Градска лођа у Корчули налази се крај улаза у град с копна. Од ње до градског трга протеже се улица која је од 15. до 18. века била трговачки центар града. У 19. веку знатна пословна активност пренела се углавном ван градских зидина па је тако овај део града сачувао своју средњовековну аутентичност.

ЈАРБОЛ ОД КАМЕНА — На тргу испред Кнежеве палаче налази се камени стуб за заставе „Штандарац“. Украсен је грбовима Млетачке Републике, дужда и корчуланског градског кнеза. На стубу, постављеном 1515. године, и данас се у празничне дане вијори заставица.



ЗАЈЕДНИЧКИ СОВЈЕТСКО-АМЕРИЧКИ КОСМИЧКИ ЛЕТ

У васионском бескрају велика светла тачка полако се претварала у обриси другог космичког брода пред очима космонаута Владимира Шаталова који се кретао у истом правцу. Удаљеност између две летелице постепено се смањивала: СОЈУЗ 4 је прилазио свом васионском циљу, СОЈУЗУ 5. У командном центру на Земљи стручњаци су нетрпемице пратили на телевизијским екранима шта се збива у далеком простору.

ЧОВЕК ЈЕ ИПАК НЕЗАМЕНЉИВ

Оба брода била су с посадама: у СОЈУЗУ 4, који је са Земље полетео дан раније, налазио се само космонаут Шаталов, а у СОЈУЗУ 5 чак тројица, Борис Волинов, Алексеј Јелисејев и Јевгениј Хрунов. Њихов задатак био је неубичајан и веома сложен: да се оба брода споје у лету. Одличне посаде и прецизан рад уређаја на бродовима омогућили су да све прође у реду.

Само 100 метара делило је два космичка брода када је космонаут Шаталов искључио аутоматске команде и преузео управљање СОЈУЗОМ 4. Пре тога су десетине најсложенијих електронских уређаја и система уз помоћ бродског рачунара и ракетног система за маневрисање обавили огроман део посла. У непрегледном васионском простору пронашли су, на удаљености од неколико хиљада километара, сићушну тачкицу — космички брод СОЈУЗ 5.

Возачу аутомобила па чак и авиона који жели да сугустине друго возило односно летелицу довољно је да „дода гас“ и кроз неко време наћи ће се крај њега. Сличан маневар космичких бродова је далеко сложенији јер се све летелице крећу истом путањом око Земље. „Додавање гаса“ неће помоћи: брод ће, истина, повећати брзину, али ће се зато попети на вишу путању, удаљенију од површине наше планете и зато знатно дужу, и на њој почети да — заостаје за циљем!

ПАДОБРАН СЕ НИЈЕ ОТВОРИО

Проблеми маневрисања у васиону одавно су решени; космички бродови су помоћу сложенијих уређаја у стању да све несподобне маневре обаве без учешћа човека. Само завршни део операције,

спајање у васиони, прецизније се може обавити ручно. Управо то је био задатак космонаута Шаталова.

Два брода, која су вртглавом брзином од 28.800 километара на час јурила путањом око Земље, спојила су се меко и без потреса. Тако је створена прва експериментална орбитална станица СОЈУЗ на путањи изнад наше планете. Други партнер у заједничком совјетском лету који почиње 15. јула 1975. биће исти тип брода. И то је, значи, један од „космичких ветерана“ који од 1967. године лети космосом обав-

љујући разне сложене задатке. Пошто су стручњаци побољшали системе за управљање СОЈУЗ је кре-

талног одсека, апарата за повратак и инструменталног одсека. Током лета они су међусобно повезани и чине јединствену космичку летелицу. Тек када брод обави предвиђене задатке и космонаути смање брзину да би кренули ка Земљи, сва три дела се раздвајају. То се догађа на висини од 100 километара. На по-

чланова посаде, која може да послужи за испитивање уређаја и система космичких летелица, за овладавање сложеним процесом маневрисања у васиону, за транспорт и повратак посаде до орбиталне станице на путањи изнад Земље као и многе друге задатке. Модификована космичка летелица, грађена по овој концепцији али названа ЗОНД, први пут је септембра 1968. без људске посаде обавила лет од Земље до Месеца и затим се спустила на површину наше планете.

СОЈУЗ се састоји од три основна дела: орби-

најме, трпи повећано оптерећење, поготово када се узме у обзир да су пре тога, током лета кроз васиону, били у бестежинском стању. Да не би дошло до нежељних поремећаја у њиховом организму, оптерећење треба да се креће до 4 „г“. То значи да је успоравање 4 пута веће од Земљине гравитације и да су сви делови тела космонаута привидно 4 пута тежи него на површини наше планете.

Други део брода, назван орбитални одсек је посебна одаја везана са кабином космонаута вратима која се херметички зат-

НЕБЕСКИ ЈАХ

ПРИЛИКОМ ПОВРАТКА НА ЗЕМЉУ ТЕЛО КОСМОНАУТА ЈЕ ЧЕТИРИ ПУТА ТЕЖЕ. ТО ЈЕ ГРАНИЦА ОПТЕРЕЋЕЊА ИЗАЗВАНОГ НОЧЕЊЕМ ЛЕТЕЛИЦЕ, КОЈЕ ЊЕГОВ ОРГАНИЗАМ МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ БЕЗ ОПАСНОСТИ.

талога, апарата за повратак и инструменталног одсека. Током лета они су међусобно повезани и чине јединствену космичку летелицу. Тек када брод обави предвиђене задатке и космонаути смање брзину да би кренули ка Земљи, сва три дела се раздвајају. То се догађа на висини од 100 километара. На по-

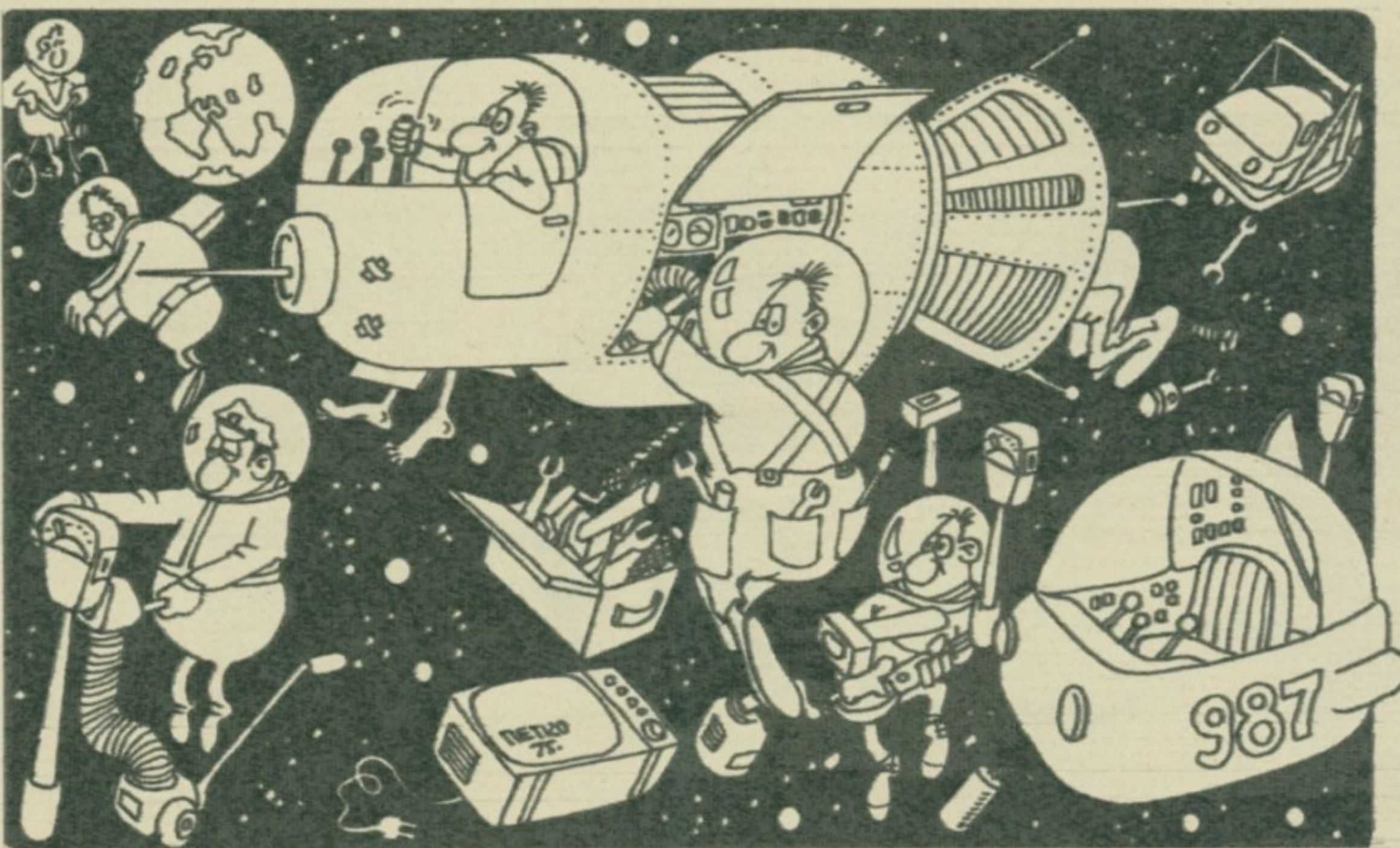
варају. У њему се налазе спрема и уређаји за обављање разних научних експеримената у васиону. Велики проблем на Земљи представља за научнике свако испитивање које треба обавити у безваздушном простору.

ВАКУУМА НАПРЕТЕК

Стварање високог вакуума у лабораторији је мукотрпан и веома скуп посао. У васиону га има напретек. Зато орбитални одсек може да послужи као идеална експериментална лабораторија. Тако је, на пример, космонаут Валериј Кубасов, који се сада припрема да као члан совјетске посаде учествује у заједничком лету, за време лета СОЈУЗА 6, први пут експериментисао са разним начинима заваривања метала у васиону.

У трећем делу СОЈУЗА, инструменталном одсеку налазе се основни бродски уређаји, системи за одржавање везе, регулисање температуре, за оријентисање и стабилизацију и др. Ту су и два ракетна мотора са течним горивом који се користе за маневрисање у васиону и за превозиће брода са сателитске путање на путању спуштања ка Земљи. Сваки мотор развија потисну силу од 400 кп а омогућује маневрисање до висине од 1.300 км. На сервисном одсеку су споља постављена два крила са сунчаним батеријама које претварају сунчану енергију у електричну, потребну за рад уређаја и опреме брода.

М. Југин



љајући разне сложене задатке.

Случај је хтео да и међу Совјетима, као и код америчког брода АПОЛО, у самом почетку спровођења космичког програма дође до трагедије. Пошто је обавио предвиђени лет са новим космичким бродом СОЈУЗ 1, руски „небески јахач“ инжењер Владимир Комаров је укључио ракетни систем за кочење. Брод је послушно сисао са сателитске путање, његови

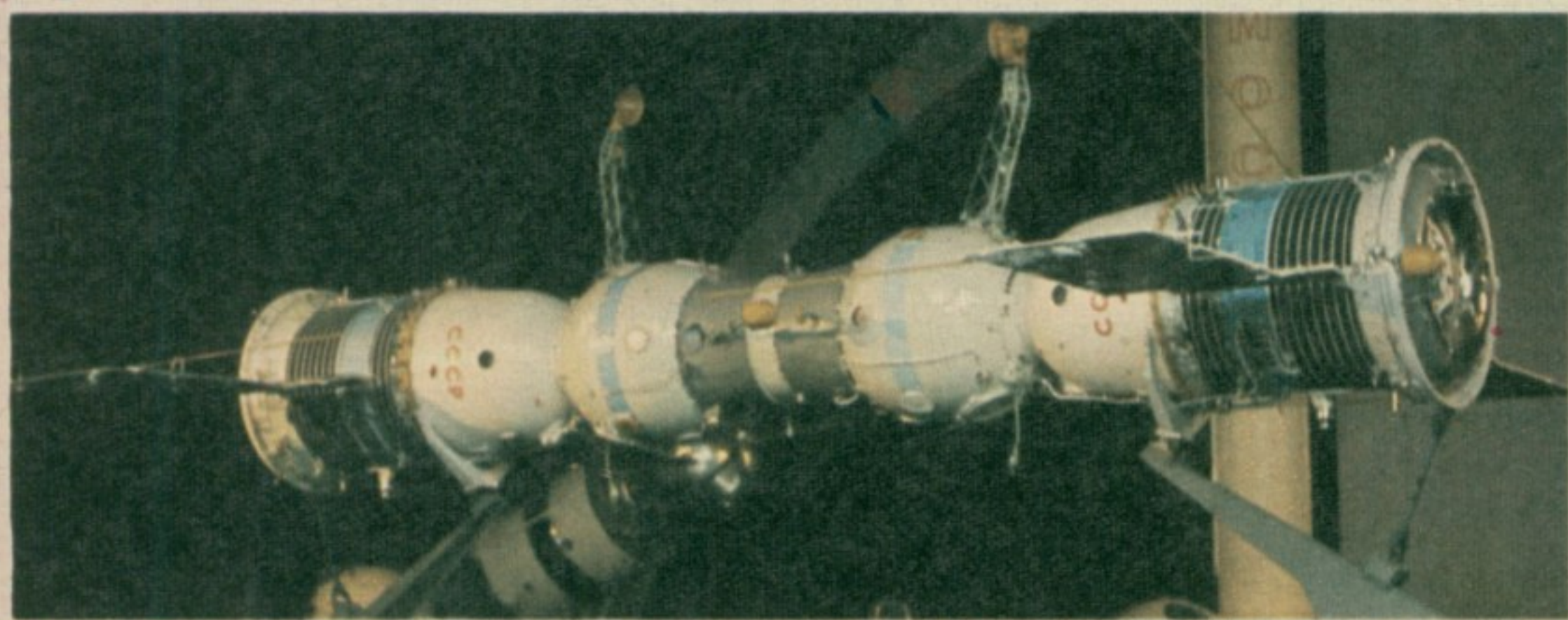
нуо у нове подухвате: до данас је полетело 16 бродова овог типа са посадом и сви су се успешно вратили на Земљу.

УНИВЕРЗАЛНА ЛЕТЕЛИЦА

СОЈУЗ је пројектован тако да се може користити, са мањим или већим изменама у различите сврхе. То је, рекло би се, универзална космичка летелица за више

вршину наше планете враћа се безбедно само кабина са космонаутима. Орбитални и инструментални одсек улећу у густе слојеве атмосфере и пошто нису заштићени потпуно сагоревају.

Када кабина огромном брзином улећу у густе слојеве атмосфере, ваздух се спире њеном кретању и делује као кочица што коде космонаута изазива осећање као да им је сваки део тела вишеструко тежи. Њихово тело,

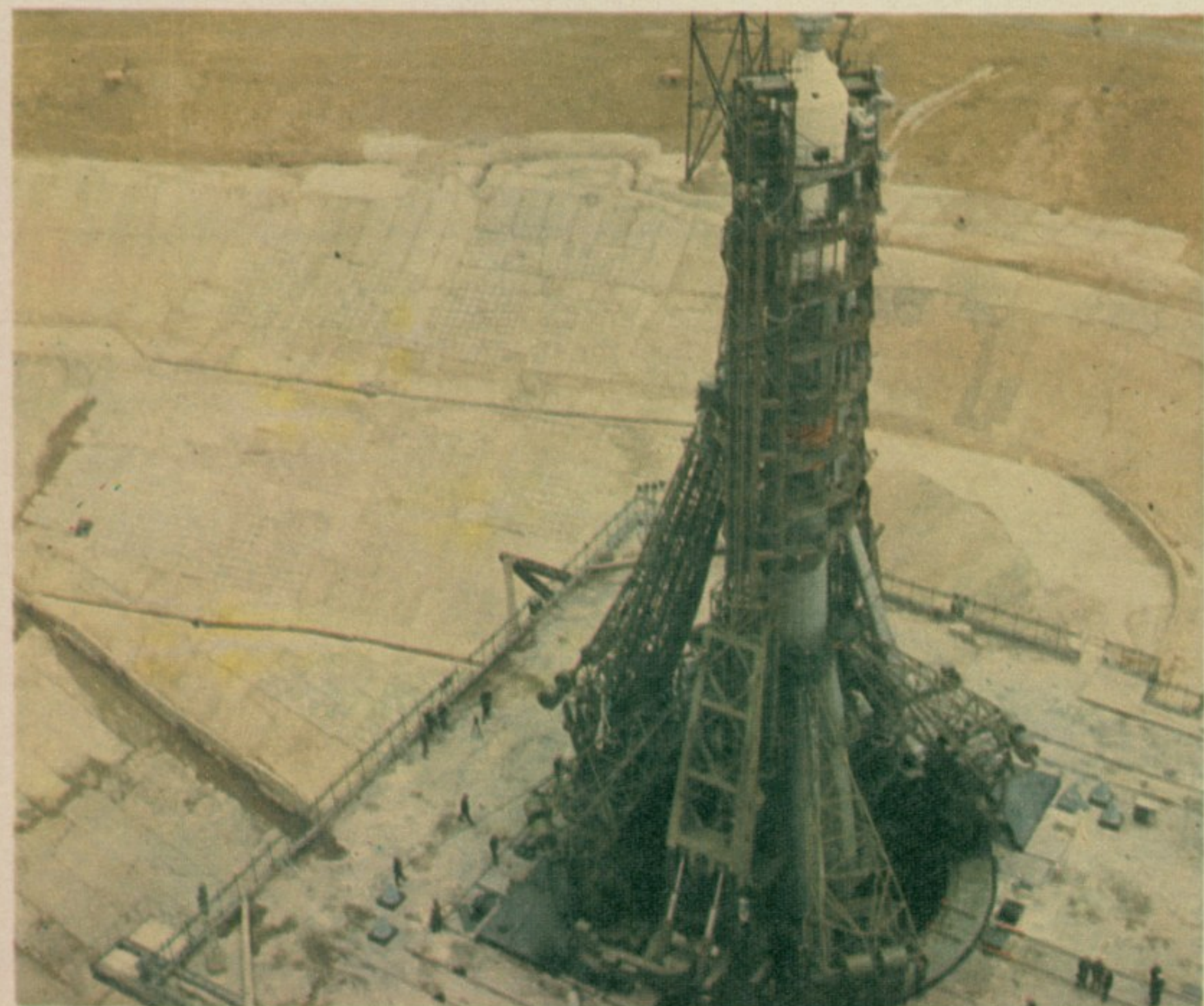
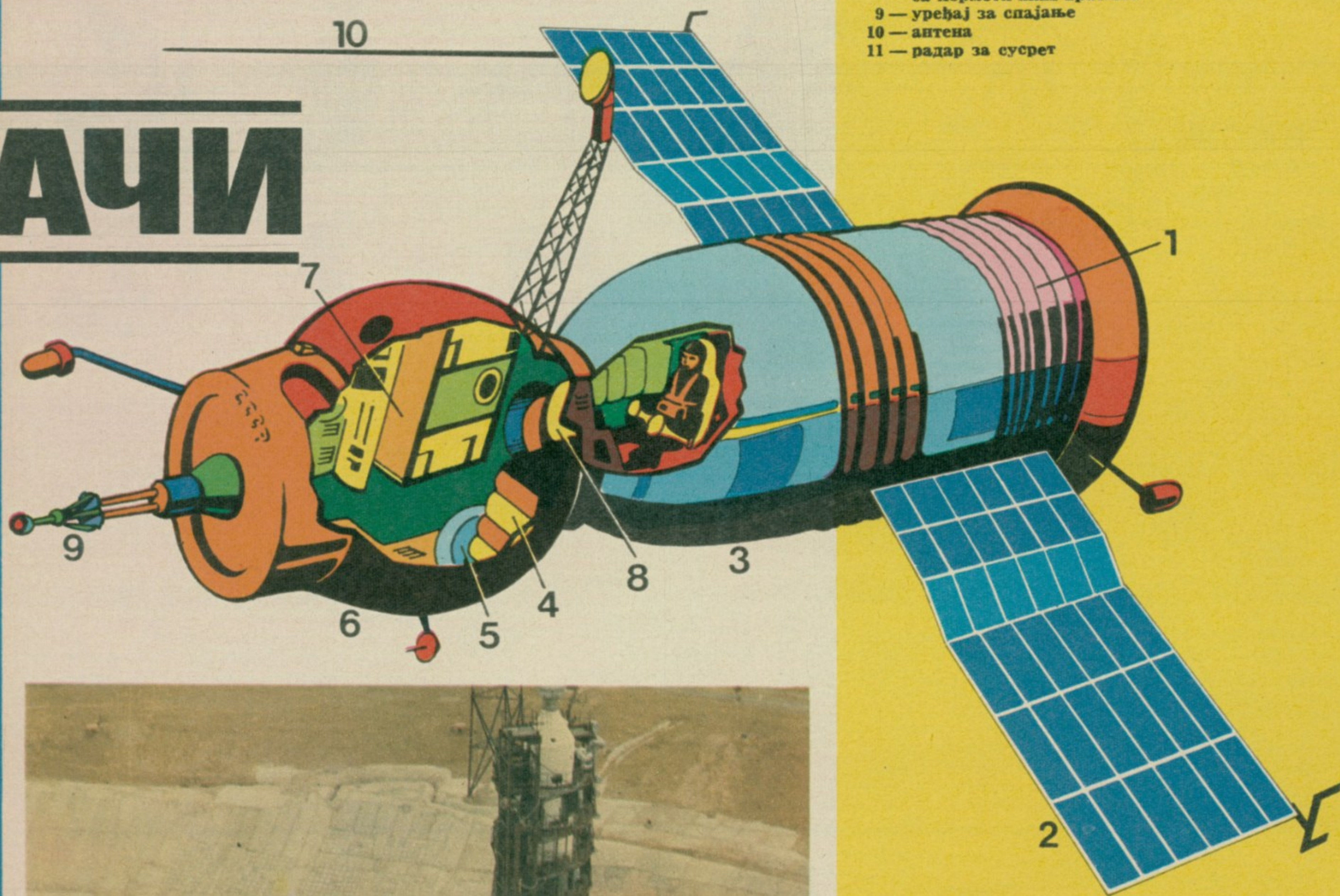


Прва експериментална орбитална станица СОЈУЗ настала је спајањем два брода СОЈУЗ 4 и СОЈУЗ 5 у васиони.

КОСМИЧКИ БРОД СОЈУЗ

- 1 — инструментални одсек
- 2 — сунчане батерије
- 3 — кабина космонаута
- 4 — место за одмор и спавање
- 5 — отвор за улаз и излаз
- 6 — орбитални одсек
- 7 — простор за смештај опреме
- 8 — отвор за пролаз из кабине у орбитални одсек, са херметичним вратима
- 9 — уређај за спајање
- 10 — антена
- 11 — радар за сусрет

10



Ракета носача СОЈУЗ на лансирној платформи у Бајконуру (СССР)

ОСНОВНИ ТЕХНИЧКИ ПОДАЦИ КОСМИЧКОГ БРОДА СОЈУЗ

укупна дужина брода	7,5 м
пречник орбиталног одсека	2,2 м
висина кабине космонаута	2,0 м
пречник дна кабине космонаута	2,6 м
дужина инструменталног одсека	2,3 м
пречник инструменталног одсека	2,6 м
укупна запремина орбиталног одсека и кабине космонаута	9,0 м
површина сунчаних батерија	14,0 м
тежина брода	око 6.600 кг

ВЕЛИКЕ ЗАГОНЕТКЕ КАКО СЕ ЧИТАЈУ

Стари Египат привлачи не само песнике, филозофе, сликаре и научнике већ и сваког ко се нађе у „земљи највећих чуда“. Жан-Франсоа Шамполион, захваљујући томе што је открио кључ за дешифровање египатских хијероглифа, постаје предводник читаве војске египтолога који се хватају уксштац са дотад нерешивим тајнама древне египатске цивилизације.

У безименим каменим ликовима ископаним у пустињи,

у храмовима које су током векова разарали многи освајачи, у натписима са разних споменика, у текстовима са бројних свитака папируса, писаним пре неколико хиљада година, открива се завештање наших најстаријих, али не и најпримитивнијих предака. Величина дела египтолога који су ушли у тајну тих завештања достојна је дивљења. Они су успели да прочитају и преведу староегипатску поезију, записе из науке, религије и историје, епитафе са надгробних споменика...

У ЧЕМУ ЈЕ ТАЈНА?

Немачки египтолог Ричард Лепсиус, који је средио и проширио Шамполионове радове настављајући оно што је Шамполион започео, купио је 1843. године из лондонске колекције Атанасија једини постојећи примерак папируса писаног хијеретским писмом, поједностављеним хијероглифима. Лепсиус је овај папирус донео у Берлински музеј где је заведен под бројем 3024. Неколико година касније објавио је његов текст, али без превода и од тада за Берлински папирус 3024 почињу да се интересују стручњаци из целог света. До 1969. године објављено је 37 различитих превода овог текста.

Берлински папирус је у ствари спев који су преводисци назвали „Човек у расправи са душом“. Он је иначе безимен јер почетак није сачуван. Време у које је писан није дефинитивно утврђено, ау-

тор је непознат а тема — самоубиство.

Превод овог сложеног и дугачког текста први је објавио 1896. године немачки египтолог Адолф Ерман. Он је оригинални староегипатски текст папируса превео у староегипатске хијероглифе, којима су се у свом раду користили сви каснији египтолози. За њих је Берлински папирус 3024 био од пресудног значаја за разумевање египатске симболике и дешифровања многих других дела.

У чему је, у ствари, тајна хијероглифа?

НАЈСТАРИЈЕ НА СВЕТУ

Ако бисмо данас хтели да напишемо реч куна користећи се, на пример, системом писања старих Египћана из

2000. године пре нове ере, учинили бисмо то овако: прво бисмо нацртали **четири шапе** (симбол за четворношца) и томе додали цртеж **куће** (фонетски знак за „ку“) и још цртеж **наруквице** (фонетски знак за „на“). Четири цртежа за једну нашу реч од само два слога!

Реч куна могли бисмо представити и цртежом куке. Тако су на почетку своје писмености радили и стари Египћани — једном сликом представљали су један појам и та слика није значила ништа друго до тај појам: нацртана

птица раширених крила значила је „птица лети“ (ИДЕОГРАМИ, црт. 1), нацртан пастир означавао је пастира, животиња натоварена значила је „носити терет“.

Тако је изгледало прво египатско писмо које се сматра и најстаријим писмом на свету. Према грчкој речи **идеограм**, што значи **цртеж, слика**, названо је **идеографским писмом**.

Идеограми, цртежи, приказивали су предмете по којима је за њих најкарактеристичније. За идеограм човека, на при-

ДЕТЕРМИНАТИВИ



плакати



човек, син



стока, бин



врч за пиво



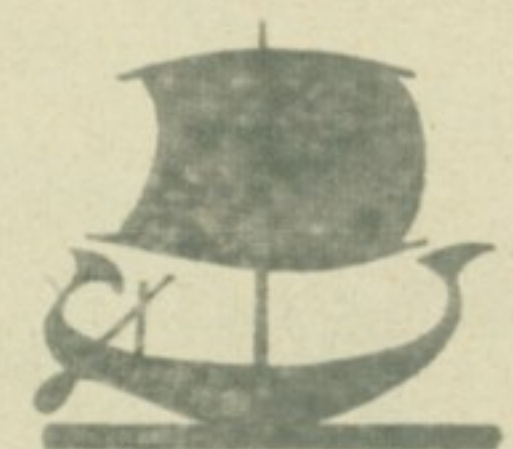
пчела, мед



правити гнездо



радост, весеље



пловити узводно



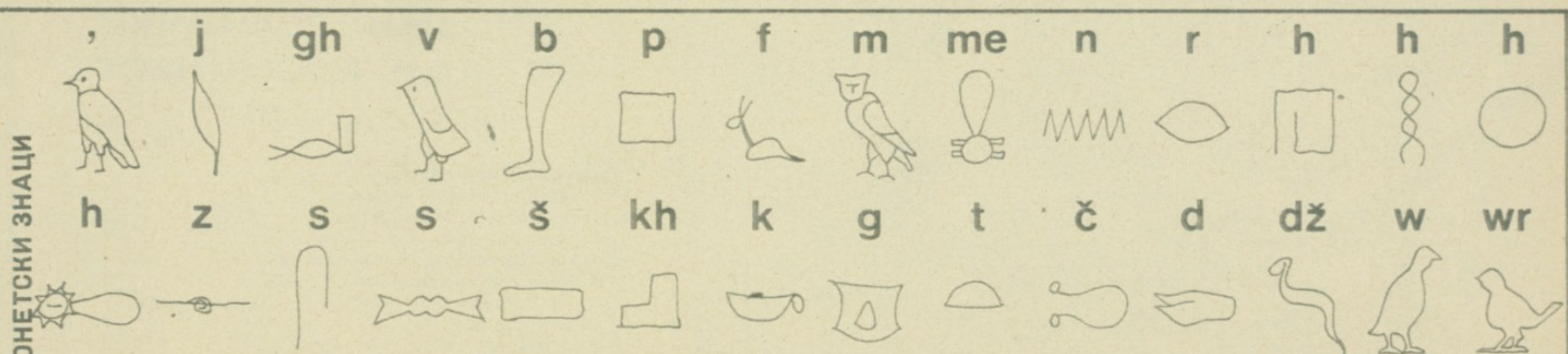
жена, удовица



бреговит крај, пустиња



Свака слика значи један појам: 1. птица, 2. пастир, 3. стадо говеда, 4. срце куца, 5. носити терет, 6. тући, 7. харфа.



Цртежи су временом почели да се везују за гласовни склоп предмета, означавајући слоге или поједине сугласнике.

СТАРОГ СВЕТА У ХИЈЕРОГЛИФИ

мер, увек се цртала његова глава.

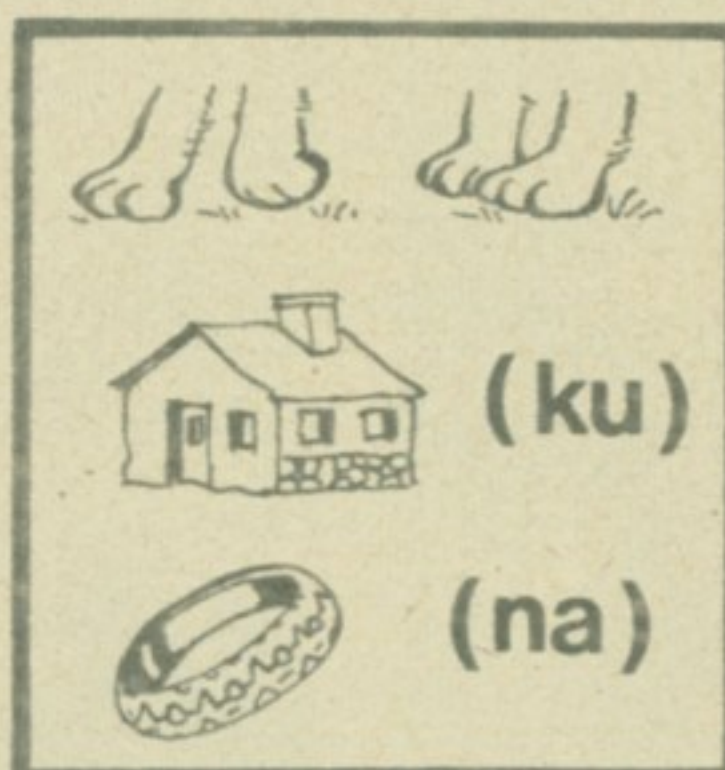
Овакви симболи одређивали су разне појмове без обзира на то како су се изговарале речи које их означавају. Али, један цртеж је могао да означава више појмова: нацртано сунце могло је да значи једноставно „сунце“, али могло је да буде симбола и за „дан“, „светлост“, „топлоту“.

Многи идеограми користе се и данас: + је знак за „плус“ или „више“ у математици, — је знак за „минус“ или мање. Идеограми су и сви саобраћајни знаци, као и ознаке на разним техничким апаратима...

ПИСМО ОД 700 СЛИКА!

Да не би дошло до забуне шта тачно значи идеограм који може да има и више значења, уз симболе са вишесмисленим значењем уписивани су други симболи — да их објасне. Цртежи који су додавани идеограмима да би их ближе одредили названи су **детерминативима**.

Временом цртежи почињу да се везују за гласовни склоп предмета који представљају. Један цртеж за МЕР, што на



Нана реч **куна** написана хијероглифима (црт. 1). Ако се не зна староегипатски језик тешко је разумети зашто су стари Египћани употребљавали баш ове симболе за **MSH**, што је значило **сличност**, или **WRR** за реч **широко**.

староегипатском значи канал, користи се као идео-



грам за канал у свим текстовима у којима се говори о каналу. А онда почиње да се употребљава за означавање гласовног склопа МЕР и у речима које немају никакве везе са каналом. Постепеним упрошћавањем један идеограм означава исти слог у различитим речима а касније и исте гласове. Овакви цртежи нису више идеограми већ **фонетски знаци** (грч. **phone** значи звук).

Египатско писмо је у својој најстаријој фази хијероглифа имало око 700 слика — идеограма! У доба Новог Царства (око 1600. године пре нове ере) овај број се смањује на око 100 симбола. Тако настаје азбука од 24 симбола који означавају по један сугласник (било је и по више симбола за један сугласник). Бројним другим симболима означава се комбинација од два или три сугласника.

Процес поједностављења овог сложеног писма није био нимало једноставан и стари Египћани дуго употребљавају комбинације симбола: идеограме, детерминативе и фонетске знаке.

МЕРА ЗА ТЕЧНОСТ

У староегипатском писму није било посебних знакова за самогласнике па су неки знакови могли да се изговарају на више начина и да имају више значења. Ту су опет у помоћ долазили цртежи — детерминативи.

Ако се за фонетске знаке ХНВ као детерминатив дода цртеж врча за пиво (у облику ђупа), онда ХНВ са својим детерминативом означава меру за течност.

Али, ако се уместо посуде за пиво као детерминатив употреби знак за прскаву, ХНВ са овим детерминативом значи „радост“, „веселе“. В. К.

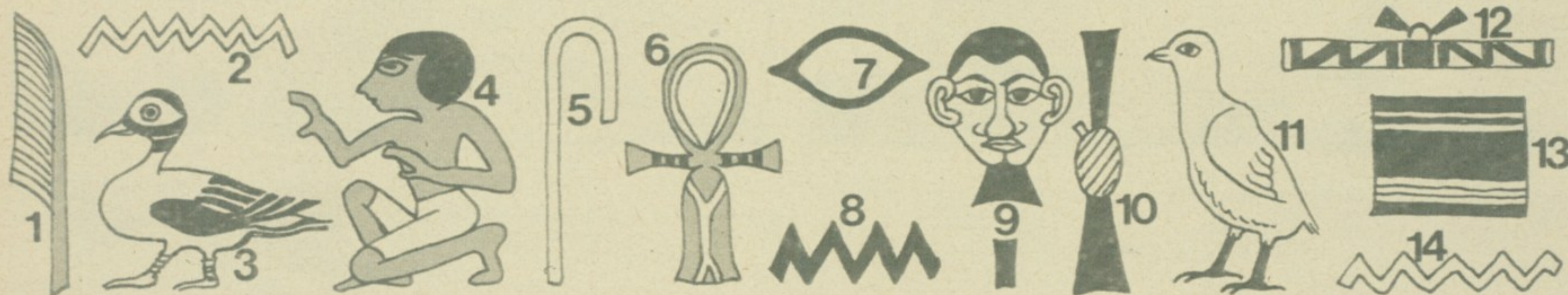


Хијероглифи су се користили више од три хиљаде година а вештина овог компликованог начина писања била је у рукама малог броја људи, углавном свештеника. У трећем миленијуму хијероглифско писмо се поједностављује, почиње да се развија хијеретско: хијероглиф или

група хијероглифа представљају се простијим знацима. Млађе од овог је демотско, такозвано наредно египатско писмо.

Египћани су писали (пored текстова на каменним плсчама, на зидовима храмова) на листовима папируса. Листови папируса били су најчешће широки

око 45 см а могли су да се настављају и продужују у смотуљке и до 40 метара! Хијероглифи су на папирусу исписивани пером од трске а могли су да се читају хоризонтално, слева надесно и десна налево, и вертикално, одозго надолу.



Међу многим текстовима које су египтолози дешифровали налази се и овај епитаф са једне надгробне плоче из доба 12. династије (њена владавина почиње око 2.000 године пре нове ере). Знаци са те надгробне плоче у преводу гласе: **Мој син је учинио да име моје живи на овој каменој плочи.**

Фонетски знаци хијероглифа и њихови додаци, детерминативи, као што се види један с другим у вези образују речи и реченице.

Дословно преведена ова реченица гласи: То је мој син

који је учинио да живи моје име на овој надгробној плочи. Ево како:

Лист трске (црт. 1) и знак за воду (црт. 2) значе **ТО ЈЕ**, гуска (црт. 3) и симбол, детерминатив, који представља мушкарца (црт. 4) значе **(МОЈ) СИН**, пресавијен материјал (црт. 5) и каиш за сандале (црт. 6) **(КОЈИ) ЈЕ УЧИНИО ДА ЖИВИ**, уста (црт. 7) и вода (црт. 8) **(МОЈЕ) ИМЕ**, лице са знаком који значи „изнад“ (црт. 9) значи **НА**, вретено (црт. 10) и препешица (црт. 11) са свитком, симболом за писање (црт. 12), асуром (црт. 13) и знаком за воду (црт. 14) значе — **ОВОЈ НАДГРОБНОЈ ПЛОЧИ.**

DIK
BROWNE

ХОТАР

СТРАШНИ



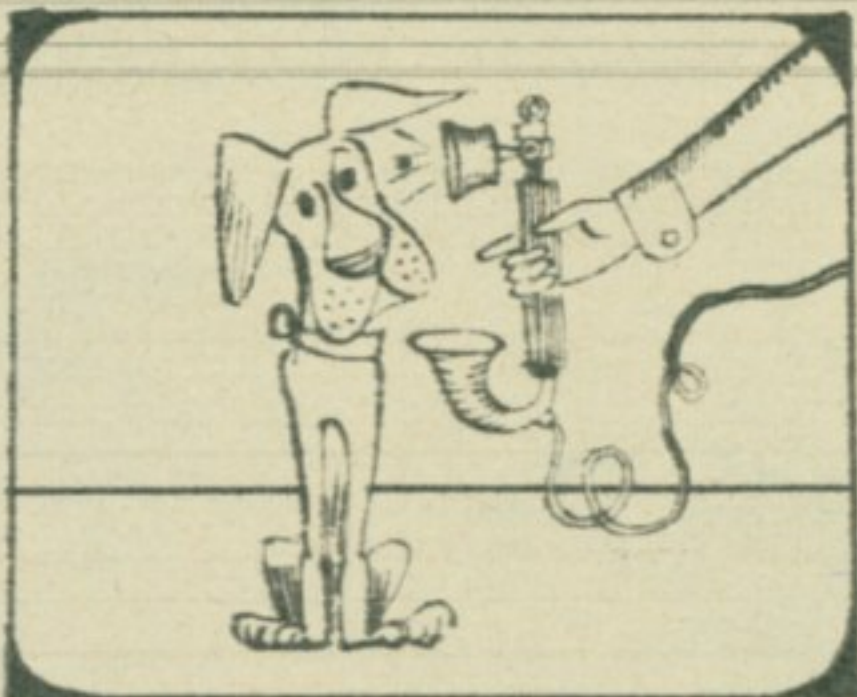
СА СТАРИХ СТРАНИЦА

СЕДАМ ЧУДА

Листајући часописе и листове који су излазили пре сто, па и више година, наишли смо на занимљиве рубрике објављиване „на ползу и увеселеније“ тадашњих читалаца. Многе од тих рубрицица ни до данас нису изгубиле нешто од своје занимљивости. Преносимо их под истим насловима под којима су некад објављене трудећи се да сачувамо њихов стил.

ПАС КОЈИ ТЕЛЕФОН СЛУША

Један циновски нотар нахођаше се у својој вили која телефонском жицом спојена беше с његовом градском канцеларијом. Он зажеље да код себе има пса свог који у Дижону остао беше, чега ради позва телефоном свог главног писара и овоме рече да принесе апарат уху пса што и беше учињено. Тада нотар громко позва: „Фокс, Фокс“. Зачуђени пас уши наћули и стаде



се обазирати на све стране свога господара тражећи. После неколико минута позив беше поновљен и тада пас стрмоглаво излети из канцеларије и стаде трчати према вили господара својега до кога и стиже. (1896)



У НОЈЕВОМ СТОМАКУ

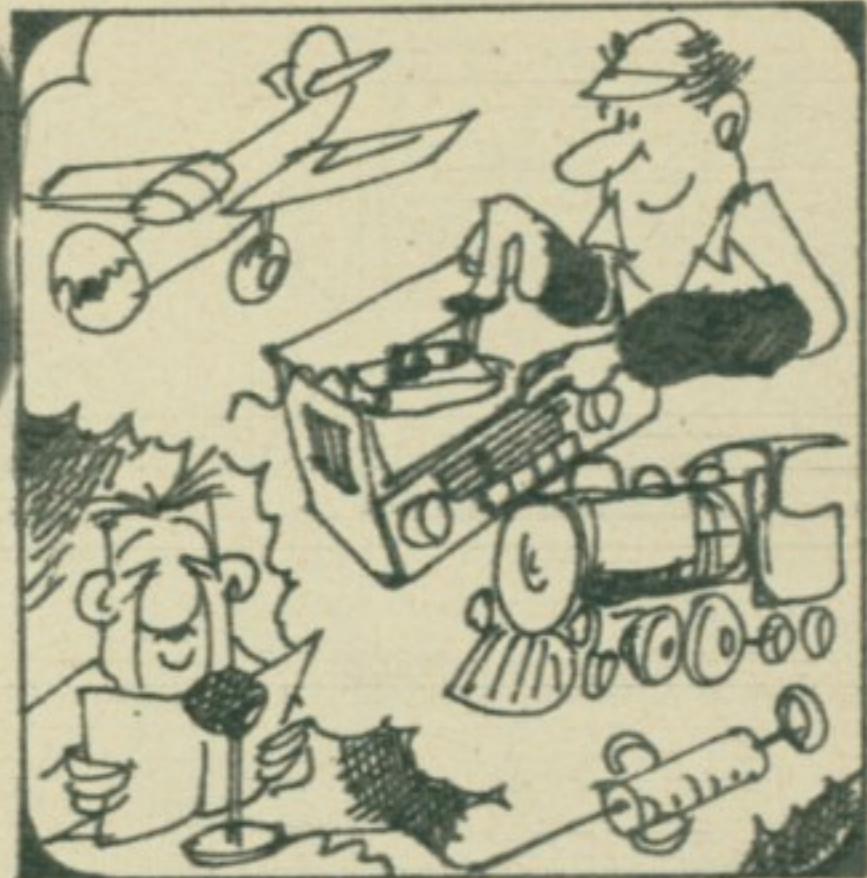
У желуцу једног ноја, којег су пре неколико лета из неопрезности убили у Лиону, нашло се следеће: једно кило камења, три луле глинене које су позеленеле али своју форму савршено сачувале беху, нож с бакарним корицама, 25 дугмади са униформе војничке, новчић један од пола франка, 32 бакрена сантима, све то силно разједено, и разни други ситни метални предмети, шест великих ораха још неразбијених, комад жице гвоздене дугачко коло 1,5 палац гстово растворен у желудачном соку. Здравље животиње, која је све ове ствари прогутала у, без сумње, дужем периоду временском, ниуколико од тога страдало није. (1867)

НЕОБИЧАН ПАРИП



Један љубитељ животиња, који живи на свом имању недалеко од Лондона, научио је једну велику свињу да за леђима својим трпи седло и јахача. Не може се рећи да у ово није морао уложити велики труд. Али, за свој труд и стрпљење овај љубитељ животиња добио је као награду издржљивог и прилично брзог парипа на којем свакодневно одлази у шетњу. Овом необичном парипу недостају само две ствари — лепота, та неопходна особина сваког парипа, и дугачке ноге — јахач само што стопалима не дрља по земљи. (1914)

Недавно је један часопис спровео анкету међу својим читаоцима на тему о седам чуда светских. При томе читаоцима публици предложен беше списак са 45 најзначајнијих открића, проналазака и градитељских подухвата последњег века. Избор читатеља пао је на следећих седам чуда: 1) аероплан, 2) телеграф без жица, 3) радио, 4) парна локомотива, 5) пресађивање органа, 6) антидифтерични серум, 7) динамо-машина. Остала открића, по броју за њих послатих гласова, следоваху у овом поретку: телефон, кинематограф, рендгенски зраци, телеграф, аутомобил, велосипед, Ајфелова кула,



дирижабл, подморница, фрижидер, антисептици, Суецки канал, електрична пећ, откривање Земљиних полова, ротациона машина, фотографија, микроскоп, хемијска синтеза, хромометар, Симпловски тунел, мелинит, спектрална анализа, телескоп, машина за рачунање, писаћа машина, скафандер, итд. (1913)

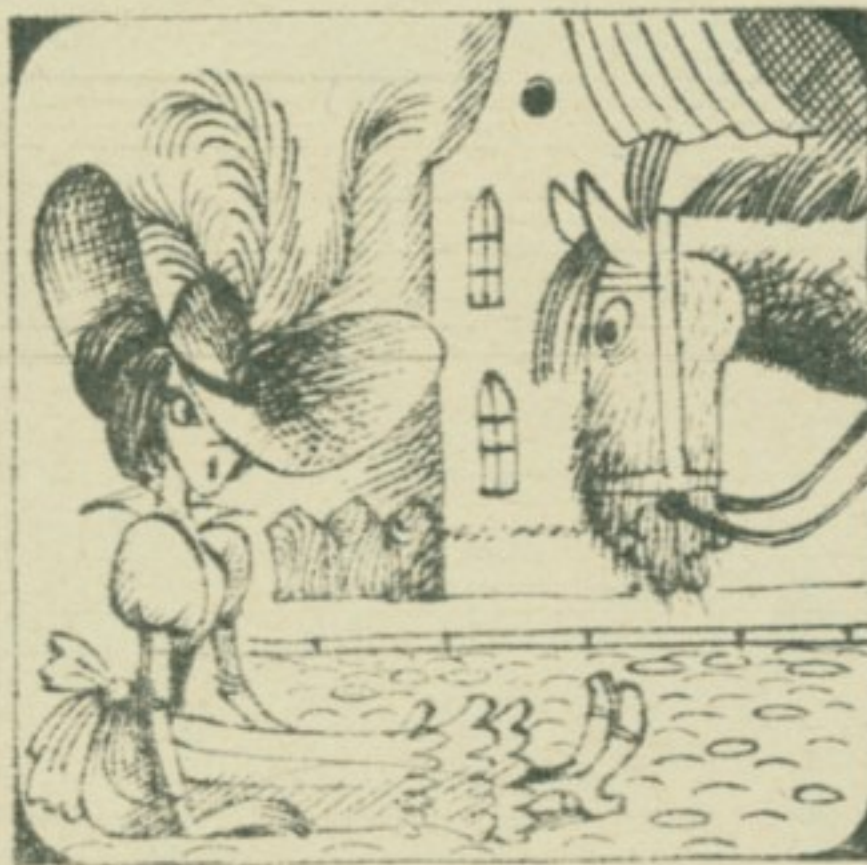
ИЗ ПОЛАРНИХ КРАЈЕВА

Познати истраживач поларних предела Сведруг, вративши се недавно са свог пута из ледених крајева, прича да се на извесном растојању од пола животиње, које никад човека виделе нису, односе према њему с великим поверењем. Док, на пример, у не толико северним пределима лов на туљане много стрпљења и лукавости захтева, ближе половима животиње ове допуштају да им морнари на мало растојање приђу. Најзад, пингвини су морнаре из експедиције очигледно



сматрали пингвинима сличним себи, само за другу неку врсту, па су их нападали и ударали крилима када би они, то јест морнари, превише близу пришли месту где су они, пингвини, седели. (1903)

ЖЕНСКО ПРАВО



У правним листовима читамо: „Недавно је у Луизијани судском одлуком утврђено да шешири дамски са широким ободом могу као повод послужити за тужбу пред судом и одштетни захтев за штету претпљену.

Госпа Ши беше власница тог шешира кога ради поднесе захтев за одштету. С тим шеширом на глави прелажаше она улицу: широки обод шешира засмета јој да види да право на њу коњ један иде и она паде. Суд јој призна право да за претрпљене повреде одштету добије.

Пре неколико лета у Њујорку беше судски одлучено да ношење кринолине не може бити разлог одбијању да се плати одштета за задобијене повреде.

Марија Пулен излазила је с дететом на рукама из коњског трамваја када јој се кринолина закахи за ексер који штрчаше из вагона и она паде и озледи се. Кад је поднела захтев за исплату одштете, компанија која је власник коњских железница правдаше се тим да кринолина није неопходни део женске одеће. Суд је, пак, решио да ако поменута компанија узима новац од путника које носе кринолине, дужна је и да се о њиховој безбедности стара.

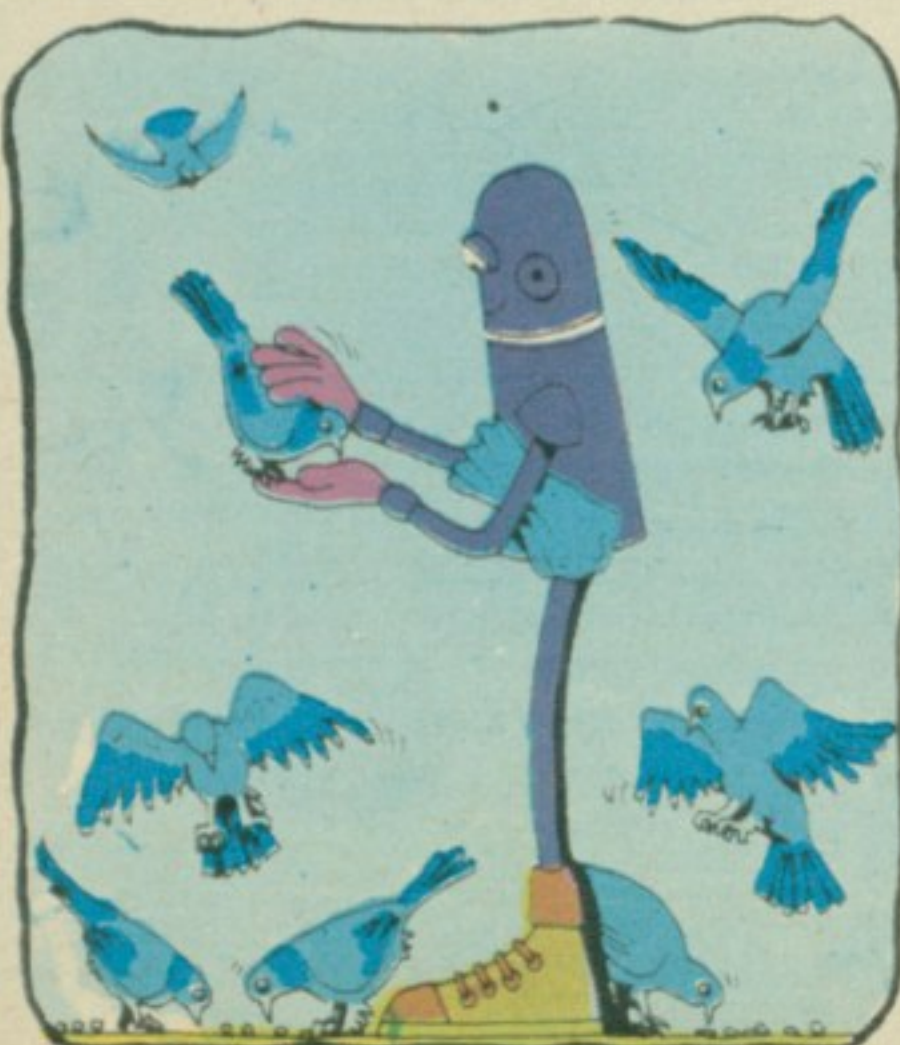
(1885)

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL



ШРАФКО



СЛУЧАЈ ЛУДОГ ГЛУМЦА

У АРХИВИ БРИТАНСКЕ СЛУЖБЕ
ОБЕЗБЕЂЕЊА ЈЕДАН НЕВЕРОВАТАН
ДОГАЂАЈ ПОЗНАТ ЈЕ ПОД ШИФРО-
ВАНИМ БРОЈЕМ, АЛИ ЗА ДОНА
СТАРА И ОСТАЛЕ КОЈИ СУ УЧЕ-
СТВОВАЛИ У ЊЕМУ ОВО ЈЕ БИО
СЛУЧАЈ ЛУДОГ ГЛУМЦА.
СВЕ ЈЕ ПОЧЕЛО У ЈЕДНОЈ
УЛИЦИ ИЗА ЛОНДОНСКЕ
УМЕТНИЧКЕ ГАЛЕРИЈЕ...



ЧОВЕК У УНИФОРМИ ЧУВАРА РЕ-
ЖАО ЈЕ КАО РАЗЈАРЕНА ЗВЕР...



ДЕСЕТ МИНУТА
КАСНИЈЕ СТИ-
ГАО ЈЕ ДЕТЕК-
ТИВ ДОН
СТАР...



ЖЕЛИ ДА НАС
ДРЖИ НА ОДСТО-
ЈАЊУ ДОК СЕ КО-
ЛА С ПЛЕНОМ НЕ
УДАЉЕ!

АКО ЈЕ ЧЛАН
БАНДЕ КОЈА
ЈЕ ПОКРАЛА ГА-
ЛЕРИЈУ, ЗАШТО
НИЈЕ ПОБЕГАО
С ЊИМА?





Три дана касније у полицијској станици...

Све ми ово личи на ноћну мору, доне!

И што је најчудније сем се ничег не сећа!



Ко ли се крије иза овога? Доне, твој зада-так је да то откри-јеш!

Од толиких детектива баш сте мене нашли, ше-фе!



Ми глумци смо творци снова! Али ја сам једини успео да снова претворим у ствар-ност!



Овај човек познат је у криминалистичким аналима као... глумац!

Овде леже снова милиона људи!



Али, драги пријатељу, не свиђа ми се што се на овој позорници два пута појавио човек због кога сам морао да побегнем из земље... дон стар!



Колега лудог глумца се зацере-као...

Још једном ће се појавити! Биле то последња улога у његовом живо-ту!



За то време...

Ово писмо примио је принц Рудолф који је у званичној посети Британији! Ту пише да ће га сутра уби-ти!

Станите! Хоћу да погађам! Ја треба да пазим да се то не до-годи, зар не?



Ено га! Нишани!



Стар је осетио страховит бол...

Аааааах!

Шта му је?



И тада...

Хеј! Дон хоће да убије прин-ца!

Шеф полиције одмах је реаговао...



НЕ ПУЦАЈ!
ДОН СТАР ЈЕ
НАЈБОЉИ
ДЕТЕКТИВ
КОГА САМ
ИКАД ИМАО!



ШЕФ ЈЕ УПОТРЕ-
БИО ПИШТОЉ С
ИНЈЕКЦИЈОМ...

УУУУУХ!

...А ПОРЕД
ТОГА ЈЕ И
НАШ ПРИ-
ЈАТЕЉ
?



ГЛУМАЦ СВЕ ОВО ПОСМАТРА
С ЈЕДНОГ ПРОЗОРА...

ПРОКЛЕТСТВО!
ЊЕГОВЕ КОЛЕГЕ СУ
СЕ БРЗО СНАШЛЕ!
ПРОПА, Е НАМ
ВЕЛИКА
ПРЕДСТАВА!



НЕ
БРИНИ!
ЈОШ
НИСМО
ЗАВРШИЛИ
СА
СТАРОМ!

ДОНУ
ЈЕ ПОТРЕ-
БНА ПО-
МОЋ!



НЕКОЛИКО САТИ
КАСНИЈЕ...

ДОКТОРЕ, ШТА
ЋУ ЈА ОВДЕ?
ШТА СЕ
ДОГОДИЛО?

МАЛО
ЈЕ НЕДОСТА-
ЈАЛО ДА УБИ-
ЈЕШ ЈЕДНУ
ВАЖНУ ЛИЧ-
НОСТ! АЛИ ЈА
ЗНАМ ЗАШТО
СИ ОДЈЕДНОМ
ПОДИВЉАО И
КАКО ДА СПРЕ-
ЧИМ ДА ТИ СЕ
ТО ОПЕТ ДО-
ГОДИ!



ОВАЈ ДОКТОР
ЈЕ ПОЗНАТИ
СТРУЧЊАК ЗА
СУДСКУ МЕДИ-
ЦИНУ...

ПОГОЂЕН СИ
СТРЕЛИЦОМ
ИСПУЊЕНОМ
НЕРВНИМ
ОТРОВОМ!
ЈА ЋУ ТИ УБРИ-
ЗГАТИ ПРО-
ТИВОТРОВ!

СЈАЖНО! ЈЕ-
ДВА ЧЕКАМ ДА
СЕ ДОКОПАМ ТОГ
НИТКОВА!

ААААХ!



ЗАЧУО СЕ КРИКОТ ЛУДОГ ГЛУМЦА...

ПРОКЛЕТ-
НИЦИ!
ВИ ХОЋЕТЕ
ДА НАПРАВИ-
ТЕ ОД
НАС
УБИ-
ЦЕ!

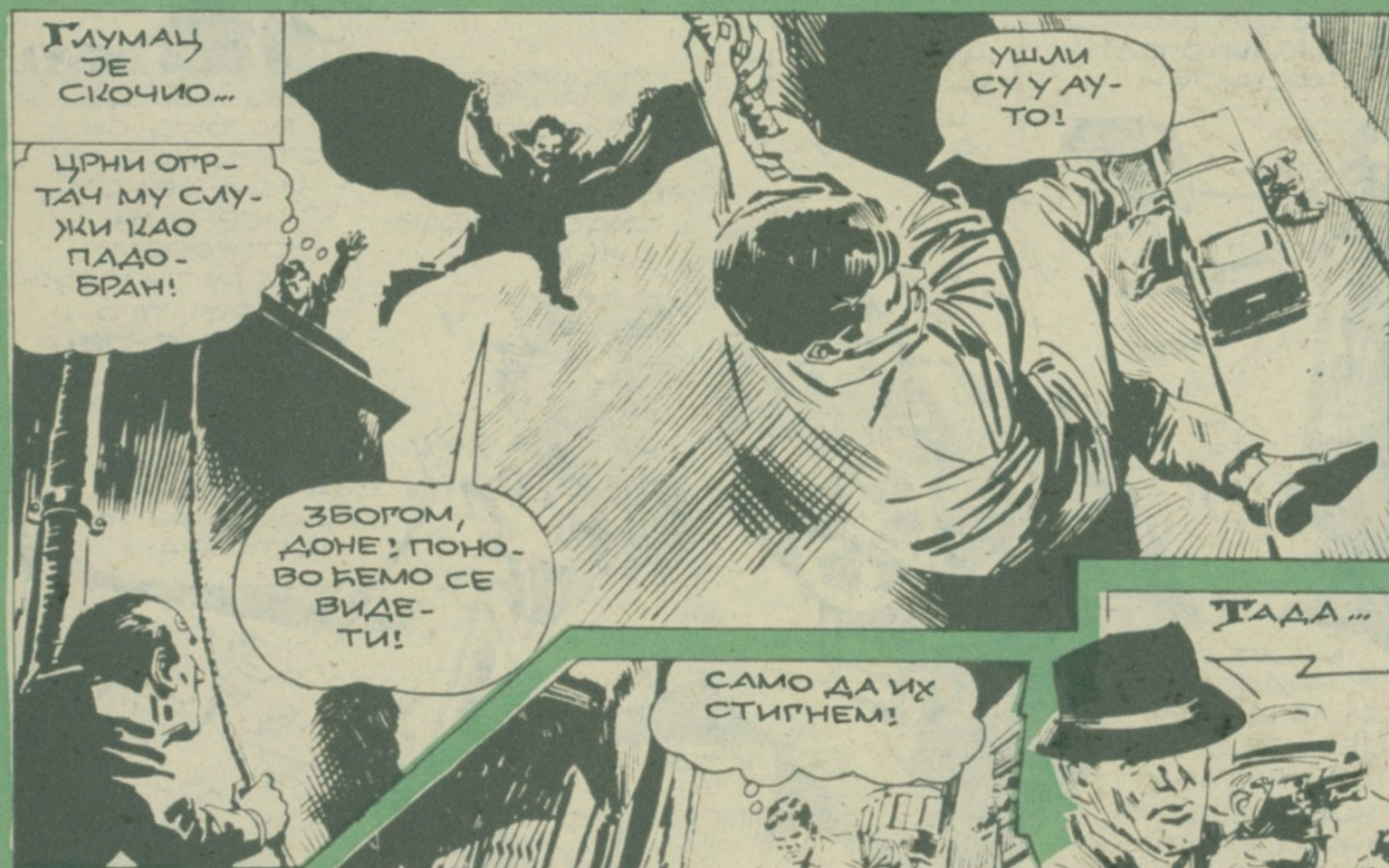
ЈЕДНУ
СТРЕЛИЦУ
ЗА
СТАРА
!



И
ТАДА...

САДА
ЋЕ ПОКУ-
ШАТИ ДА
УБИЈУ
ЈЕДАН
ДРУГОГ
!

ААААХ!



ИЗА ОГРАДЕ СЕ НАЛАЗИ-
ЛО ВЕЛИКО ГРАДИЛИШТЕ ...

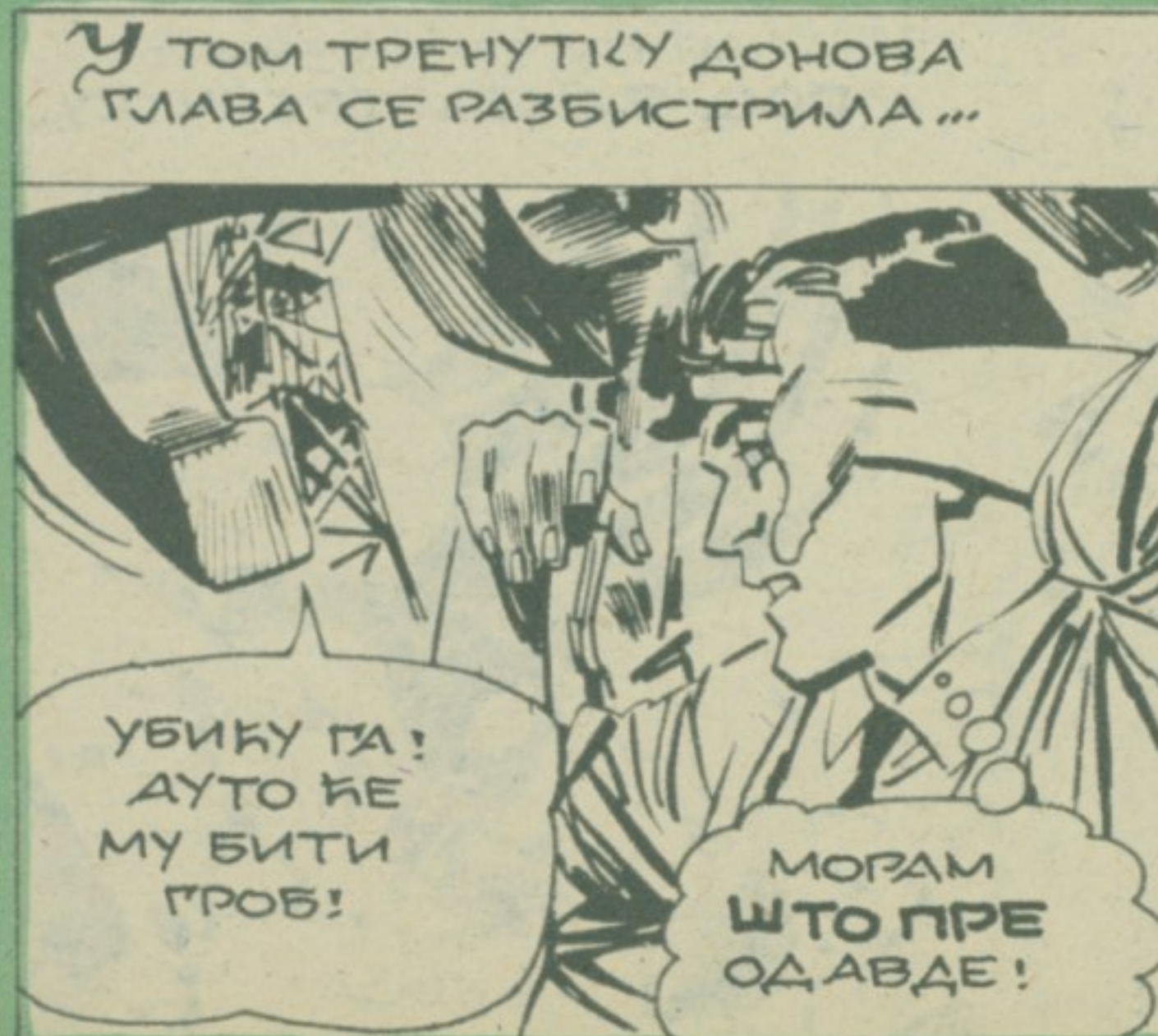


ГЛУМАЦ ЈЕ ЗАУСТАВИО
СВОЈ АУТО ...



СТРЕЛИЦА
ЈЕ ПОГОДИЛА
РАДНИКА
У РАМЕ ...

СЈАЈНО, САДА
ЋЕ ЊЕГОВА ЈЕ-
ДИНА МИСЛО
БИТИ ДА
УНИШТАВА!



МАЛО КАСНИЈЕ...



ХОЋУ
ЛИ УСПЕТИ
ДА ЈЕ
ДОХВА-
ТИМ?

ЛУДИ ГЛУМАЦ
УЖИВА У СВЕМУ
ОВОМЕ...



ОВАКО ДИВАН
ПРИЗОР ЈОШ
НИСАМ ВИДЕО!

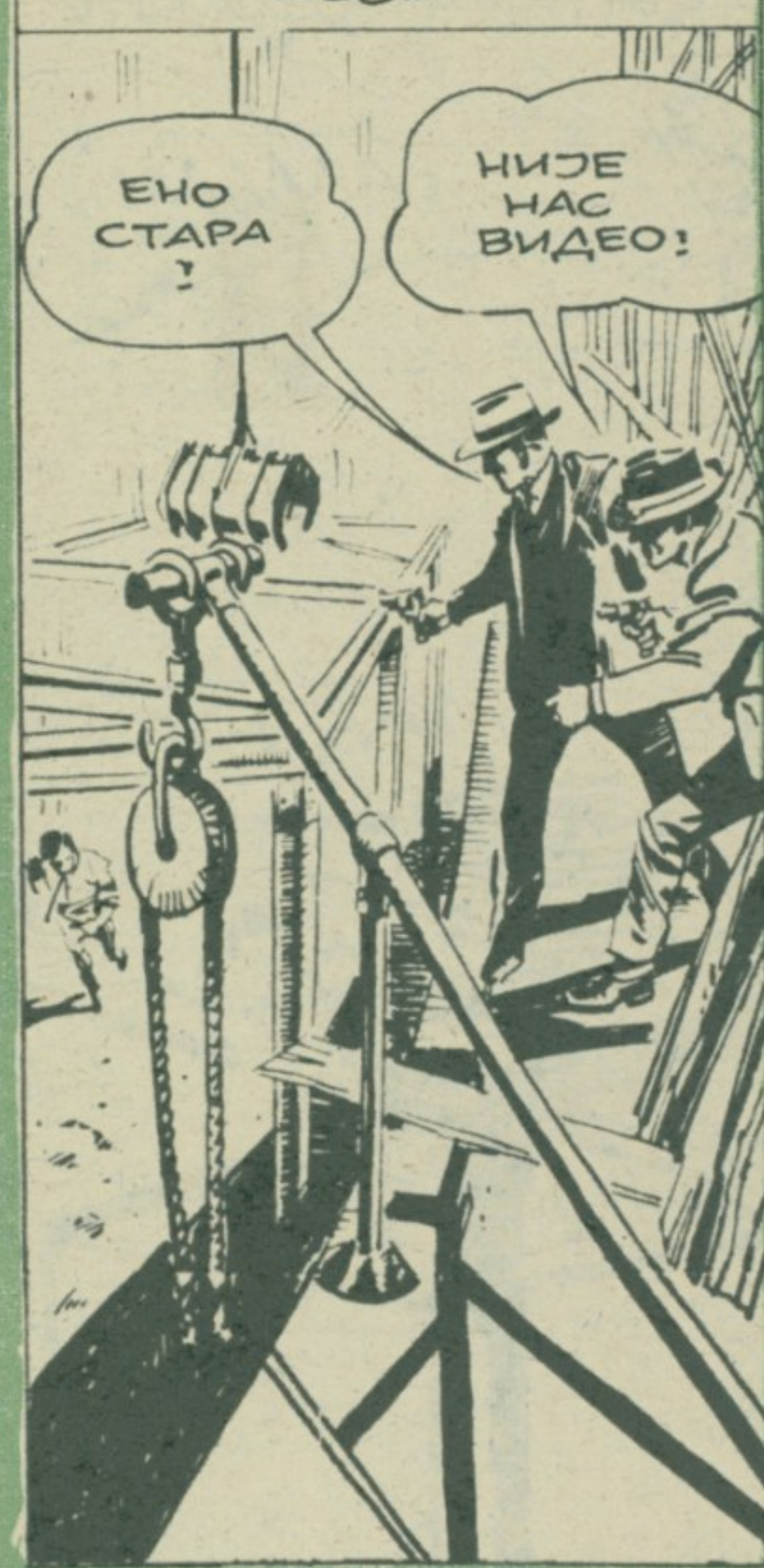
ПОНОВО
СЕ
УСТРЕ-
МИО НА
МЕНЕ!

НОВОГ ПУТА ЈЕ ДОН
УМАЉАО ЧЕЛИЧНИМ
ЧЕЉУСТИМА...



ЊЕГОВА
СУДБИНА ЈЕ
ЗАПЕЧАЉЕНА!
ОДАВДЕ
НЕМА
ИЗЛАЗА!

ПОЈАВИО СЕ ДОНОВ
ШЕФ...



ЕНО
СТАРА
?

НИЈЕ
НАС
ВИДЕО!

И БАШ КАД ЈЕ ПОЧЕО ДА СЕ
ПЕЊЕ УЗ ЈЕДНО УЖЕ...



ЧУВАЈТЕ СЕ
ДА ВАС НЕ НА-
ПАДНЕ,
ШЕФЕ!

УУУУУУХ!

ДОН СЕ ПРИДИГАО...



НЕ
МРДАЈ,
ПУЦАЉУ!

ШТА?
ШЕФ!

НИСУ ПРИМЕТИЛИ ДА
ИМ ПРАВА ОПАСНОСТ
ДОЛАЗИ ИЗА ЛЕЂА...



ПАЗИТЕ!

СТАРИ ТРИК!
НЕ МРДАЈ!

ТАДА...



О... ОНЕ-
СВЕСТИ-
КУ СЕ!

МОЖДА
БЛЕ-
ФИРА,
ШЕ-
ФЕ!

НЕ ВЕРУЈЕМ! СВИ
ЗНАМО ДА С ЊИМ НЕ-
ШТО НИЈЕ У РЕДУ!



ТВРДЕ
ГЛАВЕ!

БЛЕФИ-
РАО ЈЕ!
УУУУУХ!

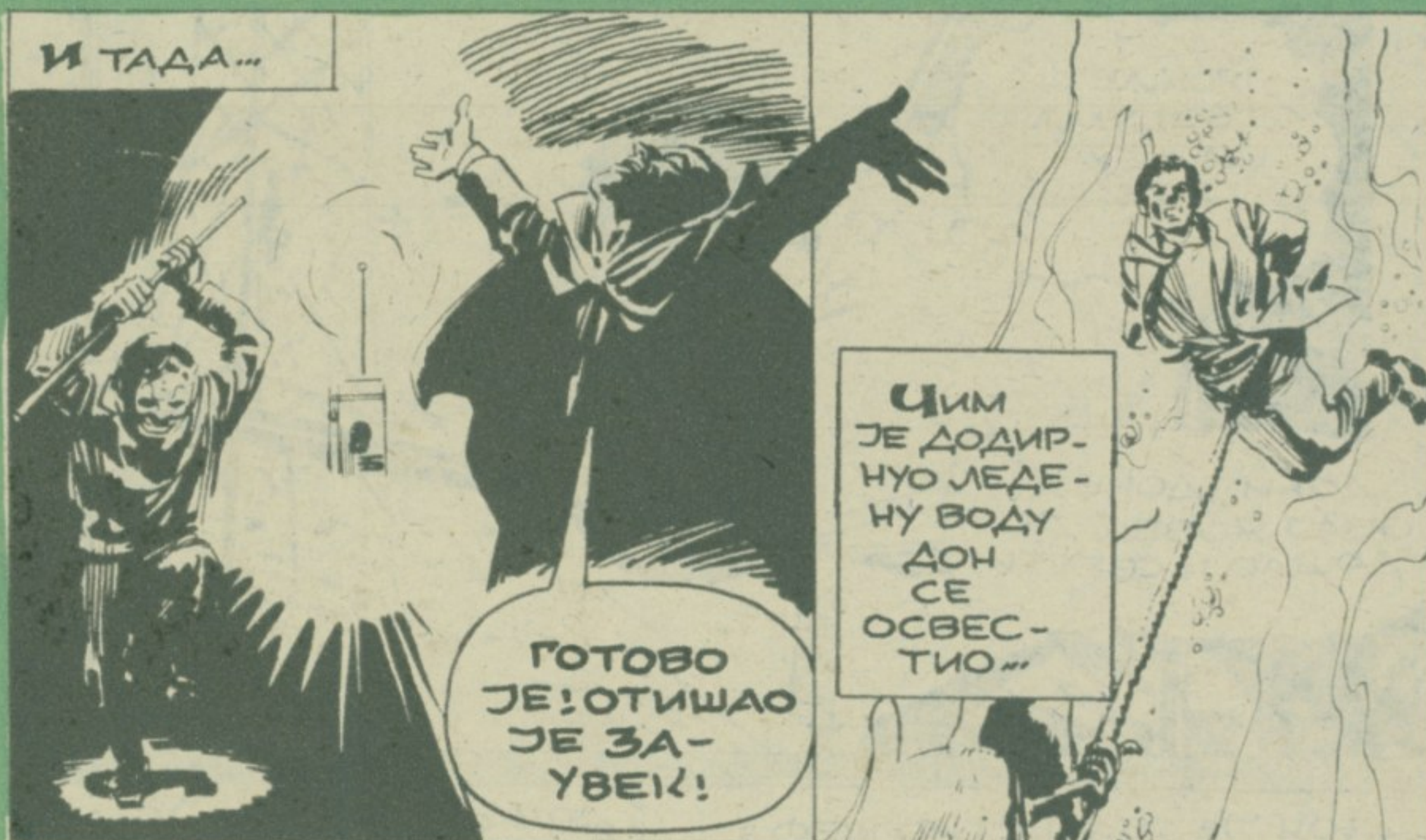
НАШЛИ СУ СЕ НА ЗЕМЉИ
У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ...



ШТА САД
КАЖЕТЕ?

НЕБЕСА!







НЕ СМЕМ ИЗРО-
НИТИ НА ИСТОМ
МЕСТУ ГДЕ СУ МЕ
БАЦИЛИ! МОЖДА
СУ ЈОШ ТАМО!



ШТА ОЧЕКУЈЕ-
ТЕ ДА КЕТЕ ВИ-
ДЕТИ? ЊЕГОВ
ДУХ? КРЕНИМО!
ЗАРАДИЛИ
СМО ХИЉАДУ
ФУНТИ!

СЛЕДИКУ
ИХ!



ЈОШ ЈЕДАН ПОГЛЕД
БАЦИЛИ СУ НА РЕКУ...

ЗБОГОМ, СТА-
РЕ! ЗАХВАЉУ-
ЈУКИ ТЕБИ
ИМАЋУ ТОЛИКО
ПАРА КОЛИКО
ДО САДА НИ-
КАД НИСАМ
ИМАО!

НИ-
САМ
БАШ
СИГУ-
РАН
У
ТО!



ПОЖУРИ,
СИДЕ!

ТВОЈИ
ПРИЈАТЕ-
ЉИ ТЕ
ЧЕКА-
ЈУ!



ДОН СЕ БРЗО ПРЕОБУ-
КАО...

ШТО ПРЕ ВИДИ-
МО ОНУ ПТИ-
ЦИЦУ У ОГР-
ТАЧУ ПРЕ
КЕМО ДО-
БИТИ
НОВАЦ!

И
ЈА САМ
ИСТО ТАКО
НЕСТРП-
ЉИВ ДА ГА
ВИДИМ
КАО И ВИ!



ГЛУМАЦ ЈЕ ЗА МЕСТО САСТАН-
КА ОДРЕДИО ЈЕДАН МРАЧАН
ПОДРУМ...

ОБАВИЛИ СМО ЗА-
ДАТАК И ДОШЛИ
ПО ОНО ШТО
НАМ ПРИПАДА!
ХИ, ХИ!

ДОБИЋЕ-
ТЕ, АЛИ
ПРВО
ЗАТВОРИ-
ТЕ ВРА-
ТА!



КАПАК НА ПЛАФОНУ СЕ
ОТВОРИО...

СВОЈУ
УЛОГУ СТЕ
ОДЛИЧНО
ОДИГРАЛИ!

ХЕЈ! КАКВА
ЈЕ ТО ША-
ЛА?



ГЛУМАЦ ЈЕ НЕСТАО КРОЗ
ОТВОР...

ХЕЈ! ОВО
ЈЕ ПРЕВАРА!
ХОЋЕ ДА НАС
ЛИШИ НОВ-
ЦА!

НЕ!
ЈА ХОЋУ ДА
ВАС ЛИШИМ
ЖИВОТА!



ВРА-
ТА НЕ
МОГУ
ДА СЕ
ОТ-
ВО-
РЕ!

ГЛУПАНИ!
ЗАР ЈОШ НИСТЕ
СХВАТИЛИ ДА
СТЕ У КЛОПЦИ?



МАЛО
КАСНИЈЕ...

ААААХ!
МОЈА
РУКА!

ПОГОДИЛИ СУ
ТЕ СТРЕЛИ-
ЦОМ!



ДОН ЈЕ УГЛЕДАО ЦЕВЦИЦУ
КРОЗ КОЈУ СУ ДУВАЛИ ОТРОВНЕ
СТРЕЛИЦЕ...

ПОГО-
ДИ СВА-
КОГ ОД
ЊИХ?

ЖЕЛЕ ДА
СЕ МЕЂУ-
СОБНО
ПОУБИЈА-
МО!



ЗАПОЧЕЛА ЈЕ КРВАВА
ТУЧА...

РАСТРГНУЋЕ
ЈЕДАН ДРУ-
ГОГ... ПА
И МЕНЕ!



ГЛУМАЦ ЗАДОВОЉНО ТРЉА РУКЕ...

ВИШЕ НЕЋЕ БИТИ
СВЕДОКА КОЈИ БИ
ТВРДИЛИ ДА САМ ИХ
ЈА УНАЈМИО ДА
УБИЈУ СТАРА!



НИЈЕ МОГАО НИ ДА ПРЕТПОСТАВИ ДА ЈЕ ДОН
ТУ, МЕЂУ ОВИМ СИКТИЦАМА И ЛОПОВИМА...

А САДА ДА УПОТ-
РЕБИМ ОВАЈ НОВИ
ИЗУМ! ОТВАРАЊЕ
СВИХ БРАВА!



ТАКО... ТРЕ-
БА САМО
НАГЛО ПО-
ВУЊИ
ОВЕ КРА-
ЈЕВЕ И...

УБИТИ!
УБИТИ!



ДОН ЈЕ ОДЈЕДНОМ ОДСКОЧИО...

...ОД-
СТУ-
ПИ-
ТИ!

УБИ-
ТИ
У...

ААААХ!



ТЕК САДА ЈЕ ГЛУМАЦ СВЕ
СХВАТИО...

ПА ОВО
ЈЕ
СТАР!

ПОГОДИО СИ! АЛИ
МОЖЕШ ЛИ ПОГОДИТИ
ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ
КАДА ТЕ СЕ ДОКО-
ПАМ?



ИСПРЕД КУЋЕ ЈЕ ПАР-
КИРАН ГЛУМЧЕВА АУТО...

УРАДИЋЕШ
СВЕ ШТО
ТИ КАЖЕМ!

УЗ МАЛО СРЕ-
ЋЕ МОЖДА ЋУ ИХ
СТИЋИ ПРЕ НЕГО
ШТО УПАЛЕ МОТОР!



У РИКВЕРЦ!
НА ЊЕГА!

ДОНА СУ СПАСЛИ САМО ЊЕ-
ГОВИ МУЊЕВИТИ РЕФЛЕКСИ...

ЗГАЗИ
ГА!

КАКО ДА ИМ
СЕ ОДУПРЕМ
КАД САМ
БЕЗ ОРУ-
ЖЈА!



СТАР ЈЕ
ОТИКНУО
ДУГМЕ СА
КОШУЉЕ...

ПРОМАШИО
СИ ГА! ПОКУ-
ШАЈ ЈОШ
ЈЕДНОМ!



ТАДА СЕ ПОЈАВИО ПОЛИЦАЈАЦ...

ЈА БУ ДА ДР-
ЖИМ ВОЛАН А
ТИ УПОТРЕБИ
ЦЕВЧИЦУ!

ХЕЈ! ШТА
СЕ ТО
ДОГА-
ЂА?

ДУГМЕ
ТРЕБА
ДА СЕ
ПРИЛЕПИ
ЗА АУ-
ТО!



ВИДЕО САМ
ДА СУ ХТЕЛИ
ДА ВАС ЗГАЗ-
ЗЕ... АААХ!

ПОГО-
ДИЛИ
СУ
ГА!



ЛИЦЕ ПОЛИ-
ЦАЈЦА ИЗО-
БЛИЧИЛО
СЕ ОД
МРЖЊЕ...

УБИЋУ ТЕ!
УУУУХ!

ЖАО МИ ЈЕ,
АЛИ ТИ ВИ-
ШЕ НИСИ
НА СТРАНИ
ЗАКО-
НА!

У КАНТИ ЗА
ЋУБРЕ НАШАО
ЈЕ КОНОПАЦ
КОЈИМ ЈЕ
ВЕЗАО ПОЛИ-
ЦАЈЦА...



ПРИСЛОНИО ГА ЈЕ НА УВО И
ЗАЧУО СИГНАЛ...

ПО
ЈАЧИНИ
ЗВУКА МО-
ГУ ДА ОЦЕ-
НИМ ГДЕ
СЕ НАЛА-
ЗЕ!



ДВА ЧАСА КАСНИЈЕ...

СТАРО ПОЗО-
РИШТЕ ЈЕ, ЗНА-
ЧИ, МЕСТО ГДЕ
СЕ КРИЈЕ ОНАЈ
ЛУДАК!

А
САДА
ДА ВИДИМ
ДА ЛИ ДУГМЕ-
ПРИСЛУШ-
КИВАЧ
РАДИ!



А У ГАРДЕРОБИ ДАВНО ЗАТВО-
РЕНОГ ПОЗОРИШТА...



ХЕЈ!
СИГНАЛНА
ЛАМПИЦА СЕ
УПАЛИЛА! НЕКО
ЈЕ УПАО УНУТРА!
ДА ВИДИМО
КО!

ОКРЕТАЊЕМ ПРЕКИДАЧА ОГ-
ЛЕДАЛО СЕ ПРЕТВОРИЛО У
ЕКРАН...



СТАР!





СТАРАЦ, ПРИСИЉЕН НА ОВАЈ ЗЛОЧИНАЧ-КИ ЧИН, ПОЧЕО ЈЕ ДИВЉЕ ДА ОКРЕЋЕ ТОЧАК...

ЈЕДИНА СТАРЧЕВА МИСЛО
ЈЕ ДА УБИЈА ...



КУЏНУО ТИ ЈЕ
ПОСЛЕДЊИ
ЧАС, ДОНЕ!

ДА САМ НА ТВОМ МЕ-
СТУ, ПОКУШАО БИХ ДА
ПРЕГОВАРАМ И БАР МАЛО
ПРОДУЖИМ ЖИВОТ!



ХЕЈ! ЗАБО-
РАВИО САМ НА
ПРСТЕН КОЈИ МИ
ЈЕ ШЕФ ПОКЛО-
НИО!

МЕТАК ЈЕ
МАЛИ АЛИ АКО
ПУЦАМ У ПРАВОМ
ТРЕНУТИКУ ... А
ТО ЈЕ САДА!

ПАЛЦЕМ ЈЕ ПРИТИС-
НУО ДУГМЕ С УНУТРА-
ШЊЕ СТРАНЕ ПРС-
ТЕНА ...



ОДЈЕДНОМ СЕ ОШ-
ТРИЦА ЗАУСТАВИ-
ЛА ...



НЕ!
НЕ!

ПОГОДИО
САМ
МЕХА-
НИЗАМ!

ГВОЗДЕНИ ТОЧАК
СЕ ПОЛОМИО ...



СТАЗНО СИ
ТО ИЗВЕО,
СТАРЕ! АЛИ
НАШ ПРИЈА-
ТЕЉ СЕ НЕЊЕ
СМИРИТИ ДОК
ТЕ НЕ ВИДИ
МРТВОГ!

МОРАМ
ГА УБИ-
ТИ!
УБИТИ!

ДОН ЈЕ НА ВРЕМЕ
СКОЧИО СА СТОЛА ...



ИПАК ЋЕ
ТЕ ОН ДОКУ-
СУРИТИ,
СТАРЕ!

КАКВОМ
СЕ ЖЕС-
ТИНОМ
БАЦА НА
МЕНЕ
А ДА ТО-
ГА НИЈЕ
НИ СВЕ-
СТАН!

ТАДА ...

УБИЋУ ...
УУУХ!

ЖАО МИ
ЈЕ, СТАРИ!
НИСИ ТИ
КРИВ АЛИ
ЈА МОРАМ
ДА СПАСЕМ
СВОЈУ
КОЖУ!



ДОН ЈЕ ЗАЧУО НЕОБИЧАН
ЗВУК ...



ТАВЛАНИЦА
СЕ
СПУШТА!

ОВО
ЋЕ ТЕ
ЗДРОБИТИ,
СТАРЕ
?

КОЛЕГА ЛУДОГ ГЛУМЦА
СЕ ЗАДОВОЉНО СМЕШКА ...



ИМАШ САМО
ЈЕДАН ИЗЛАЗ!
ОНА ВРАТА У УГ-
ЛУ НИСУ ЗАК-
ЉУЧАНА!

ИЗА ЊИХ ЈЕ ПОМРЧИНА
КАО ТЕСТО ...



ОВО ЈЕ
СИГУРНО
НЕКА
ЗАМКА!

МОРАШ
УБИ!
ДРУГОГ
ИЗЛА-
ЗА
НЕ-
МАШ!

ВРАТА СУ СЕ ТРЕСКОМ
ЗАЛУПИЛА ЗА СТАРОМ...



МИСЛИМ
ДА ЋЕШ
БИТИ ОДУ-
ШЕВЉЕН
ПРИЗО-
РОМ!

ИЗНЕНАДА ЈЕ БЛЕСНУЛА ЗА-
СЛУПЉУЈУЋА
СВЕТЛОСТ...



НАЛАЗИШ
СЕ У АРАБИЈ-
СКОЈ ПУСТИ-
ЊИ!

ДОН ЈЕ УСТУПИО...



ИЗВРСНО!
САД ГАЗИШ ПО
ЖИВОМ ПЕС-
КУ!

ПРОПАДАМ!

ТУ ЋЕШ
ЗАВРШИ-
ТИ СВОЈ
ЖИВОТ,
ДОНЕ!
ПЕСАК
ЋЕ ТЕ
ПРОГУ-
ТАТИ!



КОЛЕГА ЛУДОГ ГЛУМЦА СЕ
ЗАЦЕРЕКАО И ЈОШ ЈЕДНОМ
УПОТРЕБИО СВОЈУ ДУВАЉИЦУ...



НЕЋЕШ БИТИ
САМ! ЈОШ НЕКО
СЕ УСУДИО ДА
КРЕНЕ ТВОЈИМ
ПУТЕМ!

МАЛО КАСНИЈЕ...



ОН ЈЕ РАЗБОЈ-
НИК! ПЛАЊЕНИ
УБИЦА! СТАРЕ,
ГОТОВ
СИ!

И ЊЕГА СУ ПОГО-
ДИЛИ ОТРОВНОМ
СТРЕЛИЦОМ! ЗАТО
ЖЕЛИ ДА МЕ УБИ-
ЈЕ!

ПОЈАВИО СЕ
ЈЕДАН УПЛАШЕНИ
ЧОВЕК...



ГДЕ САМ?
ШТО СТЕ МЕ
ОВАКО ОБУ-
КЛИ? ДАА-
ДАААХ!

ЗА ТРЕНУТАК
ЋЕМО ТЕ ОСТАВИ-
ТИ, ДОНЕ! МОРАМО
СЕ ПОЗАБАВИТИ
ОВИМ ЧОВЕ-
КОМ!

ДОН СВЕ ВИШЕ ТОНЕ У ЖИВИ ПЕСАК
И НЕМОЋАН ЈЕ ДА СЕ ОДУПРЕ...
АЛИ, ТО НИЈЕ БИЛА ЈЕДИНА
ОПАСНОСТ...

ЧОВЕК ОБУЧЕН КАО ДРАПИН ДИВЉЕ
СЕ БАЦИО НА СТАРА...



ЗАИСТА НЕ
ВИДИМ КАКО
ЋЕШ СЕ ОДА-
ТЛЕ ИЗВУКИ,
ДОНЕ!

ПЛУМАЦ СВЕ ОВО
ЗАДОВОЉНО ПОСМАТРА...

ИЗГЛЕДА
ДА СИ
РЕШИО
ДА СЕ
ПРЕДАШ
БЕЗ
БОРБЕ!
ОНДА, ЗБОГОМ,
СТАРЕ!

ТАДА...

УБИТИ!
УБИТИ!
УБИТИ!

САД
ЈЕ ПРИЛИКА
ДА СЕ
ИЗВУЧЕМ ОДАВДЕ!
НЕ СМЕМ
ЈЕ ПРОПУСТИТИ!

КАД ЈЕ АРАПИН
ЗАМАХ-
НУО...

МОРАМ
ТЕ...
УУУХ!

ЧЕС-
ТИ-
ТАМ,
СТАРЕ,
АЛИ
ШТА
БЕШ
САД?

АРАПИН ПОКУШАВА ДА СЕ
ОСЛОБОДИ ДОНА...

АААААХ!

УСПЕО
САМ! ЈОШ
МАЛО
И ОН
ЋЕ МЕ
ИЗВУКИ
ИЗ ОВОГ
ПЕСКА!

ТРЕНУТАК
КАСНИЈЕ...

ПОТЦЕНИО
САМ ТЕ,
СТАРЕ!

АААААХ!

КАКО
БИХ
ВОЛЕО ДА
СИТИ НА
МЕСТУ
ОВОГ
ЈАДНИКА,
ПЛУМ-
ЧЕ!

НАДАМ СЕ ДА ОВАЈ
ЖИВИ ПЕСАК НИ-
ЈЕ ТОЛИКО ДУБОК
ДА УГУШИ ОВОГ
НЕСРЕЋНИКА!

ИДЕ КА ИЗЛАЗУ!
ЗАТВОРИ
ВРАТА!
БРЗО!

ВРЕБА ЈЕ
ОВОГ ПУТА БИЛА НА
СТРАНИ ДОНА...

ПРОКЛЕТНИЧЕ,
ЈОШ МЕ
СЕ НИСИ ОСЛО-
БОДИО!

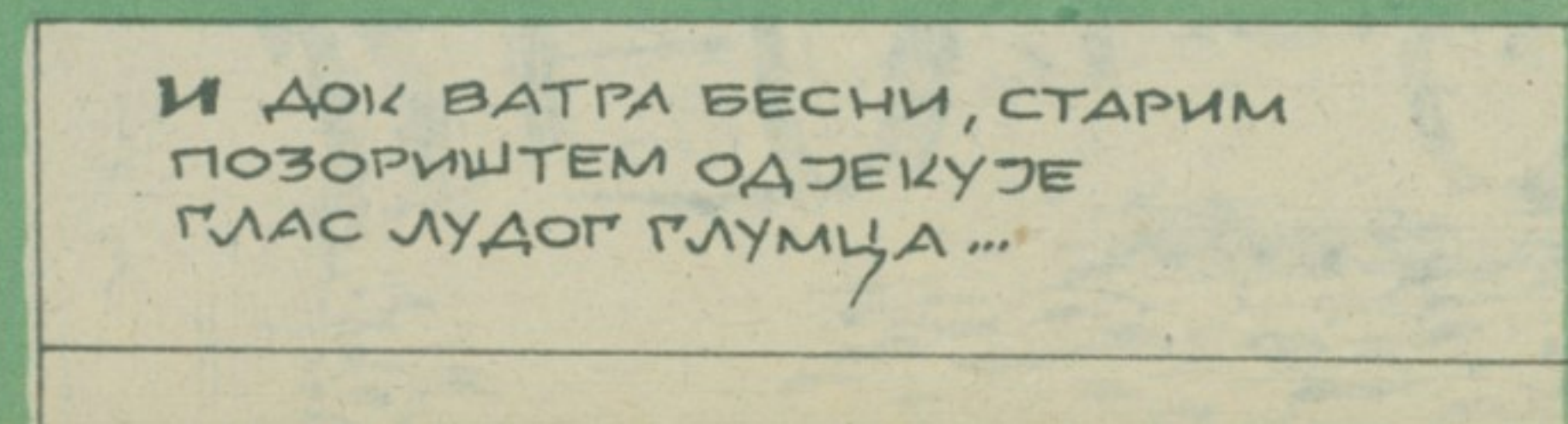
НИ ТИ
МЕНЕ!
ПЛУМЧЕ!

АЛИ КАКО
ДА СЕ
ИЗВУЧЕМ
ОДАВДЕ?
ХЕЈ!
ТАМО
ИМА
НЕКОГ!

ТРИ ЧОВЕКА ИЗ
РЕШЕТАКА СУ
ЗАПОМАГЛА...

МОЛИМО
ВАС, НЕ
ОСТАВЉАЈТЕ
НАС!

ОСЛОБОДИТЕ
НАС!
КЉУЧ ЈЕ
ТАМО!







ОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ПРЕДСТАВИ
ПРИСУСТВУЈЕ И ДОН СТАР СА СВОЈИМ ШЕФОМ.
ДЕТЕКТИВ ЈЕ УБЕЂЕН ДА СЕ МЕЂУ
ГЛЕДАЦИМА КРИЈЕ И ЉУДИ
ГЛУМАЦ...



СИГУРАН САМ
ДА ЈЕ ТУ НЕГДЕ!
ОН ОБОЖАВА
ПОЗОРИШТЕ
И ОВАКВУ
ПРЕДСТАВУ
НЕЋЕ
ПРОПУСТИ-
ТИ!

ПА
АКО ЈЕ
ТАКО,
ЧЕКАЈМО
ДА
СЕ
ПОЈАВИ!



АЛИ ЛУДИ ГЛУМАЦ ЈЕ СА-
МО НЕКОЛИКО МЕТАРА
ОД ЊИХ У КОСТИМУ
МАРКА ДАРЕЛА...

ЗАВЕСА ЋЕ СЕ
СВАКОГ ТРЕНУТКА ДИ-
ЊИ! МЕДАОЦИ СУ
НЕСТРПЉИВИ
ДА ВАС
ВИДЕ!

ВИДЕЋЕ
ОНИ И ВИШЕ
НЕГО ШТО
ОЧЕКУЈУ!



СЛАЖНО!
ДИВНО!
ОН ЈЕ
ГЕНИ-
ЈЕ!

ТО САМ
ЖЕЛЕО
ДА ЧУЈЕМ!
А САДА ЋЕ
ДРАМА КРЕНУ-
ТИ ДРУГИМ
ТОКОМ!



У ТОМ
ТРЕНУТКУ...

ИСПАЛИ
ОТРОВНЕ
СТРЕЛИЦЕ,
МОЈ
ВЕРНИ
КОЛЕГА!



САДОМ
СУ
СЕ
РАЗЛЕП-
ЛИ
ПОВИЦИ...

ОВО ЈЕ...
ОООООХ!

ШТА?
АААААХ!



УСКОРО ЈЕ
ОТРОВ ПОЧЕО ДА
ДЕЛУЈЕ...

УБИТИ!
УБИТИ!

ПОДИВЉАЛА
ГОМИЛА ЈЕ
У САЛИ!

АААААХ!

ШТА ЈЕ САД ОВО?
БОРЕ СЕ К'О
РАЗЈАРЕНЕ ЗВЕРИ!



ДОВЕДИТЕ
ШТО
ВИШЕ
ЉУДИ!
ПОЖУРИТЕ!



ЛУДОГ ГЛУМ-
ЦА ЈОШ
НИКО НИЈЕ
ПРИМЕТИО...

ПРЕТВОРИ-
ЛИ СУ
САЛУ У
ВОЈИШТЕ!

СТИГЛА
ЈЕ И ПОЛИЦИЈА
АЛИ ОНИ ТУ НИШ-
ТА НЕ МОГУ
ДА УЧИНЕ!



ЗЛАТАР

УМАКЛИ
СМО
НЕПРИМЕ-
ЋЕНИ!

ЛАСЕРОМ СУ ЛАКО РАЗВАЛИЛИ
БРАВУ...



НИКАД НИСАМ
ВИДЕО ОВОЛИКО
ПОЛИЦАЈАЦА...

ОВО ЈЕ НЕЗА-
БОРАВНА НОК! ОПЕТ
САМ ДОКАЗАО
ДА САМ ГОСПОДАР
СИТУАЦИЈЕ!

НЕКОЛИКО МИНУТА
КАСНИЈЕ...



ОВО ЈЕ
НАЈВЕЌИ
ДИЈАМАНТ НА
СВЕТУ!

СТАВИ
МАСКУ,
СТАРЕ!
ПОЛИЦИЈА ЋЕ
РАСПРШИТИ
ГАС ЗА
УСПАВЉИВА-
ЊЕ ПО СА-
ЛИ!

А У ПОЗОРИШТУ...



ОН ЈЕ БИО ОВДЕ!
БИЋЕ ПОТРЕБНО ПОЛА
ЛОНДОНСКЕ ПОЛИЦИЈЕ
ДА РАШЧИСТИ ГУЖВУ
КОЈУ ЈЕ СТВО-
РИО!

ОДЈЕДНОМ ЈЕ ДОН
СХВАТИО...



ЛУДИ ГЛУМАЦ
ЈЕ ОВИМ ХТЕО
ДА СКРЕНЕ ПЛАНУ
С НЕЧЕГ ДРУГОГ!
ЗНАМ О ЧЕМУ
СЕ РАДИ!

У БЛИЗИНИ СЕ
НАЛАЗИ ВЕЛИКА ЗЛА-
ТАРСКА РАДЊА... ЕВО
ЈЕ! ВРАТА СУ ОТВО-
РЕНА!



ЕНО
СТАРА!
САКРИЈМО
СЕ!

ОНАЈ
ЛУДАК ЈЕ
СИГУРНО ТУ
НЕГДЕ!

САЧЕКАЈМО
ДА СТАР УПЕРИ
БАТЕРИЈУ НА
НАС...



НЕОБИЧНА СВЕТЛОСТ ЗАСЛЕПИЛА
ЈЕ СТАРА...



УУУУХ!

ОВИМ
ДИЈАМАНТОМ
ЋУ ТЕ УНИШТИ-
ТИ!

МАЛО КАСНИЈЕ...



САМ СИ ОВО
ТРАЖИО, СТАРЕ!
ПОЋИ БЕШ СА
МНОМ!

УСКОРО СУ СЕ НАШЛИ У КУКИ
ЈЕДНОГ ПОЗНАТОГ
ИСТОРИЧАРА...



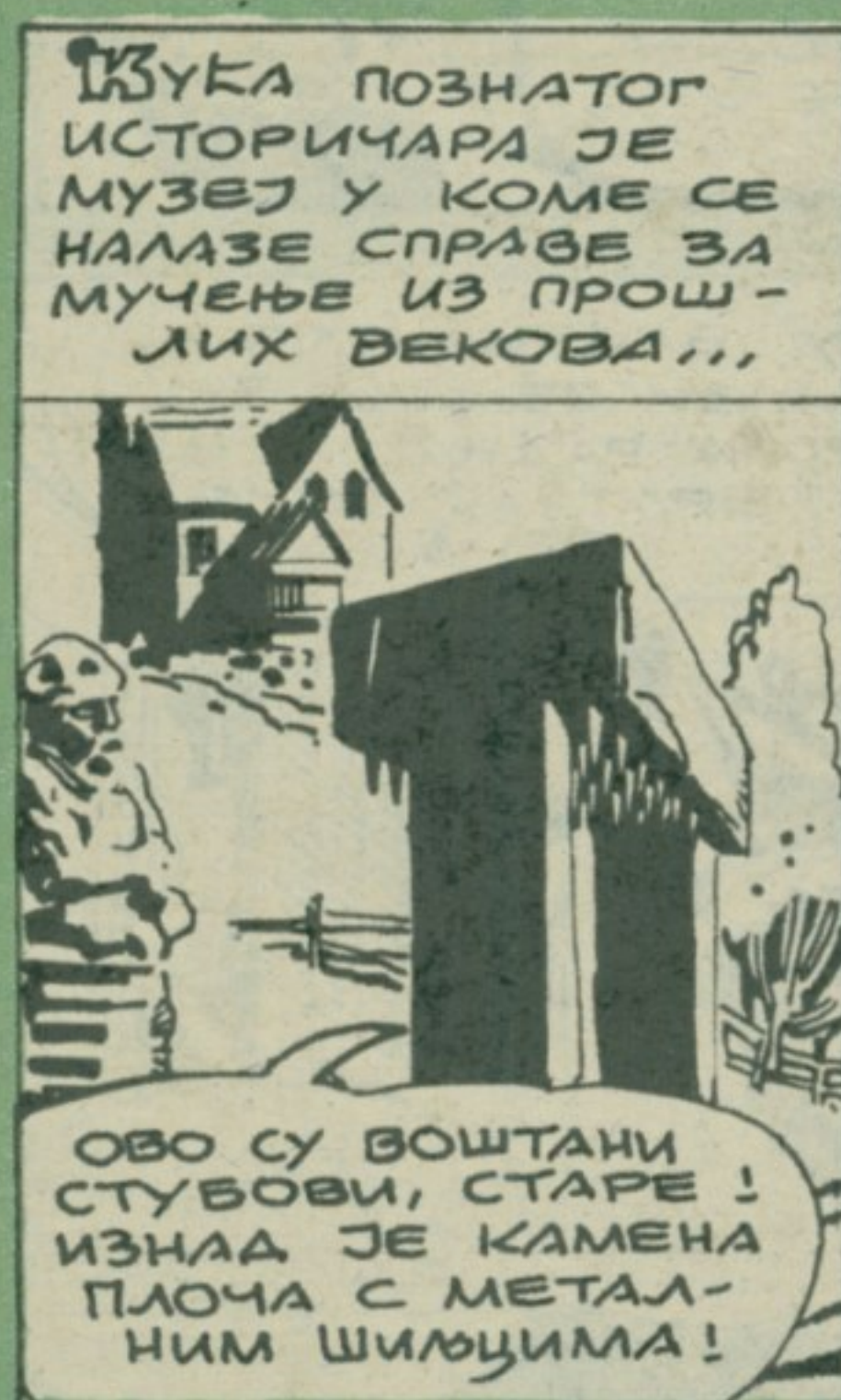
ОВДЕ БЕШ
ЗАВРШИТИ
СВОЈ
ЖИВОТ,
СТАРЕ! МОЈ
ДОМАЋИН ЋЕ
СИГУРНО ЗНА-
ТИ ДА ЛИ ЈЕ
ОВО ПРАВИ
ДИЈАМАНТ!

ДА! И ТО
НАЈВЕЌИ
НА СВЕ-
ТУ!

ОКО ЊЕГА СУ
СЕ, КРОЗ ИСТО-
РИЈУ, БОРИЛИ
ЧАК И КРАЉЕВИ!
КАЖУ ДА ЈЕ МНО-
ГИМА ДОНЕО НЕ-
СРЕЋУ, НЕКИМА
И СМРТ! И ТИ
БЕШ БИТИ ЊЕ-
ГОВА ЖРТВА,
СТАРЕ!

НЕЋУ ВАМ ДОЗВО-
ЛИТИ ДА ОД МОЈЕ
КУЋЕ НАПРАВИТЕ
ГУБИЛИШТЕ!





Али, сада је стрелица полетела из донове руке...



Колега лудог глумца се срушио...

НЕ РАЗУМЕМ! КАКО СТЕ СЕ ОСЛОБОДИЛИ?

ВИДЕЛИ СТЕ КАДА САМ СЕ МАЛОПРЕ БАЦИО НА ЊЕГА! ТАДА САМ МУ УЗЕО ЈЕДНУ СТРЕЛИЦУ! ЊОМЕ САМ ПРЕСЕКАО УЖЕ!



СТРЕЛИЦА ЈЕ БИЛА НАПУЊЕНА СМРТНОСНИМ ОТРОВОМ!



ДОН ЈЕ ПОЈУРИО ЗА ЊИМ...

ЧУВАЈТЕ СЕ! У КУКИ СЕ НАЛАЗИ СТАРО ОРУЖЈЕ И ОН ЋЕ ГА СИГУРНО УПОТРЕБИТИ!



АКО ГА САДА НЕ УХВАТИМ ОН ЋЕ СВЕ ПОЧЕТИ ИЗ ПОЧЕТКА!

МОРАМ ВЕЋ ЈЕДНОМ СВРШИТИ С ЊИМ!

ДОН ЈЕ ЗАЧУО КОРАКЕ ПО СТЕПЕНИШТУ...



А НА ВРХУ КУКЕ...

ДОКОПАО САМ СЕ ОВОГ ДРАГОЦЕНОГ КАМЕНА И НИКО МИ ГА НЕЋЕ ОТЕТИ!



УЗ МАЛО СРЕКЕ МОЖДА ЋУ УСПЕТИ ДА СКОЧИМ НА ОНУ ГАРАЖУ!



ДОН СЕ НАШАО НА КРОВУ...



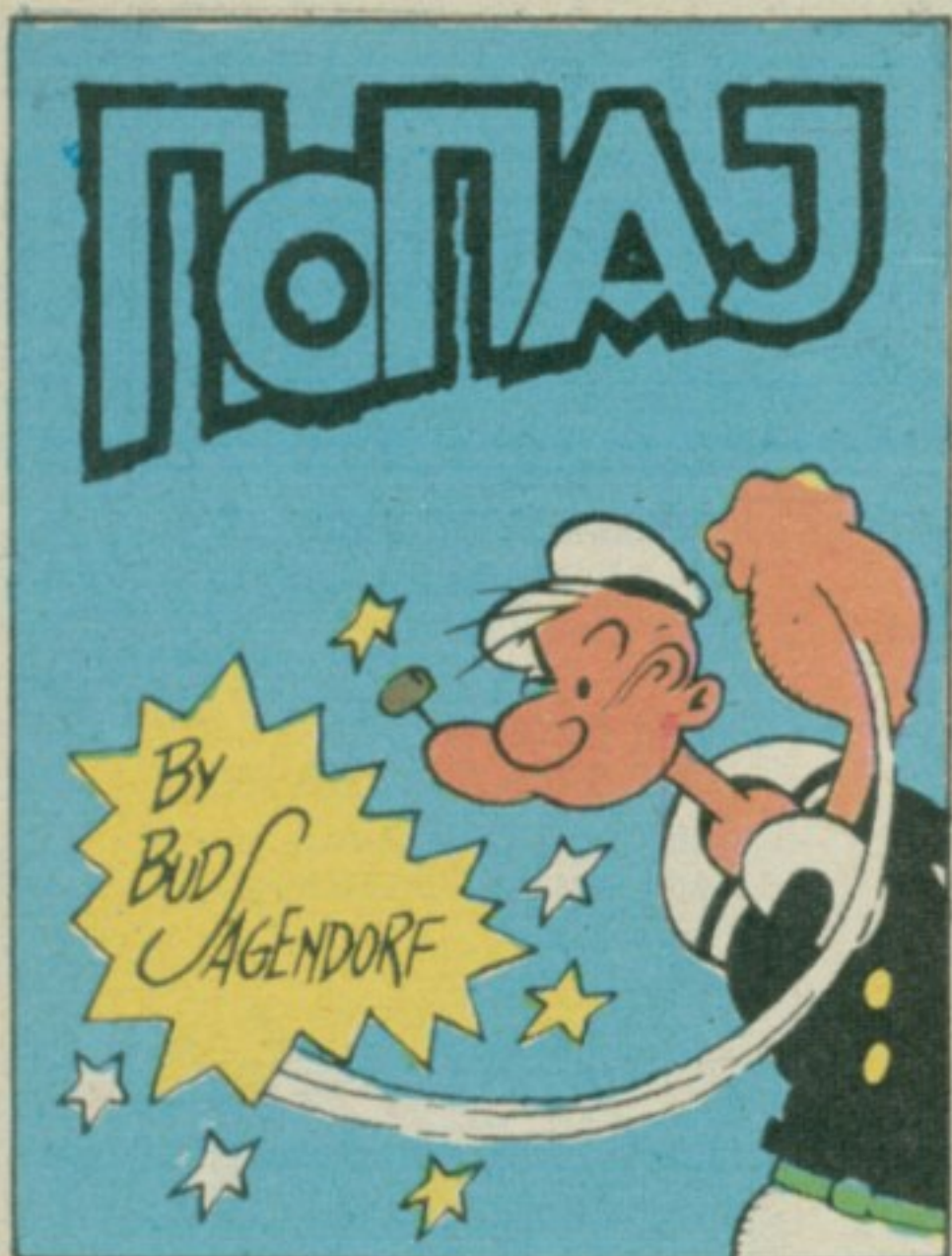
И ТАДА...

МОЈ ДИЈАМАНТ! ИСПАО МИ ЈЕ ИЗ ЦЕПА!

САМО ДА ГА СТИГНЕМ ПРЕ НЕГО ШТО УЋЕ У ТА КОЛА!







ВАША
НАРУЧБЕНИЦА
НЕ СМЕ БИТИ
МАЊА ОД 100
ДИНАРА ЈЕР
ПОШТАРИНУ
НЕ ПЛАЌАТЕ
ВИ НЕГО
МИ!



Пружамо вам прилику да преко нашег листа набавите најновије грамофонске плоче из Совјетског Савеза. Избор је велики: од класичне музике и народних песама до циганских ромansi. Плоче су из увоза и зато их има у врло ограниченом броју! Стога не пропустите прилику да одмах пошаљете своју наручбину.

Иако из увоза, плоче се продају по веома ниским ценама — 50 динара за једну лонг-плеј плочу. Увозник, Продукција грамофонских плоча РТ Београд, препустила је „Политикином забавнику“ ексклузивно право продаје ових плоча преко поште. То значи да ће вам наручене плоче бити достављене на кућну адресу, и да ћете их платити поштару када их донесе.

Све плоче су врхунског квалитета, израде и репродукције, снимљене у стерео-техници и на свакој се налази од 10 до 14 мелодија.

Пажња! Ваша наручбина не сме бити мања од 100 динара, што значи бар две лонг-плеј плоче, јер поштарину плаћа Продукција грамофонских плоча РТ Београд а не ви.

На наручбеници, уместо назива плоче, испишите само њихове бројеве. За сваки случај ако неке од плоча које желите нема више у складушту, упишите у резервну листу бројеве РЕЗЕРВНИХ ПЛОЧА које ће вам бити послате уместо њих.

На једној наручбеници можете да поручите плоче како са ове листе тако и са следећих које ће излазити неколико седмица.

Изаберите плоче, испишите њихове бројеве и своје податке на наручбеницу, залепите да дописницу и пошаљите на адресу: „Политикин забавник“, 11001 Београд, Македонска 29.

ОЗБИЉНА МУЗИКА

С 01417-18

РАХМАЊИНОВ: Концерт бр. 4 за клавир и оркестар

ПРОКОФЈЕВ: Концерт бр. 3 за клавир и оркестар — у извођењу Николаја Петрова

С 01659-60

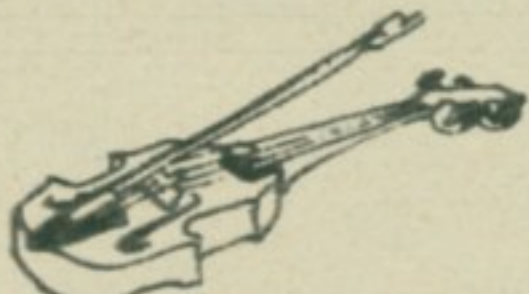
БИЗЕ — ШЧЕДРИН: „Кармен“, свита

С 01683-4

ЧАЈКОВСКИ: Концерт за виолину и оркестар опус 35 изводи Виктор Третјаков

С 01739-40

РАХМАЊИНОВ: Симфонија бр. 2, опус 27



С 01699-700

МОЦАРТ: Симфонија бр. 39: симфонија бр. 32

С 01419-20

РАХМАЊИНОВ: Симфонија бр. 1, опус 13

С 0839-70

ДЕБИСИ: Три ноктурна **РАВЕЛ:** „Павана“ и „Болеро“

С 01515-16

МОЦАРТ: Симфонија бр. 41

33С 01523-24(а)

ЧАЈКОВСКИ: Пета симфонија

С 01521-2

ЧАЈКОВСКИ: Симфонија бр. 4

С 0345-6

РАХМАЊИНОВ: Симфонија бр. 3

33СМ 01881-82(а)

АЛБИНОНИ: Концерт за виолине и оркестар;
ПРЕДИЕРИ: Концерт за виолине и оркестар;
ТОРЕЛИ: Два концерта за виолине и оркестар;
ВИВАЛДИ: Концерт за виолине и оркестар у извођењу **ВИКТОРА ЛИБЕРМАНА**

33СМ 02993-94(а)

ВИВАЛДИ Л. КОГАН, П. КОГАН и Е. ХИЛЕЛС: концерт за виолине и оркестар



„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“
11001 Београд, Македонска 29

НАРУЧБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво поручујем плоче под бројевима:

РЕЗЕРВНА ЛИСТА:

за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

(Име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

Датум _____ Потпис _____
Наручбеницу попуњава лице које ће платити плочу.

СОВЈЕТСКА ЗАБАВНА МУЗИКА

С 01745-6

ЕДИТА ПЛЕХА пева са ансамблом „Дружба“ 14 популарних совјетских забавних мелодија

33С 01533-1766(а)

ПЕВА МУСЛИМ МАГОМАЕВ (12 мелодија)

СМ 03321-2

ЉУДМИЛА ЗИКИНА пева 11 забавних и естрадних совјетских песама

С 01733-4

ЕДУАРД ХИЛ пева 14 мелодија



РУСКЕ НАРОДНЕ ПЕСМЕ



33С 01755-56(а)

РУСКИ СУВЕНИР

„Данилушка“, „Барињу“ и друге познате руске народне песме певају совјетски солисти и хорови

СМ 01961-2

АКАДЕМСКИ РУСКИ ХОР

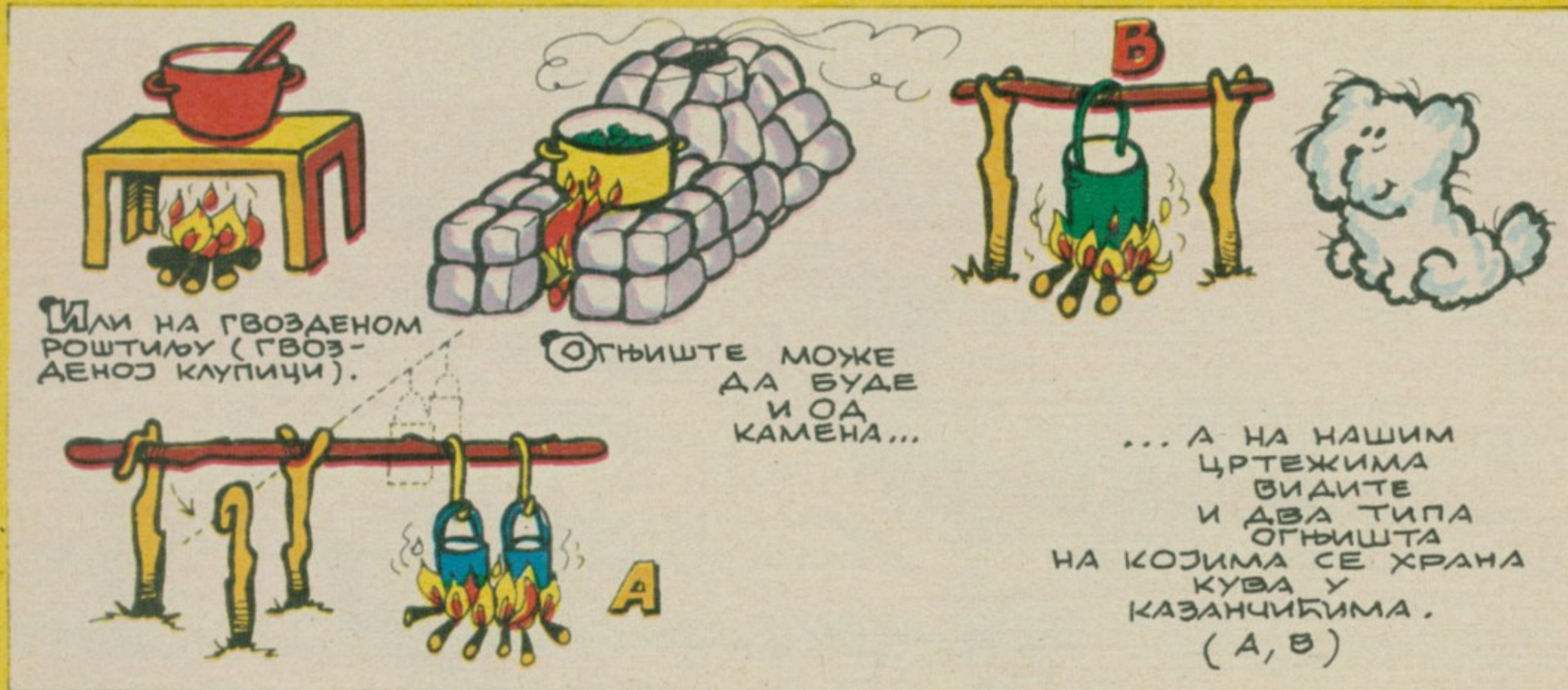
изводи руске народне песме

С 01747-8

РУСКИ НАРОДНИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ „Берјоску“ и друге руске песме изводе народни оркестри

С 01723-24

РУСКИ КАРУСЕЛ популарне руске народне песме и игре у инструменталном извођењу



УЗ ЛОГОРСКУ ВАТРУ МОЖЕТЕ ОДИГРАТИ И ЗАНИМАЈУЋУ ИГРУ "НАПАД НА СТАНИЦУ". ТРИ ИГРАЧА ЧУВАЈУ ВАТРУ И ИМАЈУ ПРАВО ДА СЕ КРЕћУ У КРУГУ ПРЕЧНИКА 20 МЕТРА, ДОК СЕ ОСТАЛИ ТРУДЕ ДА СЕ НЕОПАЖЕНО ПРИВУКУ И "УКРАДУ" УГАРАК. АКО ПРИМЕТЕ НЕКОГ, ЧУВАРИ УЗВИКНУ ЊЕГОВО ИМЕ И ТАЈ ОДМАХ ИСПАДА ИЗ ИГРЕ.

НИШТА НИЈЕ ВРЕДЕЛО ШТО СУ РАНЧЕРИ ДАНИМА СЕДЕЛИ У ЗАСЕДИ. ВУК СЕ БАШ ТАДА ПОЈАВЉИВАО НА МЕ- СТИМА ГДЕ ГА НИКО НИЈЕ ОЧЕКИВАО.

Начулиши уши, Самотњак застаде ослушкујући. У даљини се чуло тихо, једнолично зујање авиона. Почен ранијим искуством, знао је да се у тој чудној направи не крије ништа добро. Па ипак, остаде непомичан све док се сасвим ниско, готово изнад самих крошњи дрвећа, не појави мали једномоторни авион типа „цесна“, а онда шумгну у грмље. Не баш сасвим сигуран да га нису спазили, одлучио је да претрчи пропланак прекривен снегом и докопа се шуме.

Био је већ на пола пута до ивице шуме, кад спази да се авион, направивши благи лук, враћа назад. Није имао времена да побегне.

НАПАД НА АВИОН

У авиону, двојица људи готово истовремено угледаше великст сивст вука.

— Сад ми нећеш побећи! — рече Рон Фалон пажљиво нишанајући.

Његов друг, пилот Ед Лингстром смањи брзину и спусти авион још ниже. Знајући шта то значи, Самотњак потрча брже. Сигуран да му вук не може умаћи, Лингстром се спремао да слети и пресече му пут ка шуми. За то време Фалон је пажљиво нанишанио, чекајући погодан тренутак да псвуче ороз.

А онда се догоди нешто неочекивано.

На пола скока, док је још био у ваздуху, Самотњак изви тело у страну и одбацивши се снажно задњим ногама о земљу, скочи на авион који је слетао. Јаке чељусти шкљоцнуше, обухвативши чврсто врх скије авиона.

Ависн се опасно нагну на страну кад се снажно, мишићаво тело вука заљуљало у ваздуху, само неколико сантиметара изнад земље. Кунући Лингстром се борио са командама настојећи да исправи авион. Изненада врх леве скије сломи се под притиском јакних зуба и Самотњак паде у снег.

Одједном лакши за осамдесетак килограма, авион се нагну на другу страну и загреба врхом крила по земљи, подижући облак снега. Тренутак касније с треском се сручи на земљу.

Кад су се после десетак минута обојица с муком

извукли из поломљеног авиона, Самотњак је већ нестало у боровој шуми.

ОПЕТ ТАЈ ЗЛОТВОР!

Иако за собом није чуо кораке прогонитеља, Самотњак је претрчао читаво два километра пре него што је ходсм пошао према јазбини. Уз пут је једва одолео искушењу да не скрене за траговима јелена на које је наишао два пута. Желео је да побегне што даље од свог омрженог непријатеља, човека. Одједном је стао. Високо подигнуте главе, начуљених ушију оштро је мотрио предео пред собом. Њушећи неколико тренутака, као да се предомислио: кренуо је назад ка ивици шуме, пут имања Пета Милера.

Ту, са руба шуме, могао је несметано да мотри из бело прочеље Милерове куће и стадо крава расуто по ливадама.

Лежећи иза једне клеке, непомичан, Самотњак угледа крупну животињу како му се приближава. На десетак метара од њега, сна застаде и подиже главу као да је наслутила опасност. Вук скочи. Неколико тренутака теле је стајало непомично, а онда се нададе у бег.

Кезећи беле очнаке, Самотњак је трчао час испред час иза телета, с једне и с друге стране, очито уживајући у лову. Кад му је најзад досадила бесомучна трка, баци се на врат беспомоћне животиње и обори је. Крв шикну, а Самотњак поче да комада жртву.

Враћајући се око подне из града, Пет Милер откри у снегу трагове вука који су водили ка његовом имању. Зграбивши пушку, искочио је из ципа и потрчао ка шуми. Још издалека угледао је раскомадано тело.

— Зар опет тај злотвор? — промумла бесно.

УБИЦА БРОЈ 1

Нико није знао одакле је дошао вук који је постао страх и трепет југоистичног Колорада. Претпостављало се да је у пролеће 1970. године сишао из Медсин Боу планина јер



Ни вук ни
медвед нису
обраћали
пажњу на људе

ЛУЖАВИ САМОТЊАК



очајања. „Уколико се рат између мене и тог проклетог вука не оконча“, размишљао је гласно „до пролећа ћу сигурно банкротирати!“ Пет никако није могао да нађе решење, јер Самотњак је сваком његовом лукавству умео да доскочи. Ништа није вредело што је данима седео у засети на једном крају имања, јер вук би се баш тада појављивао на другом крају. Никада није загризао ниједан на изглед привлачан комад меса у који би Пет ставио цијанкалиј. Као да је имао неко посебно чуло — увек га је презриво заобилазио, ругајући се свом непријатељу.

Пету се чинило да га Самотњак прати у стопу јер се сваке недеље дешавало да чим он крене у град, вук крене на стоку. Враћајући се једном, касније него обично, Пет је још из далека чуо отегнуто завијање вука.

— Био сам исувише далеко да бих га спречио да убије још неку животињу, — причао је касније Пет. — Док сам журио преко ливаде ка кући, најпре угледах једно раскомадано тело животиње а онда још три. Кад сам стигао до корала за коње нашао сам капију широм отворену. Сва четири коња су нестала. Био је то врхунац Самотњакове злобе и пакости — не само што је заклао четири телета већ је растерао и све коње.

ОН МЕ МРЗИ

— Та звер је гајила личну мржњу према мени — тврдио је Пет. — Ако не верујете, сетите се да нас, кога сте ударили, зна да однесе и сакрије неку нашу ствар само да би вам се осветио. Исто тако су светолубиви и вукови, али они мрзе много дуже.

Након последњег покоља Пет је чврсто решио да Самотњаку стане на пут.

Знајући да сам не може да му доскочи, одлучио је да организује хаку.

Два дана касније група од 12 јахача и двадесетак паса кренула је са његовог имања у потрагу за вуком. Није прошло много времена кад је пас Рона Фалона напушио Самотњаксв траг. Чопор паса, праћен јахачима, кренуо је за њим. Али, само 400 метара даље траг се завршавао на сбили потска. Пошто је неко време њушкао, Ронов пас уђе у воду и заплива ка супротној обали. Остали појаше за њим. Не престано њушкајући пас понсво нађе траг и ускоро се изгуби у честару. Међутим, траг је у широком луку понсво водио до обале. И тако, још једном, Самотњак је надмудрио људе.

КРОЗ ДУБОК СНЕГ

Прошло је неколико дана пре него што је вук поново примећен. У вечерњим радио-вестима јављено је да је велики сиви вук, дугачак преко 130 сантиметара виђен близу Брајтона, градића удаљеног око 160 километара од Петовог ранча. А следећих неколико дана Самотњак је виђен на местима удаљеним једно од другог и по 80 километара.

Узбуђење је захватило југистични Колорадо, иако су ловци сматрали претераним све те извештаје о Самотњаку.

Пратећи извештаје са радија, Пет и Рон су дошли до закључка да се Самотњак вероватно налази у брдима јужно од ранча. Пошто су потоварили најпотребније ствари у дип и повезли два коња у прикслици, кренули су пут планина.

Када су неколико километара пре града застали на једној бензинској пумпи да напуне резервоаре,

продавац им је рекао да се Самотњак већ неколико дана ерзма у околини. Одлучили су да ту подигну логор и да сутрадан крену на коњима у потеру.

Била је скоро поноћ кад је Рона тргло из сна удаљено завијање. Скочио је из кревета и продрмсао Пета.

— Пет, слушај! Он је још сведе!

Пажљиво су слушали отегнуто, жалосно Самотњакско завијање. Узнемирани његовом близином, коњи су нервозно стругали кспитама о под приколице. У зору, Рон и Пет су кренули у потеру.

Било је јако хладно а ветар је дувао све јаче. С муком су јахали кроз дубок снег, следећи трагове који су водили ка оближњем кланцу. Пет, који је ишао први, одједном узбуљено викну:

— Рон, гледај! У истом правцу воде и трагови медведа.

Одједном, кроз звиждање ветра до Пета и Рона допре разјарени урлик вука и бесно мумлање медведа.

Прикрадајући се стенама, они угледаше Самотњака и великог мрког медведа. Усправљен на задње ноге изгледао је заиста застрашујуће. Огромним предњим шапама бранио се од Самотњакских напада. Ни он ни вук нису обраћали пажњу на људе.

Сјахавши, Пет и Рон извукше пушке и држећи коње за поводац приђоше на двадесетак метара од животиња које су кидисале једна на другу.

НА ЖИВОТ И СМРТ

Самотњак је муњевито скачео час с једне, час с друге стране не би ли збунио медведа и у погодном тренутку зарио му зубе у грло.

Гледајући борбу на живот и смрт, Пет одједном схвати да се дивни Самотњаку и његовој истрајности. Вук је, да је хтео, могао да прекине борбу и да се повуче. Уместо тога са невероватном упорношћу настављао је да напада трипут јачег непријатеља.

При једном скоку Самотњак је изгубио равнотежу и посрнуо. Медвед као да је само то чекао: запарао бок. Избезумљен од бола, вук урликну и скочи на леђа медведу заривши очњак у чупаво крзно. Као помахнуто медвед поче да се скреће укруг настојећи да збаци вука.

Потпуно занесен борбом, Пет једва да је био свесан тихог шкљоцања крај себе. Затим се пролсми пуцањ и медвед, погођен у главу, сруши се на земљу. Не губећи ни тренутка Рон накинхрани још једном, свог пута у вука.

Изненадивши чак и самог себе, Пет га удари снажно по руци баш кад је повлачио ороз. Зрно скрену и звекну о стену.

— Шта ти је, јеси ли полудео? — упита Рон зурећи у Пета.

— Пусти га да живи! — одговори Пет. — Мрзим га и више него ти јер ме је довео до руба пропасти, али не желим да умре. Има у њему и сувише снаге и нагона да се одржи.

— Ипак ћу га убити!

— Пустимо га! — био је упоран Пет. — С овим ранама он се још дуго неће усудити да нападне нашу стоку. Ко зна, можда ће заувек отићи у планине, а можда и неће. Ипак, дајмо му прилику.

Рон није био сасвим сигуран да је добро разумео Пета али ипак спусти пушку док је Самотњак хрмљући и остављајући крвав траг за собом нестао међу дрвећем.

О. В.



је управо у то време почео покољ стоке на ранчевима. У почетку су људи веровали да је то дело планинских лавова, али како ни после неколико хајки, у којима су убили две велике мачке, пустошење по њиховим имањима није престало, схватили су да је реч о вуку.

Само неколико недеља пошто се појавио, Самотњак како су назвали овог усамљеног вука, постао је пук-убица број 1 у Колораду. Ниједно имање није поштедео. Ранчер Ед Лингстром претрпео је штету од 10, а Род Фалон од 8 хиљада долара! Па ипак, највише је страдао Пет Милер јер је Самотњак најчешће њега посећивао. Не без разлога. Тридесет једногодишњи Пет живео је потпуно сам и, наравно, није могао даноноћно да држи своје стадо на оку. Други, не мање важан разлог, био је што се његово имање граничило са шумом у којој је Самотњак лако могао да се сакрије.

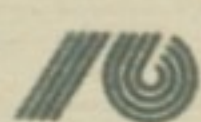
Сталне Самотњакове „посете“ доводиле су Пета до

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН



У ИДУЋЕМ БРОЈУ: ПРЕКРШЕНО ПРИМЦРЈЕ!



Ljubljanska banka

Централа

Сектор пословања са становништвом

објављује
результате
међушколског
такмичења

за литерарна, ликовна и фотографска
дела на тему БУБАМАРА

Свим ученицима и њиховим менторима који су
се одазвали конкурс за међушколско такмичење
Љубљанске банке срдечно захваљујемо. Прин-
тљене радове оцењивала су два жирија: за ликовна
дела и за литерарна и фотографска.

награде за
ликовна дела:

Прва награда:
Основна школа „Козјански одред“, Планина код
Севнице
(израдили чланови ликовног кружока)
Ликовни педагог: Гоце Калајџиски

Друга награда:
Центар за корекцију слуха и говора, Марибор
(израдили Јошко Шкрањец и Ида Шнид)
ликовни педагог: Лиза Вранц

Трећа награда:
Основна школа Крањска гора
(израдила Рената Јершин)
педагог: Метка Кошир

Трећа награда:
Основна школа Криже код Тржича
(израдио Боштјан Ахачич)

Откупна награда:
Основна школа „Мирко Поковец“, Неделишче,
Међумурје
(израдила ликовна група)
педагог: Јоланка Крижник

Откупна награда:
Основна школа „Јанка Премрла — Војка“, Копер
(израдила Бети Цотич)
ментор: Омахен

награде за
литерарна дела:

Прва награда:
Андреј Дренел, Основна школа „Борис Кидрич“,
Марибор

Друга награда:
Татјана Баракович, југословенска допунска на-
става,
Uhland Grundschule, Mannheim
ментор: Винко Цибрић

Трећа награда:
Марјетка Гмеинер, основна школа Мартина Кон-
шака, Марибор — Тезно
(Бубамаро, покажи нам пут до штедње)

Откупна награда:
Основна школа „Фран Албрехт“, Камник
(составили чланови литерарног кружока)
ментор: Катја Шербел

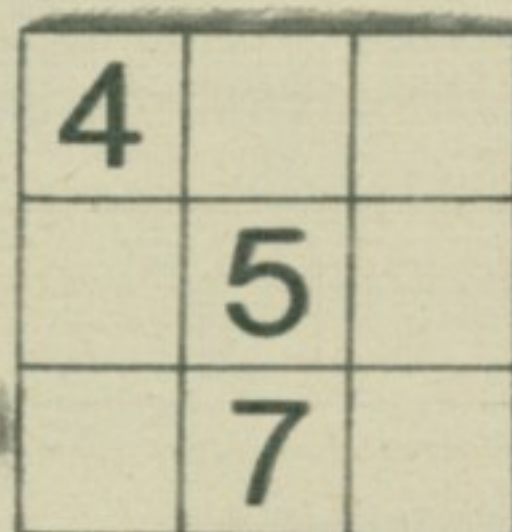
Комисија за оцењивање ликовних и фотографских
дела није поделила награде за фотографије јер
дела у техничком, фотографском и идејном погле-
ду нису испунила услове конкурса.

награђује сваког дана

ОД 1. 7. ДО 1. 9. 1975. СВАКОГ ДАНА
50 МАЈИЦА ПЕЗ ЗА УЧЕСНИКЕ
НОВЕ ПЕЗ-ове НАГРАДНЕ ИГРЕ!

Сви који нам пошаљу решење данашњих
загонетних ораха и уз сваки приложе по два омота
ПЕЗ банбона постаће добитници једне лепе ПЕЗ мајице.
Ако дневно приспе више од 50 тачних решења,
о добитницима ће одлучити жреб. Све до-
битнике писмено ћемо обавестити.

ПЕЗ, 61111 Љубљана, п. п. 8



Распоредите бројеве од 1 до 9 у празне
квадратиће тако да у свим водоравним,
усправним и дијагоналним
редовима добијете збир 15.

REBUS

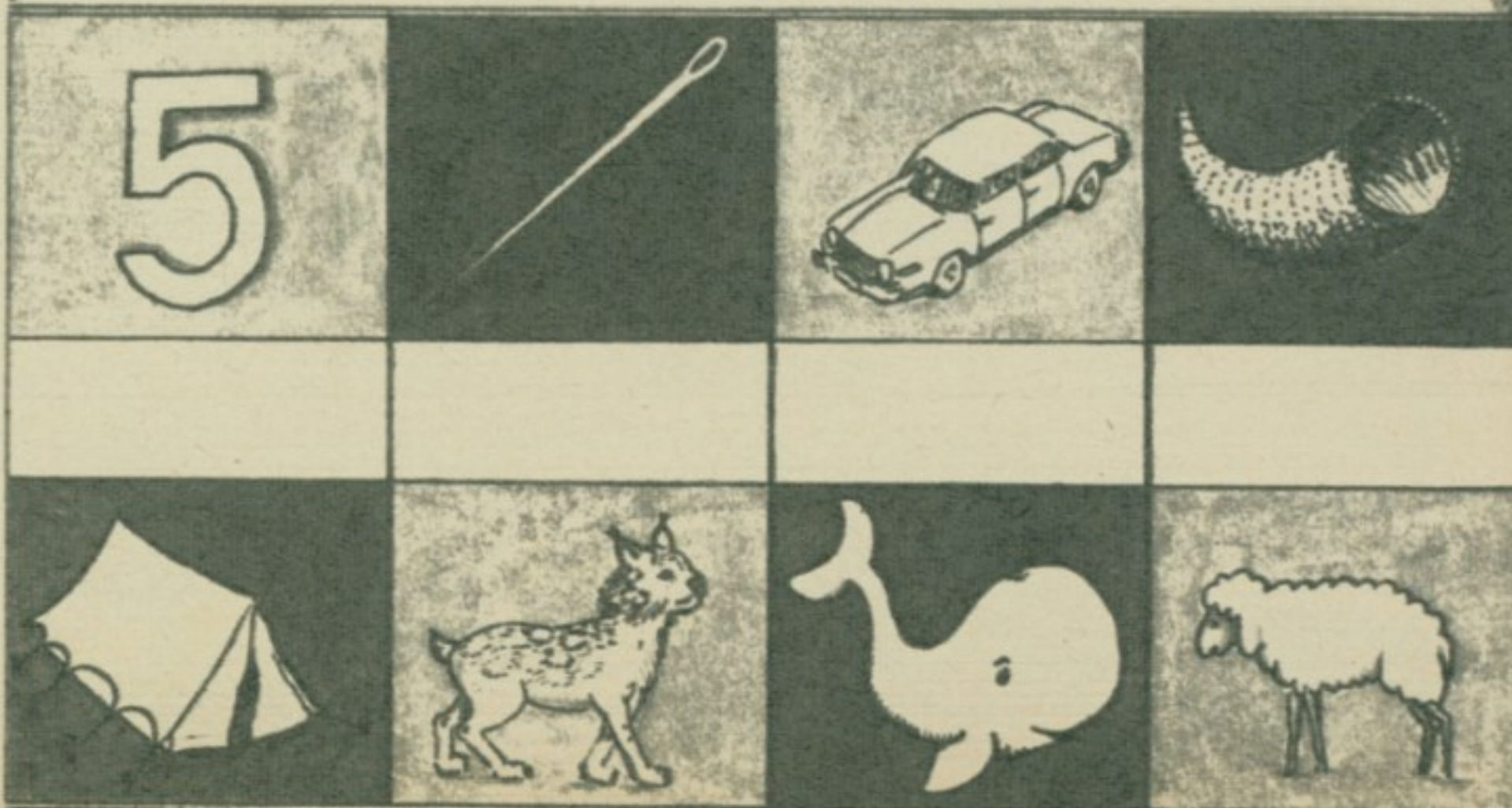
1000 kg
T=D

Чеге има више на дрвету
— листова или цветова?

Почните са словом Ј и
скачите као шаховски
коњ од поља до поља тако
да комбинацијом слова до-
бијете познато име.



На једном папиру напишите одговарајућа имена за појмове са нашег цртежа,
и то за први цртеж у првом реду и за први цртеж у другом реду и тако редом.
Тако ћете имати четири групе од по две речи. Нађите у њима заједничка
слова и упишите их у правоугаонике између цртежа и то тако да добијете једно
познато име.



НАРОДИ И НОШЊЕ

СКИ



Скити, номадски народ, вероватно иранског порекла, живели су у 1. миленијуму пре н. е. у степским подручјима северно од Црног мора. Према Херодоту, који је о њима доста писао, насељавали су црноморске степе од Дунава до Дона. Током 3. и 2. века пре н. е. скитском државом завладали су Сармати, па им се отада губи сваки траг.

Археолошки налази, од којих су најдрагоценији пронађени 1924. године у Пазирику, на висовима Алтаја у Сибиру, показали су да Скити као номадски народ нису имали архитектуру, вајарство ни барелеф, јер ови облици уметности захтевају стално боравиште. Одлични јахачи, и вешти стрелци Скити су крстарили са својим коњима, говедима и овцама непрегледним равницама. Уместо кућа имали су шаторе од коже и грубог сукна или кожама покривена кола која су имала четири а понекад и шест точкова. Њихов једини луксуз била је одећа украшавана скупоченим златним копчама, плочицама, појасевима. Украшавали су и кола, амове, држаље за заставе.

Сви ови предмети, као и теписи (такође пронађени у Пазирику) имају угравиране или уткане разнолике фигуре. Карактеристични су за ову уметност најразноврснији мотиви животиња које немају најприродније облике, већ више стилизоване, понекад чак и веома смело.

Мушкарци су носили уже или шире панталоне, отворене блузе с рукавима чији су предњи делови придржавани појасом с копчом. Понекад су носили и капут увучен у панталоне. На ногама су носили получизме причвршћене око глежњева. Капе су им биле сличне фригијским и покривале потиљак. Жене су носиле дужи капут, веома сличан мушком, само уместо каиша имале су дугу тканину која се обавијала око кукова и везивала на предњем делу.

Скити су у ранијим периодима одећу правили од коже и пршивали је танким опутама, од крзна, тканог или ваљаног сукна. Лакше и племенитије тканине почели су употребљавати касније, под утицајем Грка.



АМАЗОНКЕ У ФРИГИЈСКОЈ НОШЊИ

ТИ И ФРИГИЈЦИ



Фригија се у старом веку налазила у средњем делу Мале Азије, на обали Мраморног мора. Насељавали су је Фригијци, народ трачанског порекла. У времену од 1000. до 800. године пре наше ере била је самостално царство, с раним робовласничким друштвеним уређењем. Процват доживљава за време владе царева Миде и Гордије у 7. и првој половини 6. века пре н. е. Лидијски цар Алиат покорио ју је у 6. веку пре н. е. а затим потпада под власт Ахеменида, касније Александра

Македонског и Селеукида да би крајем 2. века пре н. е. као азијска провинција ушла у састав Римског Царства. Фригијци, као и сви народи Мале Азије, стиде се голоћи и зато њихова одећа, широка и наборана, с дугачким рукавима, ниским пасом, често сежу до земље. Преко те одеће носили су прслук од коже а на глави капе чудног облика с врхом превијеним према напред. Ове капе преузели су Грци и Римљани, а носили су је најчешће рибари и трговци.



ФРИГИЈЦИ



СКИТСКИ ВЛАДАРИ ЧЕСТО СУ СЕ ЖЕНИЛИ АСИРКАМА



ХИТ СТРАНА



ПЕСМА НЕДЕЉЕ

МОРЕ

Текст и музика:
Слободан Ковачевић
Изводи:
група МОРЕ

О море...
Још се сјећам оних дана,
кад си наша тијела
 миловало пјеном
 твојих вала
Тад смо дјеца били ми,
још нисмо знали шта нас
 носиш ти.
А свјесно, мирисом твојим,
рађала се љубав наша,
и зато ти, море, хвала.
Море, море, море, море, море,
 море,
О море...
море, море, море, море,
 море, море,
О море...
И то сунце што над тобом
 тако сија,
и тај галеб, што над тобом
 лети,
и опојни мирис бора,
све то твоје благо,
дало си нам ти,
дало си нам љубав вјечну,
дало си нам срећу,
и зато ти, море, хвала.
Море, море, море, море, море,
 море, море,
О море...
море, море, море, море,
 море, море,
О море...

БЕРЗА ПЛОЧА

Купујем следеће ЛП плоче:
PINK FLOYD — A Nice Pair the
Pipper; DEEP PURPLE — Made
in Japan; DAWID BOWIE —
Hunky Dory, Alladin, Sanne;
FAUST Faust, Faust IV.
Славко Першић
Штротсмајерова 40
55400 Нова Градишка

Продајем два трострука албума
трија Emerson, Lake and Palmer
»WELCOME BACK MY FRIENDS
TO THE SHOW THAT NEVER
ENDS».
Милош Аранђеловић
Стевана Христића 6,
11060 Карабурма
Београд, тел. 787-220

Купујем очуване плоче група:
SWEET — Fany Adams, Sweet's,
Greatest Hits i The Sweet; BLACK
SABBATH — Sabbath Bloody
Sabbath; MOTT THE HOOPLE —
The Hoople; WHO — Quadrophenia.
Мирослав Дмитровић
Бука Караџића 24
34300 Аранђеловац



ПОП ЗАНИМЉИВОСТИ

Енглески састав »Džek Brus Bend«
у коме недавно наступа и бив-
ши гитариста »Rollingstouns«
Мик Тејлор, успешно је завршио тур-
неју по свим већим градовима Ве-
лике Британије.

Популарни енглески састав »Слејд«
напушта Острво због великих по-
реских стопа. Како су најавили,
»слејдовци«
ће се у најскорије
време преселити у Америку.

Елтон Џон, један од најпопулар-
нијих певача светске забавне му-
зике, најзад је нашао замену за
бубњара Нигела Олсона и баси-
сту Ди Мореја, који су га напу-
стили и са новом групом прире-
дио велики концерт у Лондону на
стадиону Вембл.

Пол Макартни и његова група
»Wings«
завршили су последње при-
преме за издавање новог сингла и
ЛП плоче »Band On The Run«.

Група »Queen«, у последње време
врло популарна и код наше публи-
ке, постигла је незапамћен успех
на турнеји по Америци тако да се
све чешће помиње могућност да се
састав пресели у Сједињене Аме-
ричке Државе.

СПЛИТ '75

Једна од најпопуларнијих фе-
стивалских манифестација
код нас је свакако она која
се сваке године оджава у Сплиту.
За разлику од досадашњих фе-
стивала СПЛИТ 75. нам ове године
неће представити певачке звезде
из иностранства, чиме је изгубио
интернационални карактер, али не
и значај. И ове године, прве неде-
ље јула, у Сплиту ће се окунити
најпознатија имена домаће забав-
не музике. Фестивал ће имати
два програма: прве вечери пред-
ставиће нам се композитори сво-
јим забавно-музичким остварењима
а друге вечери су на програму
далматинске песме. У оба про-
грама наступиће једино прошлого-
дишњи победници Оливер Драго-
јевић, добитник прве награде пу-
блике, и Тереза Кецовија, најбо-
љи солиста на основу оцјене струч-
ног жирија. Карактеристично је
за овогодишњи Сплитски фести-
вал и учешће великог броја деби-
таната, како певача тако и ком-
позитора. Међу учесницима биће,
међутим, и тренутно врло позна-
тих имена као што су Ксенија
Еркер, Бело Јусић. По Маричић,
Бети Ђорђевић, затим састави
»Индекси«, »Либертас«
и »Дубровачки поклисари«. Од осталих до-
маћих певача у граду под Марја-
ном наступиће Ђорђи Перузовић,
Мишо Ковач, Бани Маршан, То-
ма Бебић, Мики Јаремовић, Ибри-
ца Јусић, Далибор Брун, Звонко
Шпишић, Жарко Данчучо, Душко
Локин, »Про арте«, група »Море«
и други. Сви они имају великих
изгледа да се веома пласирају
и однесу једну од награда.

Великих изгледа за успех има
Задранин Душко Локин, први пе-
вач који је ове године добио злат-
ну плочу за хит »Ријечи поми-
рења«. Овог симпатичног певача

воли и млађа и старија публика.
Продуцентска кућа »Сузи«, за ко-
ју га веже ексклузивни уговор,
многа полаже у Душка Локина,
као и у две друге звезде: Влади-
мира Савчића-Чобија и Мишу Ко-
вача.

Свакако да ће велику пажњу
привући и изванредна група »Мо-
ре«, која је композицијом »Бака-
лар«, изведеном на прошлогодиш-
њем Сплитском фестивалу, пости-
гла пун погодак. Иначе овај по-
пуларни састав основао је пре две
године талентовани композитор и
инструменталиста Слободан Ко-
вачевић, дугогодишњи члан ан-
самбла »Про арте«. На сплитским
фестивалима 1973. и 1974. године
имао је своје композиције. Какав
ће успех постићи ове године сва-
како да умногоме зависи и од
осталих чланова групе коју сачи-
њавају вокал Мери Цетинић, сту-
денткиња педагошке академије на
одеску музике; други вокал Бран-
ка Канте, нови члан у групи, ко-
ја је са успехом завршила музич-
ку академију у Загребу на групи
за соло пјевање; затим Звонко Бол-
дин, матурант средње музичке
школе који свира оргуље, елек-
тронични клавиј, флауту и конге;
Драгољуб Мило-Васић, ученик сре-
дње музичке школе у Сплиту и
бубњар; Тончи дела Зота, сту-
дент права који се никад не од-
ваја од своје гитаре. Шеф групе је
бас гитариста Слободан Коваче-
вић, иначе композитор, аранжер
и са Мери Цетинић писац тексто-
ва за композиције које група из-
води. Стил групе, поп балада са
медитеранским обележјем, веома је
брзо прихваћен од слушалаца, о-
 чему најбоље сведочи издаси ал-
бум под називом »Море«
као и три
сингл плоче.

СТРУШКИ БИСЕРИ

У овом броју представљамо
групу која у последње
време постиже запажене
успехе, како у земљи тако и у
иностранству. То су »Струшки
бисери«, група из Струге, осно-
вана пре четири године. За ово
време, поред многих концерата
у земљи »Струшки бисери«
су се представили и нашим радни-
цима и исељеницима у Америци
и Канади. Тренутно припремају
свој први ЛП, да би већ у
септембру кренули на четворо-
месечну турнеју по Совјетском
Савезу. У њиховом веома бога-

том репертоару поред сопстве-
них композиција налазе се и
хитови група: BAD Co. URIAH
NEEP, DEEP PURPLE, FREE
и других. Група има шест чла-
нова и то су: Љупче Кумбаров-
ски — вокал и органиста; Раз-
ме Кумбаровски — бас-гитара;
Момо Николовски — флаута,
саксофон и солиста, Умит Зен-
дели — соло-гитара; Диди Ма-
тоски — бубњеви; Виктор Ми-
соски — удараљке и бонго буб-
њеви. Виктор Мисоски је и је-
дан од водећих вокала састава
»Струшки бисери«.

Група
МОРЕ

ПОЛІТИКНИ
ЗАБАВНИК



СНИМІО: АЛ. ШИМОН

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА * * * * *

ТРКА КРОЗ ВРЕМЕ

* * * * * ЗОРАН ПОПОВИЋ

Нису ме пустили ни близу мултипликаторског рачунара, мада је од њега зависило шта ће ме снаћи следећих неколико дана. Комисија за међупланетарну безбедност сматрала је да ја не треба да знам ништа више од онога што је неопходно да бих могао да ухватим Рекамјеа.

Неке ствари су ипак морали да ми кажу. Пошто сам потписао да нећу ни зуднути о стварима које будем сазнао и видео током обављена задатка, рекоше ми да морам да ухватим Рекамјеа. Он је украо ручни модел временске машине и одмаглио у прошлост. Зашто је то учинио могло је само да се нагађа, али сигурно је било да са знањем које је поседовао може да изазове грдне невоље и да тако утиче на будућност, односно садашњост, да може и да је уништи. Могло би да се догоди да сваког тренутка нестанемо сви ми!

Рачунар је предвидео да је довољно да Рекамје у прошлости, рецимо, убије само једног човека, па да измени читаву будућност. Могућности да се на будућност утиче биле су толике да је постало јасно чак и мени да се не сме оклевати. Рекамје је морао бити онемогућен пре него што било шта учини.

Свезнајућа машина

Тражити неког у великом граду, чак и уз помоћ целог полицијског апарата, није нимало лако, а тражити неког кроз године и векове, а не знати чак ни у ком је веку скривен, и теоријски је изгледало немогуће. Зато су се и сетили мене. Отворено ми рекоше да не знају како ћу извести ту ствар, али како сам се показао као ненадмашан у кршењу и изигравању прописа Свемирске флоте, очекују да ћу се већ некако снаћи и успети да, стављајући се на место Рекамјеа, погодим шта намерава и у које је време отишао. Упитао сам могу ли да тај посао препустим неком другом, али ми нису допустили. Уосталом, свемирска полиција никад није одустајала док не обави поверен задатак, па ни мени нису дозволили да бирам.

— Могу ли бар да употребим рачунар? — упитам.

— Не, али ми ћемо ти дати податке који те интересују.

— Онда, питајте ту свезнајућу машину може ли се некако на основу утрошене енергије Рекамјеове временске машине утврдити колико је далеко у прошлост отишао.

Изненадило ме је како сам брзо добио одговор и како је био прецизан. Не само да сам сазнао да је бегунац стишао у средњи век, него чак и у дан тачно време његовог појављивања у прошлости.

Нашао сам се у граду какве сам виђао само у историјским спектаклима космовизије

— Само лаик и рођени прекршилац закона могао је да се сети тако једноставног начина да сазна... — поче председник Комисије, али га ја прекидох:

Безобзиран и дрзак

— Дали сте ми задатак и ја га већ обављам! Ако мислите да то можете боље, није требало да ме зовете!

Председник ме љутито погледа и рече:

— Знао сам да си безобразан и дрзак, зато сам и рачунао на тебе кад смо тражили погодног

човека за овај посао. Али, ако оманеш, боље се не враћај! Остани у средњем веку и изигравај тамо... шта хоћеш.

Дао ми је одличну идеју, али му то не рекох. Охутао сам, иако ми је било на врх језика да му кажем нешто незгодно.

У музеју сам пронашао одећу из времена у које је требало да идем, прсучио сам мало обичаје тог времена и обавестио се о локалним приликама. Није било лако да убедим кустоса да ми позајми одећу. Једва је пристао тек кад је интервенисала Комисија.

Обучен у смешну средњовековну одећу, са цепсима пуним златника, стајао сам пред својим заповедником. Њему су само казали да имам специјални задатак,

али ништа детаљно није знао. Ако је нешто и наслућивао, то је задржао за себе. Задовољно се само да ме подсети на правила службе и упозори на понашање.

— Па, ако и будем нешто забрљао, о томе ће знати само неки музејски молац — утеших га.

Није му баш било јасно о чему говорим, али се правио да му је све познато о чему је реч.

Једноставан план

Отишао сам у Одељење за време научног института и тамо ми на руку натакоше временску машину. Није се ништа разликовала од часовника, чак ји и показивала тачно време. Тражио сам да ми наместе тај ручни времеплов тако да у прошлост стигнем дан раније од Рекамјеа и да се вратим после три дана, дан пре његовог бекства.

Мој план је био једноставан.

Хтео сам да у прошлости сачекам Рекамјеа, тамо га склептам и предам инквизицији под оптужбом



Повукао сам ороз дезинтегратора и Рекамје је нестао.

да је вештац. Ма шта он покушавао да им исприча само би погоршало његов положај, а ако каже истину, да је дошао из будућности, тек онда је награбуио. Ломача му не гине како код се окрене. А ако ми то не би успело, могао бих да га лично ликвидирам. Што год учинио, није ме гризла савест јер сам знао да ће се он опет нормално појавити у свом времену, а пошто ћу ја тамо стићи пре његове крађе, биће времена да га онемогућим.

Нисам се баш најбоље сналазио са тим путовањем кроз време тамо и онамо, али сам био сигуран да сам добро замислио ту акцију.

Подесили су ми времеплов како сам тражио и активирали га.

Да се претходне у музеју нисам мало припремао сада бих сигурно био у најмању руку збуњен. Нашао сам се у граду какве сам виђао у историјским спектаклима ко смовизије. Потрудио сам се да тачно запамтим место на коме сам се обрео, јер ће се ту сутра појавити Рекамје, и пошао да лутам градом. Да сам смео да носим фотоапарат могао сам да обогатим свој музеј аутентичним снимцима из средњег века. Међутим, код себе нисам смео да имам ништа што није постицало из времена у којем сам се нашао. Једино сам прокријумчарио сам свој службени деинтегратор, нека се нађе злу не требало.

Што сам дуже шетао по граду то сам био задовољнији што нисам случајно рођен у том времену. Нигде нисам видео ниједну телефилмску дворану, а о ноћним локалитетима и да не говорим. Најзад морадох да се задовољим неком крчмом са столовима од грубих дасака. Седећи на истој таквој клупи, погостих себе боговском вечером. Печење је било много боље од синтетичког меса, а вино је било прављено од грозђа. То ми мало поправи утисак о средњем веку и расположење ми се попе за једну црту. Други бокал вина учинио је да скочи за још неколико црта... Ипак тај средњи век није био тако лош!

Видећи моје златнике, крчмар ми је дао најбољу собу. Иако сам кревет широк толико да се у њега могло сместити бар троје, али ми је сметало шуштање сламе на којој сам лежао. Да ми вино није помогло не бих ни тренуо.

Добро дошао!

Ујутро сам се добро намучио док сам се умио оипајући воду из неке глинене посуде. Зашто већ нису измислили водовод и славину?

У подне сам био на месту где је требало да се Рекамје појави. Сунце је жестоко пекло па на улицама није било много света. Тек по којој пролазник вукао је троносте дижући прашину. То ми је одговарало јер сам могао да Рекамјеа склептам без много буке и нежељених сведока.

Нашао сам згодно место у хладовини и наслонен на зид чекао своју жртву. Размишљао сам шта да радим кад стигне. Можда би било најбоље да га предам инквизицији и оптужим да је вештац. Али шта ако се он некако извуче. Или шта ако некако оружје? То нисам смео да ризикујем. Зато одлучих да га сам...

У том моменту он се створи пре да мноме. Баш тако. Буквално се

створио, искрснуо ни из чега. Одмах сам реаговао. Извукох из корица мач, о који сам се стално сапљивао, и прислоних му га на груди:

— Добар дан, Рекамје! Добро дошао!

Он се избечи на мене. Прогутао је пљувачку и некако пропедио:

— Ко сте ви? Откуд знате како се зовем? Како...?

Реших да се мало нашалим с њим:

— Ја сам из одбора за дочек вештица, вампира и вукодлака. Баш малопре нам је Луцифер лично јавио да ће доћи из будућности нека лопужа по имену Рекамје и да га треба одмах стрпати у казан са врелим уљем. Ми, знате, не волимо госте из будућности! И, успште, шта вам је фалило у вашем времену?

Прег инквизицијом

Био је толико запрепашћен да није знао шта да говори. Уживао сам у његовом изразу лица и то замало скупо не платих. Прибрао се пре него што сам се надао и хитро извукао свој дезинтегратор. Једва сам успео да одскочим у страну и да га мачем распалим по руци. Дрекнуо је и испустио оружје. Скочили смо заједно према њему, али ја сам био бржи. Дочепао сам га и уперо на Рекамјеа. Повукао сам ороз и њега је нестало. Сада сам могао да одахнем. Тежи део посла био је обављен.

Надао сам се да нико није видео шта се догодило, али преварио сам се. Неко је изгледа све видео и позвао стражу.

Лако сам могао да се ослободим стражара али нисам смео да употребим оружје, иначе бих учинио већу штету него да сам Рекамјеа оставио у овом времену. Морао сам да им допустим да ме ухвате и затворе.

— Још ћу ја доспети на ломачу као вештац — помислих.

Ма како озбиљан био мој положај умало се гласно не насмејак кад сам видео инквизитора под његовим маскама и у црним дугим тогама.

Учинио сам им по вољи и признао све што су тражили од мене. Сасвим озбиљно сам признао да имам везе са ђаволом, да могу да зачаром људе и да могу и сам да нестанем и пролазим кроз зидове. Било ми је смешно с каквом су озбиљношћу слушали те глупости, али морао сам да добијем у времену. Тако сам их вукао за нос два дана и најзад, кад је на времеплову истекло време предвиђено за мој боравак у средњем веку, трећег дана, ишчезох на њихове очи.

Чим се нађох у свом времену, прво ми је било да се ослободим смешне одеће у којој се нисам осећао нимало комотним. Кад сам обукао униформу и припасао свој службени дезинтегратор, упутио сам се у лабораторију у којој је радио Рекамје. Ухапсио сам га без речи објашњавања његовим колегама које су хтеле да знају шта се догађа.

Док сам га спроводио до затвора, упитах:

— Па, како вам се свиђа у средњем веку?

Зачуђено ме је погледао. Очигледно, још није био дошао на идеју да украде времеплов.



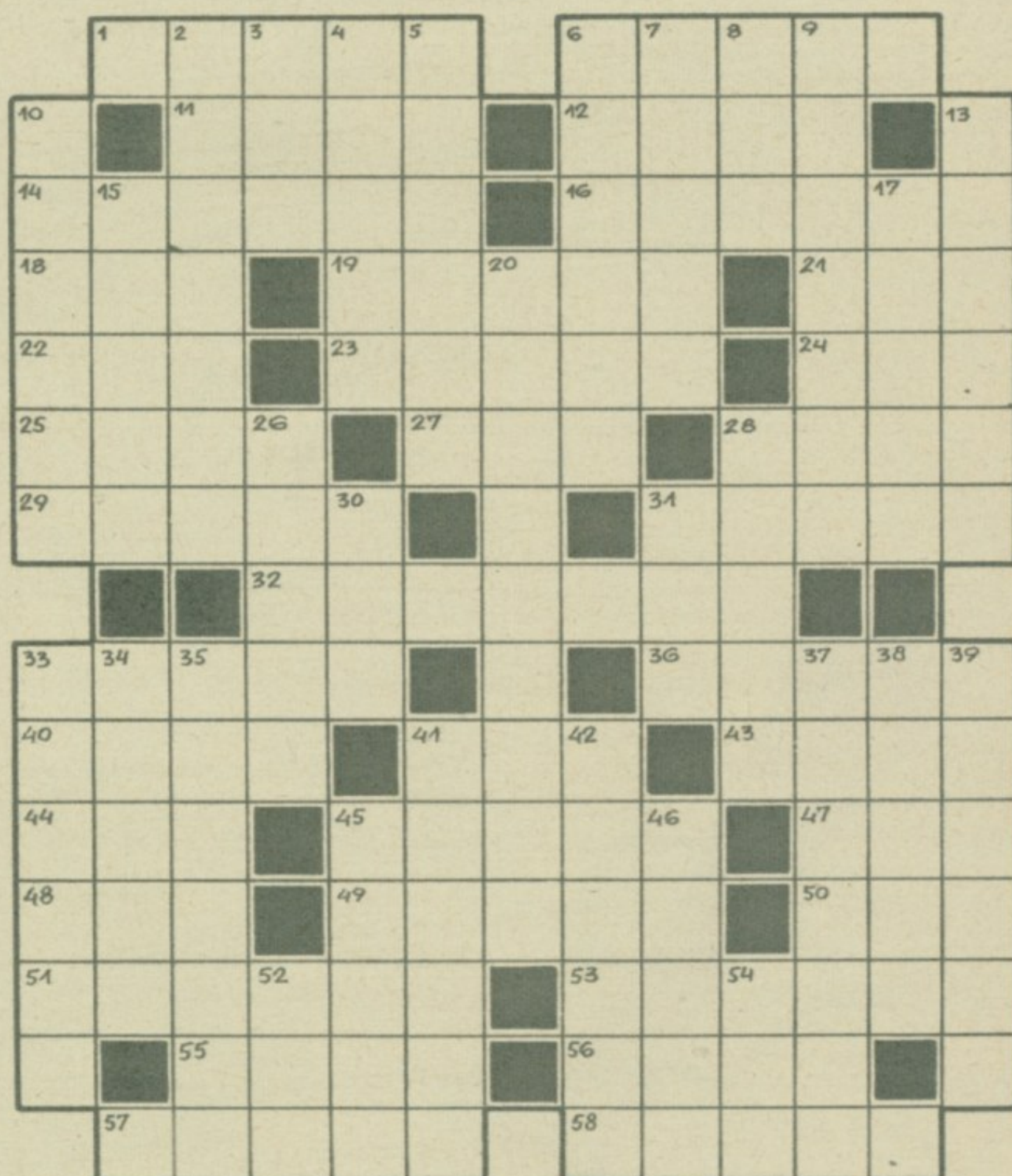
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) мајур, 6) место близу Сплита, 11) камила, 12) материја, 14) приземље, 16) највећи показани успех у једној грани спорта, 18) староримски поздрав, 19) земљорадник, 21) представници једног реда људи, 22) стара српска престоница, 23) сила, јачина, 24) речца за показивање, 25) рибар, 27) летовалиште на Кварнеру, 28) алотропска модификација кисеоника, 29) личност из Гогољевог романа, 31) стражар, ухода (мн.), 32) врста птице, 33) град у Енглеској, 36) мера за тежину течности, 40) једна или више соба за становање, 41) део теразија, 43) река која протиче кроз Париз, 44) енглески проналазач, познат по усавршавању и примени парне машине, 45) префикс у сложеницама који се односи на топлоту, 47) Радио-телевизија Загреб (скр.), 48) речно острво, 49) лепи див и ловац (мит.), 50) мемла, влага, 51) оклоп римског војника пешака, сплетен од ремења (лат.), 53) држава у Африци, 55) освежавајуће пиће, 56) део тела, 57) наш познати голман (Владимир), 58) камени предмети из терцијара (једн.).

УСПРАВНО:

2) подсетник, 3) кретање кроз ваздух, 4) предња страна новца, 5) речна риба (мн.), 6) позади, 7) званична потврда, 8) средство за лакирање, 9) индијанско племе, 10) направа, 13) услови, 15) планина у Србији, 17) покретни део мотора, 20) учесници такмичења, 26) соба за пријем, 28) лик нејасних црта, 30) део игре (у тенису), 31) песковита морска обала, 33) грађевински материјал за израду путева, 34) крдо, 35) јарболи, 37) врста тропских мравца, 38) либијски див, син Посејдона и Геје (мит.), 39) растојање, 41) балкон, 42) јужно воће (мн.), 45) врста занатлије, 46) државни порези, 52) врста врбе, 54) јунак из индијског епа „Махабхарата“.



РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) кратер, 7) Платон, 13) Лотика, 14) естетика, 15) Авар, 16) Ван, 18) Амор, с, р, 19) тесто, а, а, 21) Ис, 23) Кентаки, 24) ом, 25) кара, 27) арга, 28) ада, 29) акорд, 31) ао, 32) крак, 33) Тара, 35) Нера, 37) плот, 39) рт, 41) Париз, 44) Аир, 45) Канн, 47) вата, 48) рк, 49) Рибница, 51) ам, а, н, 53) Метка, с, б, 55) Вито, 58) САС, 59) Роми, 61) анемник, 63) обичај, 65) намера, 66) навала.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Вукоје Булатовић
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44 дина. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дина, полугодишња 176,00 дина, тримесечна 88,00 дина. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу нишлених Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. 1. 1973. године не плаћа се порез на промет.



РАВНИ ЗМАЈ

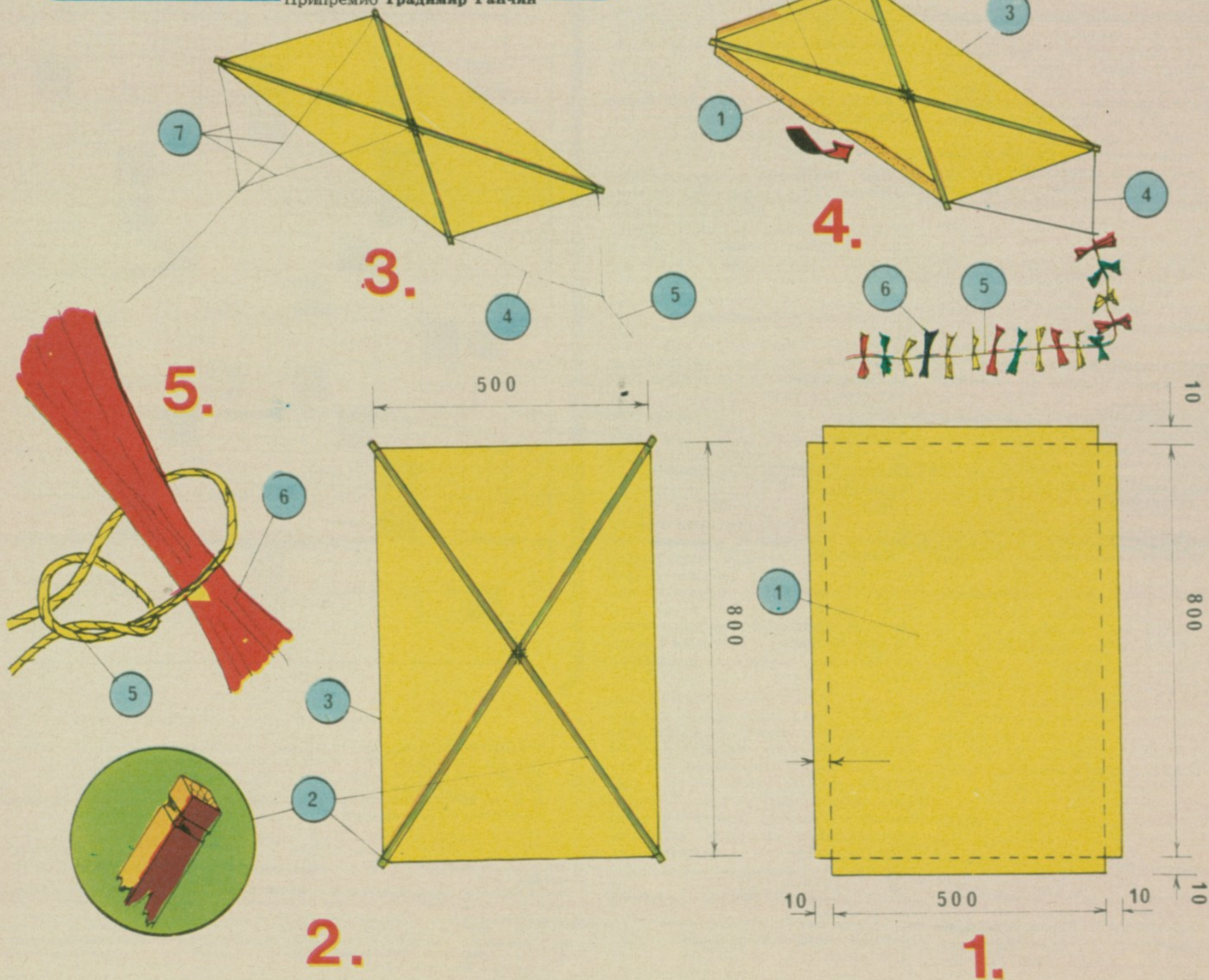
На тражење многих наших младих читалаца од овог броја почињемо са објављивањем рубрика намењених првенствено дечацима мада оне неће бити незанимљиве и за њихове вршњакиње. Биће ту змајева, авиона, аутомобила и других „исецалица“ са којима ћете моћи лепо да се забавите у слободном времену.

За почетак смо изабрали равног змаја. Веома је важно да пре израде добро погледате наш цртеж. Поступак израде приказан је у цртежима означеним великим бројевима од 1 до 5. Детаљи су обележени малим бројевима.

Ево како се овај змај прави: исеците папир (црт. 1) величине 520 x 820 милиметара и квадрате на крајевима чије су стране 10 милиметара (1). На крајевима летвица (2) на растојању од 10 мм направите по ободу жљеб, затим повежите летвице унакрст у средини и на крајевима канапом (3), као што је приказано на цртежу 2. Направите од канапа уздице (7) тако да змај у односу на раван заклапа угао од око 30 степени, затим везу за реп (4) приказане на цртежу 3. Реп дугачак око 4 метра направите од разнобојних папирних трака величине 50 x 200 милиметара (цртеж 5).

На крају папир (цртеж 1) залепите на костур (цртеж 4) и пресавијте ивице папира костура. Змаја вуците увек против ветра. Ако шета лево-десно значи да треба да продужите реп.

Припремио Градимир Ранчин





ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК



Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Тражи Забавнике,

СОС

Молим те да ми кажеш од када се користи и како изгледа Морзеова азбука. Интересује ме још и шта тачно значи СОС. Хвала на одговору.

Слободан Ранисављевић,
Сремска Митровица

Северноамерички сликар и проналазач Самјуел Морзе изумио је електрични телеграфски апарат за отпремање вести на велике даљине помоћу тачака и цртица, односно азбуке која је у његову част названа Морзеова азбука. Било је то 1835. године.

Кад су на бродовима уграђени радио-телеграфски уређаји, поче-

А —	С ...
Б —...	Т —
В ...—	Ћ —...
Г —	У ...
Д —	Ф ...
Ђ ...—	Х ...
Е .	Ц —...
Ж —	Ч —...
З —...	Џ —...
И ..	Ш —
Ј —	1 —
К —	2 —
Л —	3 —
Љ —	4 —
М —	5 —
Н —	6 —
Њ —	7 —
О —	8 —
П —	9 —
Р —	0 —

ло се размишљати о сигналу који би био заједнички за све бродове кад се нађу у опасности. После дугогодишњих договарања усвојен је кратак ритмички радио-телеграфски сигнал: три тачке (С), три црте (О) и три тачке (С). Дужност је свакога ко чује овај знак да укаже помоћ броду, свим расположивим средствима. Хиљаде људских живота спасено је захваљујући благовременој помоћи која је стигла на позив СОС.

ПОТЕМКИНОВА СЕЛА

Чуо сам за израз Потемкинова села па те молим да ми у Малој

пошти објасниш шта то значи и када се овај израз употребљава.

Зоран Гребенаревић,
Земун

Прича се да је Григориј Александрович Потемкин (1739—1791) руски кнез и маршал, љубимац царице Катарине II, на брзину



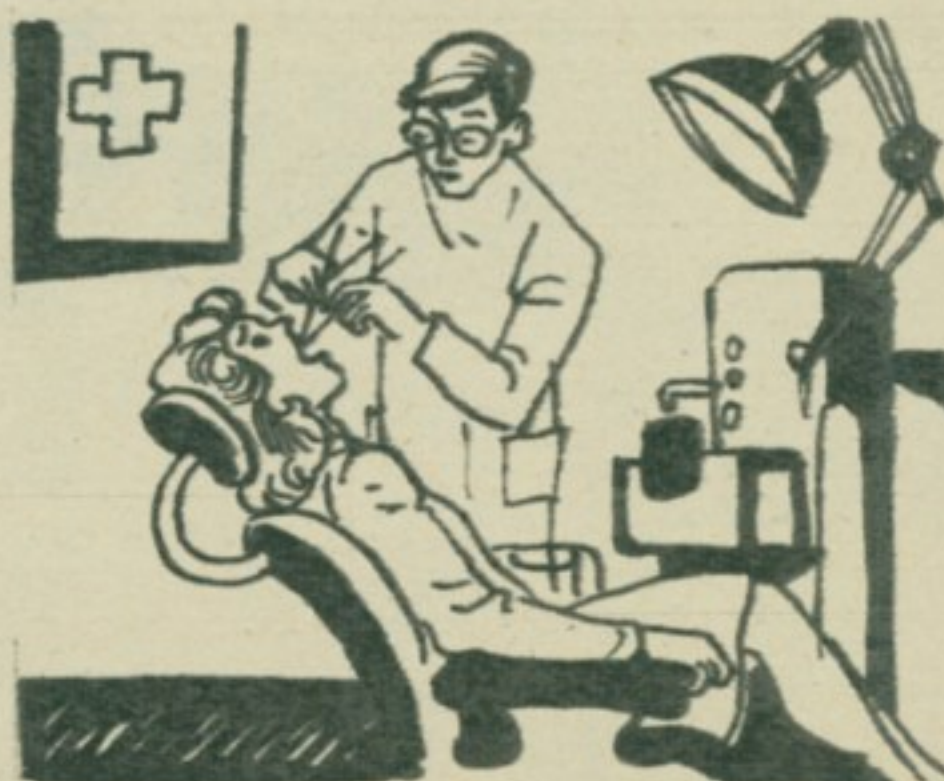
подигао низ села дуж пута којим је царица ишла на Крим. Овим је желео да јој покаже како је његов рад на колонизацији Украјине био успешан. Фигуративно, овај израз означава: лажни сјај, опсену, блистави декор иза кога не стоји ништа.

БЕЗРАЗЛОЖАН СТРАХ

На систематском прегледу су ми дали упут за лекара ортодонтисту. Молим те да ми кажеш од чега болујем и да ли је то страшно. Родитељима нисам ништа рекла а много се бојим.

Слободанка Марјановић,
Нови Сад

Да си упут одмах показала родитељима и отишла лекару, уште-



дела би себи бригу и безразложан страх. Твој упут је за зубног ле-

кара, специјалисту за неправилности у развоју зуба и вилица. Можда треба, као већина твојих вршњака, да носиш протезу. У сваком случају, немој да оклеваш јер што пре — то боље.

НУМИЗМАТИКА

Нас три те молимо да нам одговориш на питање шта значи реч нумизматика.

Вера, Ернеста и Мевлија
из Рожаја

То је наука о постанку, развоју и употреби кованог новца и предмета сличних новцу (медаља).



Примењена нумизматика обрађује нумизматички материјал као извор за политику, економију, историју, хронологију, лингвистику и историју уметности. Нумизматика се јавила у 14. веку, али прво систематско нумизматичко дело о античком новцу објављено је тек пред крај 18. века.

АДРЕСА УВЕК ИСТА

Написала сам једну причу из живота, али не знам на коју адресу треба да је пошаљем. Молим те да ми кажеш где се то шаље.

Татјана Радуловић,
Приштина

Добили смо у последње време велики број писама са сличним питањима. Адреса је увек иста: ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, Македонска 29, Београд, са назнаком: прича из живота.



РАЗМЕНА

Мијењам поштанске марке и романе „Лунов магнус стрип“ и „Златна серија“ за значке. Дајем по 5 марака за сваку значку, а романе шаљем у комплекту од по 5 комада. За један комплет романа тражим 10 значака. Молим оне који се интересују да ми пишу на адресу:

Зоран Живковић,
Трпимирова 9/III лијево
41000 Загреб

ТРАЖИМ »ЗАБАВНИКЕ«

Ако неко од читалаца може да ми пошаље „Забавнике“ од броја 581 до 609 и од броја 980 до 1006, био бих му веома захваљан. Ови бројеви ми недостају у комплекту.

Недељко Кајкут,
ученик V разреда ОШ
„Есад Миџић“,
78000 Бања Лука



КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ — научите сами лако и брзо из књига „УРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“.

Препоручујемо вам 4 књиге које садрже комплетну израду свих задатака из математике за све разреде гимназије и осталих средњих школа као и увод у вишу математику. Књиге можете наручити дописницом или писмом на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64 и онда ћете их добити. Платићете поштару кад вам их донесе (поузећем). Цена једне књиге је 60 динара. Ако одједном купујете комплет од 4 књиге, добићете га за свега 190 динара или ако удружени са неким наручujete 8 или више књига, платићете само 30 динара за сваку књигу!

